

Φ.Π.Υ. και 'Αρχαιολογικό-Ιστορικό) του Παν/μίου 'Αθηνών του μαθήματος της Λαογραφίας κατά το χειμερινό και έαρινό εξάμηνο, ως εκλεγμένη Λέκτωρ Λαογραφίας.

Ο Διευθύνων

ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑΙΟΣ, Έρευνητής Α'

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1997

Κατά το διάστημα από 1 'Ιανουαρίου μέχρι 7 Μαΐου 1997 διηύθυνε το Κέντρο με απόφαση της 'Ακαδημίας 'Αθηνών ο Έρευνητής Α' βαθμίδας "Αγγελος Δευτεραίος, ο οποίος και παρέδωσε το σχετικό ύλικό του γραφείου Διευθύνσεως στην εκλεγμένη εκ νέου Διευθύντρια Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη. Η νέα Διευθύντρια διορίστηκε με τριετή θητεία με την ύπ' αριθμόν 131.1/Β2/546α απόφαση του 'Υπουργού Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων που εκδόθηκε στις 2.5.1997 στο ΦΕΚ άρ. 66, όρκίστηκε ενώπιον του Γραμματέως της 'Ακαδημίας 'Αθηνών κ. Ν. Ματσανιώτη την 7-5-1997 και ανέλαβε τὰ καθήκοντά της.

Κατά τη διάρκεια του 1997 το Κέντρο Λαογραφίας εισήλθε σε τροχιά πλήρους αναδιοργάνωσης τών λειτουργιών του με τη βοήθεια του Προγράμματος «Έκσυγχρονισμός και 'Ανάπτυξη της Βιβλιοθήκης-Άρχείου» του, το οποίο είχε επιτύχει κατά το έτος 1995 μετά από πρόταση της τότε διευθύντριας Αικατερίνης Πολυμέρου-Καμηλάκη. Η ύλοποίηση του εν λόγω προγράμματος άρχισε κατά το 1996 και στις 27 Νοεμβρίου του 1997 έγινε ενώπιον του Προέδρου της 'Ακαδημίας 'Αθηνών κ. Νικ. Ματσανιώτη, του 'Αντιπροέδρου της και Προέδρου της 'Επιτροπής Έρευνών κ. 'Αγαπητού Τσοπανάκη, του 'Αντιπροέδρου της και Προέδρου της 'Επιτροπής Έρευνών κ. 'Αγαπητού Τσοπανάκη, του Προέδρου της Έφορευτικής 'Επιτροπής κ. Μεν. Παλλαντίου, του Έπόπτη του Κέντρου και 'Υπευθύνου του Προγράμματος κ. Πάνου Λιγομενίδη και τών Μελών της Έφορευτικής 'Επιτροπής του Κέντρου, εκπροσώπου του 'Υπουργείου Παιδείας, του Προέδρου του Συλλόγου του 'Επιστ. Προσωπικού της 'Ακαδημίας κ. Μεν. Χριστοπούλου και έρευνητών από άλλα Κέντρα της 'Ακαδημίας, ή παρουσίαση του έτησιου άπολογισμού του. (Βλ. πλήρη έτήσια άπολογιστική έκθεση της Διευθύντριας του Κέντρου σελ. 383-389).

Το Κέντρο κατά το 1996 απέκτησε δική του Στέγη με τη δωρεά σ' αυτό από το 'Ιδρυμα Βουδούρη κτηρίου επί της όδου 'Ηπίτου 3α. Η μεταστέγαση υπήρξε αίτημα του Κέντρου κατά το 1995, το οποίο με συντονισμένες προσπάθειες της Διευθύντριας Αικ. Πολυμέρου-Καμηλάκη, της Έφορευτικής 'Επιτροπής και του τότε Προέδρου της 'Ακαδημίας 'Αθηνών κ. Γιάγκου Πεσμαζόγλου ικανοποιήθηκε. Κατά το έτος

1997 ολοκληρώθηκε ή Προμελέτη άποκαταστάσεως του κτηρίου και ήδη ή Διοίκηση τής 'Ακαδημίας προχωρεί στην άνάθεση συντάξεως τής όριστικής Μελέτης για την προκήρυξη σχετικού διαγωνισμού.

Για τή διευκόλυνση τής επικοινωνίας τής Διευθύνσεως και τών έρευνητών του Κέντρου εντός του κτηρίου τής Συγγρού 129 έγκαταστάθηκε τó θέρος του 1997 σύστημα τηλεφωνικής ένδοεπικοινωνίας καθώς και συσκευές τηλεφώνου στα γραφεία τών έρευνητών.

'Ολοκληρώθηκε ή ύλικοτεχνική ύποδομή για τήν έγκατάσταση δεκαέξι (16) σταθμών έργασίας για χειριστές Η/Υ με τήν άγορά γραφείων, καθισμάτων και φοριαμών.

Για τόν έξωραϊσμό του χώρου άποκαταστάθηκαν με έλαιοχρωματισμό οί έφθαρμένες όψεις τών μεταλλικών έρμαρίων εντός τών όποίων φυλάσσεται τó άρχαιακό ύλικό και έγιναν οί άναγκαϊές μετακινήσεις επίπλων προκειμένου νά εξασφαλισθεϊ χώρος για τήν έγκατάσταση του επί συμβάσει προσωπικού.

Μουσική Συλλογή

'Ολοκληρώθηκε ή κατασκευή του Studio για τήν άντιγραφή του μουσικού ύλικού και τήν ψηφιοποίησή του με τήν διευθέτηση του χώρου και τήν άγορά με δημόσιο μειοδοτικό διαγωνισμό τών άναγκαϊών μηχανημάτων. Με τήν έναρξη του έτους 1998 προγραμματίστηκε τó δύσκολο έργο τής άντιγραφής του πολύτιμου ύλικού.

Πραγματοποιήθηκε άπό τήν έρευνήτρια-μουσικό Μαρία 'Ανδρουλάκη και τήν άποσπασμένη μουσικό Γεωργία Μαρκέα ή άναδιάρθρωση τών ταινιοθηκών και ή τοποθέτηση τών ταινιών του μουσικού ύλικού κατ' αύξοντα άριθμό, μετά τήν κατασκευή του στούντιο.

Με ένέργειες τής Διευθύντριας άρχισε νά έμπλουτίζεται και πάλι με τó παραγόμενο μουσικό ύλικό ή 'Εθνική Δισκοθήκη με τήν άποστολή στο Κέντρο τών δίσκων compact (CDs) σε δύο άντίτυπα. 'Η άποστολή τών δίσκων είχε διακοπεϊ λόγω τής μειωμένης παραγωγής τών δίσκων βινυλίου, οί όποϊοι άποστέλλονταν στο Κέντρο. Μετά τήν επικοινωνία με τίς παραγωγούς έταιρειες ή εισαγωγή τών νέων προϊόντων γίνεται κανονικά και ή 'Εθνική Δισκοθήκη ένημερώνεται άνελλιπώς. "Ηδη έχουν εισαχθεϊ 500 δίσκοι compact (CDs), και καταβάλλεται προσπάθεια νά συμπληρωθούν τά κενά τών τελευταίων έτών.

Δημοσιεύματα

Συνεχίζεται ή εκτύπωση του ΚΗ' (28) τόμου τής 'Επετηρίδας του Κέντρου με έργασίες έρευνητών και συνεργατών του Κέντρου.

Χειρόγραφες Συλλογές

Κατά τη διάρκεια του έτους εισήχθησαν στο Κέντρο 74 νέες χειρόγραφες συλλογές. Από αυτές έξι (6) έχουν κατατεθεί από έρευνητές και συνεργάτες του Κέντρου, τέσσερις (4) προέρχονται από τις επιτόπιες έρευνες του Προγράμματος «Γαμήλιες στρατηγικές στους κτηνοτροφικούς πληθυσμούς» και έχουν κατατεθεί από τον υπεύθυνο του Προγράμματος Έρευνητή Έλευθ. Άλεξάκη, τρεις (3) έχουν κατατεθεί από την έπίκ. Καθηγήτρια τής Λαογραφίας στο Παν/μιο Άθηνών Μαρία Μαρκαντώνη και προέρχονται από τὸ φροντιστήριό της στο Μάθημα τής Λαογραφίας. Πενήντα (50) συλλογές έχουν κατατεθεί από τὴ Διευθύντρια του Κέντρου Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη και προέρχονται από τις επιτόπιες φροντιστηριακές ασκήσεις φοιτητῶν της στο μάθημα τής Λαογραφίας στα Παν/μια Θεσσαλίας και Άθηνών. Οἱ ὑπόλοιπες ἑννέα έχουν κατατεθεί από Συλλογεῖς ὕλικου.

1. 4529, Γ ε ὠ ρ γ. Ν. Α ἰ κ α τ ε ρ ι ν ἰ δ η ς, Έρευνητῆς ΚΕΕΛ. Λαογραφικά Σύμμεικτα από τὸ νομὸ Δράμας, σχῆμα 4ο.

2. 4530, Έ λ ε υ θ. Ν. Ά λ ε ξ ά κ η ς, Έρευνητῆς ΚΕΕΛ. Λαογραφικὴ ἀποστολὴ στο νομὸ Ἰωαννίνων ἀπὸ 10 Αὐγούστου ἕως 4 Σεπτεμβρίου 1995, σχ. 8ο, σελ. 1060.

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ κτηνοτροφία (τσελιγάτα, σιηνίτες, ζωοκλοπή), ἐπαγγέλματα, τροφές, ἔνδυμασία, καθαριότητα, κατοικία, οἰκιστικὴ, κοινωνικὴ ὀργάνωση, οἰκογένεια, συγγένεια, ὄρολογία, γενεαλογίες, υἰοθεσία, ἀδελφοποιία, γδικιωμὸ, ἀπαγωγὴ γυναικῶν, καταμερισμὸ ἐργασίας, κοινωνικὴ θέση γυναικας, σχέσεις φύλων, γάμο (λαϊκὸ δίκαιο, διαζύγιο), πολιτικὴ, ἐμφύλιο, μετανάστευση, γάμο (τελετουργία), παιδί, τελευτὴ, λαϊκὸ δίκαιο, κληρονομιά, λαϊκὴ λατρεία, λαϊκὴ ἱατρικὴ, βοτανολογία, μαγεία, ζωολογία. Ἐπίσης παραδόσεις, εὐτράπελες διηγῆσεις, παροιμίες και παροιμιώδεις ἐκφράσεις, ὀνόματα, ἐπώνυμα, παρωνύμια, τραγούδια (βλάχικα), τραγούδια ἑλληνικά 10, ἠχογραφήσεις 68, φωτογραφίες 149.

3. 4531, Μ α ρ ἰ α Δ. Μ π ο μ π ο τ ᾱ, φοιτήτρια κλασικῆς Φιλολογίας, καταγραφή πρωτογενοῦς λαογραφικοῦ ὕλικου ἀπὸ τὸ δῆμο Μεσολογγίου, σχῆμα 4ο, σελ. 801. [Φροντιστ. Μαρίας Μαρκαντώνη, έπίκ. Καθηγήτριας Λαογραφίας Παν/μίου Ἰθηνών).

Περιέχει: Πληροφορίες γιὰ κατοικία, ἔνδυμασία, διατροφή, γεωργία, ἀμπελοργία, ἐλαιοκομία και ἄλλες γεωργικὲς καλλιέργειες, ἔθιμα γεωργῶν, φυτικὸ κόσμος, ποιμενικὸ βίο, μελισσοκομία, κυνήγι, ἀλιεία, ζωικὸ κόσμος, βιοτεχνία - οἰκοτεχνία, γέννηση, βάρφιση, παιδικὸ βίο, γάμο, τελευτὴ, λαϊκὴ λατρεία, μαγεία, μαντικὴ: ἔπίσης χαιρετισμούς, εὐχές, κατάρες, μύθους, παραμύθια, διηγῆσεις, παραδόσεις, παροιμίες, ἀνιγμάτα, λογοπαίγνια. Τὸ μεσολογγίτικο γλωσσικὸ ἴδιωμα, γλωσσάρι. Ἐπίσης φωτογραφίες 246, σχεδιαγράμματα 35, κασέτες 3 (μία μαγνητοφώνου μὲ τραγούδια και μουσικὴ τοῦ ᾄ-Συμεῶν και δύο video μὲ θέματα: α) Γιορτὲς ἐξόδου 1993, β) Πανηγύρι ᾄ-Συ-

μεών 1993. Προηγούνται συλλογές ιστορικές και άλλες διηγήσεις, τὸ δὲ ὑλικὸ παρατίθεται στὸ τοπικὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα.

Α' Ἐπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβή.

4. 4532, Ν ἱ κ ο ς Β. Κ α λ τ σ ᾶ ς, ἀρχιτέκτων-μηχανικός, πολεοδόμος, Καραγκούνικο χωριό. Λάρισα 1996, σχ. 4ο, σελ. (φύλλο) 74.

Περιέχει: 1. Πρόλογο. 2. Τὸ χωριὸ καὶ ἡ πορεία του. 3. «Τὸ Καραγκούνικο χωριό». Παραδοσιακὰ Χωριά. Ἐνδυμασία, διατροφή, γεωργία, ἀμπελοργία, ἐλαιοκομία καὶ ἄλλες γεωργικὲς καλλιέργειες, ἔθιμα γεωργῶν, φυτικὸς κόσμος, ποιμενικὸς βίος, μελισσοκομία, κунήγι, ἀλιεία, ζωτικὸς κόσμος, βιοτεχνία - οἰκοτεχνία, γέννηση, βάφτιση, παιδικὸ βίος, γάμο, τελευτή, λ. λατρεία, μαγεία, μαντική· ἐπίσης: χαιρετισμοί, εὐχές, κατάρες, μῦθοι, παραμῦθια, διηγήσεις, παραδόσεις, παροιμίες, αἰνίγματα, λογοπαίγνια. Τὸ μεσολογιτικὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα, γλωσσάρι. Ἐπίσης φωτογραφίες 246, σχεδιαγράμματα 35, κασέτες 3 (μὴ μαγνητοφώνου μὲ τραγοῦδια καὶ μουσικὴ τ' αἰ - Συμεῶν καὶ δύο video μὲ θέματα: α) Γιορτὲς Ἐξόδου 1993, β) Πανηγύρι αἰ Συμεῶν 1993. Προηγούνται συλλογές ιστορικές καὶ ἄλλες διηγήσεις, τὸ δὲ ὑλικὸ παρατίθεται στὸ τοπικὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα.

5. 4532, Ν ἱ κ ο ς Β. Κ α λ τ σ ᾶ ς, ἀρχιτέκτων-μηχανικός, Πολεοδόμος, Καραγκούνικο χωριό. Λάρισα 1996, σχ. 4ο, σελ. (φύλλο) 74.

Περιέχει: 1. Πρόλογο. 2. Τὸ χωριὸ καὶ ἡ πορεία του. 3. «Τὸ Καραγκούνικο χωριό». 4. Παραδοσιακὰ Χωριά. 5. Ἡ πρόταση συνοπτικά. 6. Παράρτημα μὲ εἰκόνες. Α: Χάρτες. Β: Τὸ χωριό. Γ: Ἐργασίες χθὲς καὶ σήμερα. Δ: Κοινωνικὸ Περιβάλλον. Ε: Κτιρικὲς καὶ λοιπὲς ἐγκαταστάσεις. 7. Βιογραφικὸ σημείωμα.

6. 4533, Ν ἱ κ ο ς Β. Κ α λ τ σ ᾶ ς, ἀρχιτέκτων-μηχανικός, πολεοδόμος, Εἰκονοστάσια τῆς ὑπαίθρου. Λάρισα 1996, σχ. 4ο, σελ. (φύλλα) 52.

Περιέχει: 1. Σὰν πρόλογος. 2. Τὰ εἰκονοστάσια ὡς κατασκευές. 3. Εἰκονοστάσια τῶν ὀδικῶν ἀξόνων. 4. Εἰκονοστάσια ἀφιερῶματα. 5. Εἰκονοστάσια καὶ λαϊκοὶ προσκυνητές. 6. Ἡ πρόταση. 7. Σκίτσα εἰκονοστασίων. 8. Βιογραφικὸ σημείωμα.

7. 4534, Ἀ ν δ ρ ο μ ᾶ χ η Ο ἰ κ ο ν ὄ μ ο υ, Ἐπιτόπια ἔρευνα στὸ νομὸ Ἀττικῆς — χωριὸ Βίλια. 1995-1996, σχ. 8ο, σελ. 198. Καταθέτης: Ἐλευθ. Π. Ἀλεξάκης, Ἐρευνητῆς ΚΕΕΛ.

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ κτηνοτροφία (συνέντευξη) καὶ 39 ἐγχρωμες φωτογραφίες.

8. 4535, Μ ᾶ ρ κ ο ς Κ ο ν τ ο γ ο ὄ ρ η ς, Ἀπομαγνητοφωνήσεις συνεντεύξεων ἀπὸ τὴν Ἁγία Ἄννα (Κούκουρα). Σεπτ. 1996, σχ. 8ο, σελ. 205. Καταθέτης: Ἐλευθ. Π. Ἀλεξάκης, Ἐρευνητῆς ΚΕΕΛ.

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ κτηνοτροφία / κτηνοτρόφους καὶ 15 ἐγχρωμες φωτογραφίες.

9. 4536, Λ α μ π ρ ι ν ῆ Ρ ᾶ ἱ κ ο υ, Ἀποστολὴ στὸ νομὸ Βοιωτίας (χωριὰ Χαιρώνεια, Τσουκαλάδες, Διόνυσος), Ἰούνιος-Σεπτέμβριος 1996, Φεβρουάριος 1997, σχ. 8ο, σελ. 274 + πίνακας. Καταθέτης Ἐλευθέριος Ἀλεξάκης, ἔρευνητῆς ΚΕΕΛ.

Περιέχει: Ειδήσεις περί κτηνοτρόφων και κτηνοτροφικού βίου (συνεντεύξεις) και 26 έγχρωμες φωτογραφίες.

10. 4537, Χ ρ ι σ τ ί ν α Μ α ρ α θ ο ύ, Κτηνοτροφικές κοινότητες. Ίούλιος - Οκτώβριος 1996, σχ. 8ο, σελ. 12. Καταθέτης: Έλευθ. Π. Άλεξάκης, Έρευντήης ΚΕΕΛ. Περιέχει: 19 έγχρωμες φωτογραφίες άναφερόμενες στον κτηνοτροφικό βίο.

11. 4538, Π α ν α γ ι ώ τ α Σ τ α μ έ λ ο υ, φοιτήτρια Φιλοσοφικής Σχολής Άθηνών, Τμήμα Φ.Π.Ψ., έργασία Λαογραφίας από τη Βάγια Θηβών Βοιωτίας. 1995-96, σχ. 8ο, σελ. 977. Καταθέτης: Μαρία Μαρκαντώνη, έπίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας Παν/μίου Άθηνών.

Περιεχόμενα: I. Γενικά. II. Ύλικός βίος: Α΄ κατοικία, Β΄ ένδυμα, ύπόδεση, κόμμωση και καλλωπισμός, Γ΄ τροφές, Δ΄ Γεωργία, Ε΄ Άμπελουργία, ΣΤ΄ Άλλες γεωργικές καλλιέργειες, Ζ΄ Ποιμενικός βίος, Η΄ Βιοτεχνία. III. Κοινωνικός βίος: Α΄ Γέννηση, Β΄ Γάμος, Γ΄ Τελευταίη, Δ΄ Κοινωνική όργάνωση, Ε΄ Χαιρετισμοί - προτάσεις, εύχές, κατάρες κλπ. IV. Πνευματικός βίος: Α΄ Θρησκεία (Λαϊκή πίστη και λατρεία), Β΄ Έθιμα του λαϊκού έορτολογίου, Γ΄ Μαγεία, Δ΄ Λαϊκή Ιατρική, Ε΄ Άστρολογία και Μετεωρολογία, ΣΤ΄ Δημοτική ποίηση, μουσική και χοροί, Ζ΄ Παραμύθια - Διηγήσεις, Η΄ Παραδόσεις, Θ΄ Λογοπαίγνια, Ι΄ Σχετικά με τó γλωσσικό θησαυρό, V. Βιογραφίες πληροφοριοδοτών, φωτογραφίες 133.

Α΄ Έπαινος με χρηματική άμοιβή.

12. 4539, Κ ω ν σ τ. Κ α ρ α β ί τ η ς, φοιτητής Φιλοσοφικής Σχολής Άθηνών. Συλλογή πρωτογενούς λαογραφικής ύλης έκ τής νήσου Θηρασίας, έν Θήρα Κυκλάδων. Άθήνα 1993, σχ. 8ο, σελ. 576. Καταθέτης: Μαρία Μαρκαντώνη, έπίκ. Καθηγήτρια Παν/μίου Άθηνών.

Περιεχόμενα: I. Γενικά ιστορικο-γεωγραφικά στοιχεία. II. Ύλικός βίος: Α΄ Κατοικία. Β΄ Ένδυμασία, Γ΄ Τροφές, Δ΄ Γεωργία, Ε΄ Άμπελουργία, ΣΤ΄ Φυτικός κόσμος, Ζ΄ Ποιμενικός βίος, Η΄ Κυνήγι, Θ΄ Άλιεία, Ι΄ Βιοτεχνία. III. Κοινωνικός βίος: Α΄ Γέννηση, Β΄ Γάμος, Γ΄ Τελευταίη, Δ΄ Κοινωνική Όργάνωση, Ε΄ Χαιρετισμοί. IV. Πνευματικός βίος: Α΄ Θρησκεία (Άγιοι, έθιμα λαϊκού έορτολογίου), Β΄ Μαγεία, Γ΄ Λαϊκή Ιατρική, Δ΄ Άστρολογία, Ε΄ - ΣΤ΄ Δημώδης ποίηση - Χοροί, Ζ΄ Εϋτράπελες διηγήσεις, Η΄ Παραδόσεις, Θ΄ Αινίγματα, Ι΄ Έκ του γλωσσικού θησαυρού. Περιέχει επίσης 144 φωτογραφίες, χάρτη και δείγματα τής χλωρίδας του τόπου.

Α΄ Έπαινος με χρηματική άμοιβή.

13. 4540, Μ α ρ ί α Σ ω τ η ρ ο π ο ύ λ ο υ, Συλλογή λαογραφικής ύλης με θέμα: Διατροφή από τó χωριό Κυνηγός Πυλίας Μεσσηνίας. 1997, σχ. 8ο, σελ. 244. Καταθέτης: Μαρία Μαρκαντώνη, έπίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας Παν/μίου Άθηνών.

Περιέχει: Ειδήσεις για τή διατροφή (ψωμί, ζυμαρικά, κρέας, έλιές, γλυκίσματα κλπ., γεύματα, μαγειρικά κλπ. σιεύη, τρόποι παρασκευής, φαγητά σε γιορτές, προλήψεις και έθιμα παρεμφερή, φωτογραφίες (έγχρωμες) 49, τοπογραφικό σχέδιασμα 1.

14. 4541, Μ α ν. Γ. Β α ρ β ο ύ ν η ς, Σαμιακή λαϊκή άρχιτεκτονική: Οί καμινάδες τής Σάμου. Πρωτογενής λαογραφική ύλη από έπιτόπια έρευνα (Αϋγουστος 1986 - Αϋγουστος 1991) στους οίκισμούς του νησιού. 1997, σχ. 8ο, σελ. 192.

Περιέχει: Πρόλογο, όνομασίες κατά τόπους, τεχνική και ύλικά της κατασκευής, στοιχεία της πνευματικής ζωής συνδεδεμένα με τις καμινάδες, σημειώσεις. 'Επίσης φωτογραφίες 68, σχεδιαγράμματα και σχέδια.

15. 4552, Χ α ρ ά λ. Ι. Σ τ υ λ ι ά δ η ς. Λαογραφικά του χωριού Φλάμπουρου Ν. Φλωρίνης. Θεσσαλονίκη 1993, σχ. 4ο, σελ. 118.

Περιεχόμενα: Τò χωρίον Φλάμπουρον Ν. Φλωρίνης. Τοποθεσία. "Εκτασις περιοχής - δάσους. 'Εγκατάστασις κατοίκων. Περιγραφή εκκλησιών και εξωκκλησιών (παρατηρήσεις - συμπεράσματα). Λατρευτικά. Μαχικά. Συνήθειες. Οίνοι. 'Απαντήματα. Ζωομαντεία. Δημόδης Ιατρική. 'Εορταί Δωδεκαημέρου - 'Ετήσια έορταί (τρόπος έορτασμού. Πανηγύρεις. Παιγνίδια έορτών. Τοπικά έθιμα προς τιμήν 'Ηγίων).

16. 4543, Γ. 'Υ φ α ν τ ή ς, Καθηγητής, 'Η λαϊκή ξυλογλυπτική στην Αιτωλοακαρνανία, σχ. 4ο, σελ. 4.

Κείμενο που συνοδεύει όμότιτλο ντοκουμαντέρ σε 1 κασέτα video.

17. 4544, Γ ι ά ν ν η ς 'Η λ ι ό π ο υ λ ο ς, Στοιχεία από τη Μουσική Λαογραφία της έπαρχίας Δωρίδας. "Ερευνα στην τοπική παράδοση και τὰ κείμενα γύρω από τη μουσική τών δημοτικών τραγουδιών. Κούκουρα Δωρίδας 1997, σχ. 4ο, σελ. 61 + 8 φωτογραφίες + 3 κασέτες.

Περιεχόμενα: Α) Γενικές παρατηρήσεις. Πρόλογος - Μουσική δημοτικών τραγουδιών (θεωρητικό). 'Ιστορική ανάδρομη στη Μουσική Λαογραφία της Δωρίδας. Οί τρόποι τών αρχαίων 'Ελλήνων (με παραδείγματα). 'Αρχαίοι τρόποι, βυζαντινοί ήχοι. Δημοτική μουσική. 'Η παραδοσιακή μουσική γραφή (με δείγματα). Στοιχεία της παραδοσιακής δημοτικής μουσικής. 'Ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί και τὰ μουσικά τους μέτρα. Β) Μουσική παράδοση έπαρχίας Δωρίδας. Παραδοσιακά μουσικά όργανα. Γ) Δωρική μουσική παράδοση. Τραγουδιστής λαός. 'Αοιδοί. 'Οργανοπαίχτες (με κατάλογο όνομάτων). Δ) 'Η βυζαντινή μουσική παράδοση. 'Επίλογος. Συμπεράσματα. Βιβλιογραφία.

18. 4545, 'Α θ α ν. Κ ι λ μ π α σ ά ν η ς, 'Ιστορίες σάν παραμύθια της Παλιᾶς και Νέας 'Αγχιάλου. 1997, σχ. 4ο, σελ. 61 + 6 + 8 + 1 κασέτα.

Περιέχει: 27 διηγήσεις + ιδιωματικές φράσεις + γλωσσάριο + 2 κασέτες (ήχογραφήσεις).

19. 4546, Ν ι κ ό λ α ο ς Μ π α ρ μ π α γ ι ά ν ν η ς, Μακρinoί αντίλαλοι (Λαογραφικά διηγήματα). 1997, σχ. 4ο σελ. 68.

Περιέχει: 22 διηγήματα λαογραφικού περιεχομένου.

20. 4547, Κ υ ρ ι α κ ή Χ ρ υ σ ο ũ - Κ α ρ α τ ζ ᾶ, φιλόλογος, άπεσπασμένη στο ΚΕΕΛ. Λαογραφική άποστολή στη Χίο: Θυμαριά, Καλλιμασιά, Πιτύος, Καρδάμυλα, 'Αρμόλια, Βολισσός, 'Ομηρούπολη, Χώρα Χίου. 'Οκτώβριος 1997, σχ. 4ο, σελ. 333.

Περιεχόμενα: 'Ιστορικά. 'Υλικός βίος (κατοικία, ένδυση, κόμμωση, καλλωπισμός, έπιπλα, σκευή, τροφές, γεωργία, μελισσοκομία, ναυτιλία, άμπελουργία, έλαιοκομία, ποιμενικός βίος, άλιεία, άρχιτεκτονική, ζωγραφική, λιθογλυπτική. Βιοτεχνία: Σιδηρουργία, λατομεία, λατόμοι, κεραμική, άγ-

γειοπλαστική, βυρσοδεψία, συνεταιρισμός χειροτεχνίας, άσβεστοκάμινα, κατασκευή ρουκέτας, κτίστες πετροκόποι, ύλοτόμοι, παγωτατζήδες, γαλατάδες, τσαγκαράδες, σαγματοποιοί, ζητιάνοι, εμπόριο. **Κοινωνικός βίος:** γέννηση, παιδί, παιγνίδια, γάμος, τελευτή, κοινωνική δράγνωση. **Πνευματικός βίος:** Λαϊκή πίστη και λατρεία. Λαϊκή Ιατρική. Προλήψεις και δεισιδαίμονες συνήθειες. Τραγούδια 171. Εύτράπελες διηγήσεις, παραδόσεις, παροιμίες, όνόματα βαπτιστικά, τοπωνύμια, χοροί. Ήχογραφήσεις σε 17 κασέτες + βιντεοσκοπήσεις σε 3 κασέτες video. Φωτογραφίες 259.

21. 4548, Ά ν ν α Π α π α μ ι χ α ή λ - Κ ο υ τ ρ ο ύ μ π α, Έρευνα και συλλογή λαογραφικής ύλης στο νομό Δωδεκανήσου: Ίαλυσός, Έμπωνας, Κρεμαστή, Άφάντου, Σορωνή Ρόδου (18 Αύγ. - 8 Σεπτέμ. 1997). Σχ. 8ο, σελ. 892 + 3 κασέτες. Περιεχόμενα: I. Γενικά, II. Ύλικός βίος (οικοδομήματα, κατοικία, έπιπλα και σκεύη, ρουχισμός, ένδυμα κλπ., τροφές, ποτά, επαγγελματικός βίος, άμπελουργία, φυτικός κόσμος, ποιμενικός βίος, μελισσοκομία, ύφαντική, βαφική, κεντητική, ξυλοτεχνία, ξυλογλυπτική, άγγειοπλαστική, κηροποιία, οίνοπνευματώδη, σαγματοποιία, ύποδηματοποιία, άλευροποιία, άρτοποιία, λατομεία, έλαιουργία, σχοινοποιία, άλλα επαγγέλματα. III. Κοινωνικός βίος (γέννηση, παιδί, γάμος, κοινωνική δράγνωση, λαϊκό δίκαιο, μέτρα μετρήσεως, συνουκισμός, οικισμός, φωτισμός, μεταφορικά μέσα, καθαριότητας, ύβρεις - εύχές. (13). IV. Πνευματικός βίος: Λαϊκή πίστη και λατρεία, μαγεία, λ. Ιατρική, άστρολογία, μετεωρολογία, μαντική, χορός, μουσικά όργανα, άσματα 120, παραδόσεις 68, άλλες διηγήσεις 2, παροιμίες και παροιμ. φράσεις 24, αινίγματα 11, καθαρογλωσσήματα 1, παιγνίδια 6, έπωδες 3. Έκ του γλωσσικού θησαυρού (όνόματα, τοπωνύμια 146). Ήχογραφήσεις 91, φωτογραφίες 362.

22. 4549, Γ ε ω ρ γ ί α Μ α ρ κ έ α, Μουσικός άπεσπασμένη στο ΚΕΕΛ., Λαογραφική - μουσική άποστολή στο νομό Χανίων: Άρώνι, Κοσσιανά, όροπέδιο Κράπης, Όαση Άγιός, Νωπήγεια Κισάμου, Καρές Σφακιών, Παλιά Πόλη Χανίων, Μακρύς Τοΰχος, Χώρα Σφακιών. 13-25 Αύγούστου 1997. Σχ. 8ο, σελ. 805.

Περιεχόμενα: Κυρίως άπομαγνητοφωνήσεις τραγουδιών και μελωδιών από 17 κασέτες και είδησεις για μουσικά όργανα - όργανοπαίκτες και είδη μουσικής. Βιοτεχνία, λαϊκή τέχνη, γεωργικό βίο, ένδυμασία, έργαλεία και μαγειρικά σκεύη, κτηνοτροφία, τροφές, κατοικία, κυνήγι, βάφτιση, γάμος, τελευτή, έπώνυμα, όνόματα ζώων και φυτών, μαντική, δεισιδαιμονίες, προλήψεις, λαϊκή λατρεία, φιλοξενία, λαϊκή Ιατρική, λαϊκές διηγήσεις, παραδόσεις, Ιστορικές πληροφορίες. Έπίσης: Φωτογραφίες, μία βιντεοκασέτα, 2 δίσκους με κρητική μουσική, 3 έγχρωμες διαφάνειες (slides). Θέμα της βιντεοκασέτας: Παραδοσιακός γάμος - "Άγιος Ίωάννης, Σφακιά.

23. 4550, Β α σ. Π. Σ α ρ λ ή ς, Λαογραφικά βιώματα περιοχής Φενεού Κορινθίας. 1997, σχ. 4ο, σελ.

Περιέχει: Λαϊκή και επαγγελματική ζωή: I. Κατοικία. II. Ένδυμασία. III. Τροφές και ποτά. IV. Ποιμενική ζωή. V. Γεωργική ζωή. VI. Κυνήγι. VII. Μελισσοκομία. VIII. Λαϊκή Βιοτεχνία - έπαγγέλματα (ύφαντική, πλεκτική, κεντητική, νερόμυλος, άγωγιάτης, κουρέας, ράφτης, τσαγκάρης, σιδεράς, καλαντζής, φαναρτζής, σαμαράς, οικόδομος, ύλοτόμος, ξυουργός, βαρελάς, κεραμιδάς, άσβεστās, άλλα επαγγέλματα.

24. 4551, Έ λ έ ν η Ζ ή σ η - Μ α τ ή, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Έ Η γυναί-

κεία και ἡ ἀντρική φορεσιά στὴ Ζαγορὰ τοῦ Πηλίου. Ζαγορὰ Πηλίου, 1992, σχ. 4ο, σελ. 103. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ τὴν ἐνδυμασία, τὶς φυτικές, βαφικὲς ὕλες, ἐπίσης σχηματικὴ ἀναπαράσταση μερικῶν ἐξαρτημάτων τῆς φορεσιάς καὶ 29 ἐγχρωμες φωτογραφίες.

25. 4552, Ἰωάννα Γκουσδοβᾶ - Χριστίνα Γκορίτσα, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. 1992 σχ. 4ο, σελ. 54 + κασέτα μὲ συνέντευξη. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εἰδήσεις μὲ μορφή συνεντεύξεων γιὰ τὸ σπίτι καὶ τὸν οἰκισμὸ Κρήνη (πρῶην Βοστίνα).

26. 4553, Ἀλεξάνδρα Πιλάτου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἡ κατοικία στὸν Παλαμᾶ Καρδίτσας. Βόλος 1992 σχ. 4ο, σελ. 35. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εἰσαγωγή - Γενικά - Οἰκοδομικὴ (ὕλικά - ἐργασίες), - Μέρη σπιτιοῦ - ἐπίπλωση σπιτιοῦ, Ἐξωτερικοὶ χώροι. Φωτογραφίες 22.

27. 4554, Λεωνίδας Γαϊτάνης, φοιτητὴς Παν/μίου Θεσσαλίας. Ὁ παραδοσιακὸς γάμος στὸν Κοκκινόπλο Λαρίσης. Βόλος, Μάιος 1993, σχ. 4ο, σελ. 35. Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ τὸ γάμο ἀπὸ τὸ προξενεῖο μέχρι τὰ μετὰ τὸ γάμο καὶ τὴ θέση τοῦ νέου ζευγαριοῦ στὸ σπίτι.

28. 4555, Ἀναστασία Τσιμπέρη, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. α) Γάμος στὴν κοινότητα Σπερχογείας Μεσσηνίας. β) Δημοτικὰ τραγούδια. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 33. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιέχει: α) Εἰδήσεις γιὰ τὸ γάμο μὲ μορφή συνεντεύξεως στὸ τοπικὸ ἰδιώμα μὲ παράθεση καὶ τραγουδιῶν, β) Τραγούδια τοῦ γλεντιοῦ τοῦ γάμου.

29. 4556, Εἰρήνη - Ἀλεξία Στέλλου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἦθη καὶ ἔθιμα ποὺ σχετίζονται μὲ τὸ «μάντευμα» τοῦ γαμπροῦ στὸ Πήλιο. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 12. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ τὸ γάμο καὶ τὴ μαντική.

30. 4557, Ἰωάννα Ντούμου - Εὐαγγελία Βλάχου, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. Α) Γέννηση, Β) Γάμος στὴν κοινότητα Κρανέας Ἐλασσόνας, Βόλος, σχ. 4ο, σελ. 52, 1992. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ἔθιμα παραδοσιακοῦ γάμου μὲ μορφή συνεντεύξεως καθὼς καὶ ἔθιμα γέννησης.

31. 4558, Ἐλπίδα Μακρίδου - Ἐλένη Μιχαήλ, Φοιτήτριες Παν/-

μίου Θεσσαλίας. Κυπριακός γάμος, 1992-93, σχ. 4ο, σελ. 54. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για τὸ γάμο μὲ παράθεση τριῶν προικοσυμφώνων (φωτοτυπία ἀπὸ ἔντυπο), σχέδια (φωτοτυπίες ἀπὸ δημοσιεύματα), καθὼς καὶ 17 φωτογραφίες ἔγχρωμες (ἐπίσης φωτογραφίες φωτοτυπημένες ἀπὸ δημοσιεύματα).

32. 4559, Ἀποστολία Μπουρλότου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Μελισσοκομία στὴ Βρύναινα Ἀλμυροῦ, 1992, σχ. 4ο, σελ. 24. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις γιὰ τὴ μελισσοκομία μὲ παράθεση καὶ 6 φωτογραφιῶν.

33. 4560, Πηγή Γεωργοπούλου - Σπ. Σαγιάννη, φοιτητὲς Παν/μίου Θεσσαλίας. Συλλογὴ λαογραφικῶν στοιχείων ἀπὸ τὴν Πορταριά, 1993, σχ. 4ο, σελ. 17. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις γιὰ τὸν οἰκισμό, τὴν ἐκκλησία, τὴν ἐκπαίδευση, τὸν πληροεῖτικο γάμο, τὶς τοπικὲς ἐνδυμασίες· ἐπίσης γιὰ ἐπαγγέλματα, φαγητά, τοὺς εὐεργέτες καὶ τὸν τουρισμό.

34. 4561, Ἀναστασία Ἀντωνίου - Ἀνδρέας Βασιλείου, φοιτητὲς Παν/μίου Θεσσαλίας. Κατοικία καὶ βοηθητικοὶ χῶροι, Λιμνάτη καὶ Δύμες Λεμεσοῦ Κύπρου. 1992, σχ. 4ο, σελ. 19. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις γιὰ τὴν κατασκευὴ καὶ τὴ λειτουργικότητα τῶν ἐπὶ μέρους χώρων τοῦ σπιτιοῦ.

35. 4562, Μαρία Γιαννούλη, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἐπιτόπια ἔρευνα γιὰ τὴν σκληθριώτικη ἐνδυμασία. Σκλήθρο Ἀγιάς Λαρίσης 1993, σχ. 4ο, (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Γενικότερες πληροφορίες γιὰ τὸ χωριό, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ βασικὸ θέμα τῆς ἐνδυμασίας (ἀνδρική, γυναικεία, καθημερινή κλπ.). Παρατίθενται καὶ φωτοτυπίες φωτογραφιῶν.

86. 4563, Παναγιώτα Κολοβρέκτη, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Λαογραφικὰ στοιχεῖα γιὰ τὴν κοινωνικὴ ὀργάνωση τῆς περιοχῆς Ἀλμυροῦ Μαγνησίας 1992, σχ. 4ο, σελ. 33. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις γιὰ γέννηση, τὸ γάμο, τὶς κοινωνικὲς τάξεις, τὶς διακρίσεις ἀνδρῶν - γυναικῶν, τὶς τοπικὲς καλλιέργειες καὶ τὰ ἐπαγγέλματα.

37. 4564, Μαγδαληνὴ Κοτανίδου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Οἰκισμὸς - οἰκία - οἰκοδόμημα. Κορινὸς Πιερίας 1993, σχ. 4ο, σ. 68. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Γενικὲς πληροφορίες γιὰ τὸ χωριό, τὴν ὕδρευση, τὴν κοινωνικὴ ὀργάνωση, τὶς ἐκκλησίες-ξωκλήσια, τὸ σπίτι, τὴν οἰκοσκευὴ, τοὺς βοηθητικοὺς χώρους, ἔθιμα σχετικὰ μὲ τὴν κατασκευὴ τοῦ σπιτιοῦ, τὰ οἰκοδομικὰ ὕλικά κ.ἄ. Ἐπίσης σχετικὲς παραδόσεις.

38. 4565, Φωτεινή Διαμάντη, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Λαογραφική έρευνα με θέμα: 'Η κατοικία στο χωριό 'Απιδιά, 'Απιδιά Καρδίτσας. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 58. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: 'Ιστορικά - γεωγραφικά στοιχεία του χωριού. Γενικά στοιχεία του σπιτιού (οικοδομική - τὰ μέρη του σπιτιού - ή αὐλή - οί βοθητικοί χώροι - ή μορφή του σπιτιού - ξύμα και προλήψεις για τὸ σπίτι - Γενικές παρατηρήσεις.

Γ' 'Επαινος με χρηματική ἀμοιβή.

39. 4566, Λαμπρινή Κούτνα, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. 'Εθιμα του γάμου σ' ένα χωριό του Πηλίου, Πουρι Πηλίου. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 51. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή του γάμου στο χωριό Πουρι Πηλίου με παράθεση και 7 φωτογραφιών.

40. 4567, Σπυρίδων Θεοδωράκοπουλος, φοιτητής Παν/μίου Θεσσαλίας. 'Ο γάμος στην Κάτω Βούταινα Μεσσηνίας. 1993, σχ. 4ο, σελ. 45. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή του γάμου με μορφή συνεντεύξεων, επίσης 7 έγχρωμες φωτογραφίες, 1 συνταγή για δίπλες, 5 τραγούδια.

41. 4568, Βασίλική Κολοβοῦ, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας, ἐπιτόπια έρευνα σχετική με τὸ γάμο στο χωριό Ζάρκο. 1993, σχ. 4ο, σελ. 48. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή του γάμου. Προτάσσονται πληροφορίες για τὸ χωριό.

42. 4569, Θεόδωρος 'Ελευθεριάδης, φοιτητής Παν/μίου Θεσσαλίας. Τὰ λαχεῖα. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 16. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Εἰσαγωγή. Τύχη και λαχεῖα. Τὸ λαχεῖο στην 'Ελλάδα. Συνέντευξη ἀπὸ πρακτορεῖο Βόλου. Σχολιασμός συνέντευξης. Βιβλιογραφία.

43. 4570, Σωτηρία Κίτσου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Παροιμίες και έρμηνεία τους. Δὲν ἀναφέρεται τόπος προελεύσεως. Βόλος 1992, σχ. 4ο. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: 308 παροιμίες με τὴν έρμηνεία τους και 5 παροιμιομύθους.

44. 4571, 'Ελένη Ζήτρα, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. 'Ο γάμος στο χωριό τῆς Ζαγοράς Πηλίου. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 26. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή του γάμου.

45. 4572, 'Ηλίας 'Αβραμίδης, Θωμάς Πρινιάς, φοιτητές Παν/μίου

Θεσσαλίας. «Μακρινίτσα» 1993, σχ. 4ο, σελ. 14. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για την κατοικία, τις εκκλησίες, τὸ ἔθιμο τῶν «Μήδων», τὸν μακρινιτσιώτικο γάμο, τὴ μαντική, τὴ δεισιδαμονία κ.ἄ.

46. 4573, Ἐλένη Πακιά, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἔθιμα τοῦ γάμου τοῦ χωριοῦ Ἁγία Παρασκευὴ Καλαμπάκας. 1993, σχ. 4ο, σελ. 15. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ἔθιμα γάμου καὶ σχετικὰ τραγούδια.

47. 4574, Ἀθανασία Σωτηροπούλου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Καταγραφή δημοτικῶν τραγουδιῶν καὶ ἐρωτηματολόγιο παραδοσιακῆς φορεσιᾶς Καραγκούνας. Ἰούνιος 1992, σχ. 4ο, σελ. 14. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου - Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Τραγούδια καὶ εἰδήσεις γιὰ τὴν καραγκούνικη φορεσιά.

48. 4575, Μαρία Ζαρονικόλα, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ὁ γάμος στὸν Ἅγιο Χαράλαμπο Εὐρυτανίας. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 15. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή τοῦ γάμου (μὲ παρεμβολὴ τραγουδιῶν) καὶ στοιχεῖα (γεωγραφικὰ καὶ ἱστορικὰ) γιὰ τὸ χωριό.

49. 4576, Παρθένια Καρατζόγλου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Ὁ γάμος στὸ χωριὸ Ἀμπελάκια Λαρίσης. Ἀμπελάκια 1993, σχ. 4ο, σελ. 9. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή τοῦ γάμου (μὲ παρεμβολὴ τραγουδιῶν).

50. 4577, Ἀθανασία Κλανατζίδου, Ἄννα-Γιαννοῦλα Μαγουλιώτη, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἡ βαμβακοκαλλιέργεια στὸ Ἄγναντερό Καρδίτσας. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 16. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Γενικὰ στοιχεῖα γιὰ τὸ χωριό. Βαμβακοκαλλιέργεια: Προστοιμασία ἀγροῦ. Συγκομιδὴ. Καθαρισμὸς καρποῦ. Ἔργαλεῖα. Προϊόντα ἀπὸ βαμβάκι. Μηχανοκίνητα ἐκκομιστήρια. 6 ἐγχρωμες φωτογραφίες.

51. Μαρία Μάνου - Ἀναστασία Τσιώμου, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. Ἡ ἐλαιοκομία στὸ χωριὸ Εἰνὸβρυση Πηλίου. 1992, σχ. 4ο, σελ. 35. (Καταθέτης: Αίκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Καλλιέργεια - ἀσθένειες - συγκομιδὴ - ἐλαιοτριβεῖα. Ἐπίσης: 4 σχεδιαγράμματα καὶ 11 φωτογραφίες.

52. 4579, Κατερίνα Βλαχάβα - Κυριακὴ Γκαβανίδου, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. Κατηγοριοποίηση παιδικῶν παιγνιδιῶν. Βόλος 1993,

σχ. 4ο, σελ. 21. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Παιγνίδια που παίζονται στο σπίτι (13), παιγνίδια που παίζονται έξω από το σπίτι (μόνο από κορίτσια: 8, μόνο από αγόρια: 9, από αγόρια και από κορίτσια 31).

53. 4580, Μ α ρ ί α Κ ρ ι τ σ ω τ ά κ η, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Τά παραδοσιακά επαγγέλματα στην Κρήτη (το επάγγελμα τής ύφάντρας). 1993, σχ. 4ο, σελ. 15+5 πίνακες (1 σχεδ. και 16 φωτογραφίες). (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Μνεία παραδοσιακών επαγγελμάτων με ιδιαίτερη αναφορά στην ύφαντική τής Κρήτης (το κρητικό εργαστήρι, ύφαντικές προετοιμασίες, ύφανση πανιού, ύφαντικές ύλες, είδη ύφαντων και διακοσμητικά θέματα, παραδόσεις - Ιστορίες - παραρτήματα για την ύφαντική).

54. 4581, Β α σ ι λ ι κ ή Τ σ ο υ μ ά ν η, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Οί Σαρακατσάνοι. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 38. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για τους Σαρακατσάνους (τρόπος εργασίας, μετακινήσεις, κοινωνική οργάνωση κ.ά.) και σχετικές συνεντεύξεις· επίσης σχεδιαγράμματα και φωτοτυπίες φωτογραφιών κ.ά.

55. 4582, Γ α β ρ ι έ λ λ α Μ ο ύ σ τ ο υ, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Άγροτικός βίος - Η καλλιέργεια του σιταριού πριν 50-60 χρόνια στο Άρτεσιανό Καρδίτσας. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 11. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Πληροφορίες για τον γεωργικό βίο.

56. 4583, Π ο λ υ ζ ώ η ς Κ α ν λ ή ς - Γ ε ώ ρ γ. Π α ν τ α δ ό ν τ α ς, φοιτητές Παν/μίου Θεσσαλίας. Οί λαϊκές αγορές, τὰ εκθέματά τους, οί φωνές τών μικροπωλητῶν. (Λάρισα, Θεσσαλονίκη). 1992, σχ. 4ο, σελ. 9. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Πληροφορίες από βιβλιογραφικά δεδομένα και από επιτόπια έρευνα σε λαϊκές αγορές τής Λάρισας και τής Θεσσαλονίκης.

57. 4584, Π α ν α γ ι ώ τ α Γ κ ο υ τ ζ ο υ ρ έ λ α, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Τὸ Μοναστήρι τής Παναγίας στὸ Σαραντάπορο τής Έλασσόνας. Βόλος 1993, σχ. 4ο σελ. 14. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Περιγραφή με παράθεση και μιᾶς κάτοψης.

58. 4585, Ὁ λ υ μ π ί α Μ α υ ρ ά δ α, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Οικισμός και κατοικία. Ἐλευθεροχώρι Φθιώτιδας. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 38. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Α' Κατοικία. Ι. Οικισμός. ΙΙ. Σπίτι (ὄνοματολογία, μαστόροι, οίκοδομική, ἔθιμα, μέρη σπιτιού κ.ά.). ΙΙΙ. Βοηθητικοί χώροι. ΙV. Κυριότερες μορφές. V. Ἐπιπλα - σκευή επίσης 14 ἔγχρωμες φωτογραφίες.

59. 4586, Κων/να Τυλιγαδά, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Τό πανηγύρι του προφήτη 'Ηλία στο χωριό Μεζήλο τής 'Αργιθέας. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 12. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: περιγραφή του πανηγυριού.

60. 4587, Βασιλική - Κων/να Μανιοῦ, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. "Εθιμα γάμου στη Θεσσαλία. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 37. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει την εθιμολογία του γάμου στο χωριό Σοφάδες Καρδίτσας (με άρκετά τραγούδια).

61. 4588, Βασιλική Βαΐου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. "Ηθη και έθιμα σχετικά με το προξενείο, τόν άρραβώνα, το γάμο στο χωριό Κανάλια Καρδίτσας. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 19. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: σχετικές με το γάμο περιγραφές.

62. 4589, Σοφία Καρπέτη, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Συγκέντρωση λαογραφικών στοιχείων τής έπαρχίας 'Αλμυρού. 'Ιούνιος 1992, σχ. 4ο, σελ. 58. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για την κτηνοτροφία, για τόν οικογενειακό και κοινωνικό τών βίο Σαρακατσάνων, τραγούδια, εικόνες και άφηγήσεις για άγροτική - κτηνοτροφική ζωή στην περιοχή 'Αλμυρού. 'Επίσης ειδήσεις για άθλητικούς και ίππικούς άγώνες («Κρόκια»).

63. 4590, 'Αγαπούλα Θεοδοσίου, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. 'Εκκλησιαστικά μνημεία τής "Ανω 'Αγόριανης και 'Εκκάρας Δομοκοῦ. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 12. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: "Η έργασία αναφέρεται ειδικότερα σέ 9 έκκλησιαστικά μνημεία: "Άγιος Παντελεήμων, "Άγιος 'Αθανάσιος, 'Αγία Ειρήνη, 'Αγία Τριάδα, Προφήτης 'Ηλίας, "Άγιος Γεώργιος, Μεταμόρφωση Σωτήρος, "Άγιος Κωνσταντῖνος.

64. 4591, Θανάσης Καλτσάς, φοιτητής Παν/μίου Θεσσαλίας. Τροφές και ποτά. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 24. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Τροφές που συνηθίζονται σέ ειδικές περιπτώσεις τής κοινωνικής ζωής (έγκυμοσύνη, γέννηση, βάπτιση, γάμος, θάνατος, πανηγύρια).

65. 4592, Εύαγγελία Μιχαλιέρη, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Τρόφιμα και ποτά στο Σιδηρόκαστρο. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 76. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Πληροφορίες για τροφές και ποτά.

66. 4593, Πηγή Γεωργοπούλου, "Ελενα Πατεινάρη, Σπυρίδων Σαγιάννης, φοιτητές Παν/μίου Θεσσαλίας. Συλλογή λαογραφικών στοι-

χείων από την 'Ανακασιά. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 18. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Προέλευση τοπωνυμίου, οικισμός, εκκλησίες - θρησκευτικές πανηγύρεις ("Άγιος Ίωάννης, "Άγιος Νικόλαος Κρεμαστός, "Άγιος Παντελεήμονας, "Αγία Ειρήνη, "Επισκοπή, Ζωοδόχος Πηγή). 'Επαγγέλματα, Θεόφιλος, εκπαίδευση, αστυνόμευση, ένδυμας, ήθη - έθιμα (προσφορά φαγητού σέ πανηγύρι, Κλήδονας).

67. 4594, Σ ο φ ί α Ρ ί ζ ο υ, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. 'Αγροτικά κτήματα, άγροτικά έθιμα. Χάλκη Λάρισας 1993, σχ. 4ο, σελ. 16. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για τó γεωργικό βίου.

68. 4595, Έ λ έ ν η Κ ο υ ρ ε λ ᾶ, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Οί διάφοροι μικροπωλητές. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 36. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου - Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Συνεντεύξεις με λαθροπωλητές, λαχειοπώλες, κουλουρτζή, λούστρο. Συμπεράσματα.

69. 4596, Π α σ χ ᾶ λ η ς Δ ή μ ο υ, φοιτητής Παν/μίου Θεσσαλίας. Χαμένες Πατρίδες - "Ηθ - "Εθιμα - 'Ιστορικές άφηγήσεις (προσφ. Σμύρνης, Κατίκιοϊ, Σεβδίκιοϊ). Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 14. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: "Εθιμα και τραγούδια τής Σμύρνης (γέννηση, γάμος, μαντική, τροφές, λ. λατρεία) και άλλων περιοχών. 'Επίσης Ιστορικές πληροφορίες.

70. 4597, Μ α ρ ί α 'Α π ο σ τ ό λ ο υ, Χ ρ υ σ ο ύ λ α Κ α ρ α ν ᾶ σ ι ο υ, "Ο λ γ α Ρ ο υ β ᾶ, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. Χρυσοχοϊα - 'Αργυροχοϊα. Βόλος 1993, σχ. 4ο, σελ. 28. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Γενικές πληροφορίες και 20 φωτογραφίες.

71. 4598, Θ ρ α σ ύ β ο υ λ ο ς Π α ξ ι ν ό ς, φοιτητής Παν/μίου Θεσσαλίας. Τά νεκρικά έθιμα και οί γιορτές τών νεκρών στην περιοχή του Βόλου. 1993, σχ. 4ο, σελ. 45. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: "Εθιμα τελευταίας, μνημόσυνα, τάφοι - νεκροταφεία κ.ά.

72. 4599, Δ ή μ η τ ρ α Δ ᾶ ἴ ν α, φοιτήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας. Συνεντεύξεις 'Αγχιαιλιτών. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 38. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου - Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Ειδήσεις για κατοικία, βοηθητικούς χώρους, οικόσιτα ζώα, καθαριότητα, γάμο, λαϊκή λατρεία.

73. 4600, Μ α ρ γ α ρ ί τ α Κ ο ρ δ ο λ α ί μ η, Ί ω ἄ ν ν α Ν τ ό ν τ ο υ - Β ε ν ε τ ί α Τ ο λ ι ο π ο ύ λ ο υ, φοιτήτριες Παν/μίου Θεσσαλίας. 'Η θέση τής γυναίκας

στό σπίτι και την κοινωνία ευρύτερα. Βόλος 1992, σχ. 4ο, σελ. 12. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια ΚΕΕΛ).

Περιέχει: Ειδήσεις για την κοινωνική οργάνωση.

74. 4601, Εί ρ ή ν η Γ ο υ ν τ α σ ά κ η, Φιλολόγος, άπεσπ. στο ΚΕΕΛ. Λαογραφική άποστολή στην Κάλυμνο (10-25 'Ιουλίου 1995), σχ. 8ο, σελ. 1122 + 50 (με 96 φωτογρ.) + παράρτημα.

Περιεχόμενα: Ζητήματα που άφορούν στην κοινωνική οργάνωση (Γενικά - άσχολίες κατοίκων. 'Οργάνωση κοινότητας. "Εθιμα σχετικά. Διάκριση κοινωνικών τάξεων. Κοινωνικές σχέσεις. Οικογένεια. Συγγένεια. 'Ονόματα. Προσωνομίες. Παρωνύμια. Θέση τής γυναίκας). Ζητήματα του λαϊκού δικαίου (οικογενειακό δίκαιο - προίκα). Ζητήματα σχετικά με το παιδί (έγκυμοσύνη, γέννηση, λοχεία, βάφτιση). Ζητήματα σχετικά με το γάμο. Ζητήματα σχετικά με το θάνατο. Λαϊκή λατρεία, 'Υλικός βίος: κατοικία, ποιμενική ζωή, γεωργία, άλιεία, σπογγαλιεία (πληρώματα, μαθητεία, διάκριση σφουγγαράδων, άνταγωνισμοί, σχέσεις μεταξύ δυτών, χρόνος άναχωρήσεως, έργαλειά, είδη σπογγαλιείας, τρόπος ντυσίματος, συνθήκες ζωής, καταμερισμός έργασίας, προλήψεις, έπιστροφή, σφουγγάρια, άμοιβές, πλοία, γλέντια, τόποι σπογγαλιείας, άτυχήματα κ.ά.). Ναυπηγική - ύφαντική. Παράρτημα με ποικίλα έγγραφα (8 + 6 σκαριφήματα).

Έπαινοι Συλλογέων λαογραφικού 'Υλικού

Με πρόταση τής 'Εφορευτικής 'Επιτροπής του Κέντρου τής 10ης 'Ιουνίου 1997 και άπόφαση τής Συγκλήτου τής 'Ακαδημίας 'Αθηνών άπονεμήθηκαν οί έξής έπαινοι σε συλλογείς λαογραφικού ύλικού:

Γιά το έτος 1995: Στόν Ξενοφόντα Μπελόπουλο ή 'Αμπελά Α' έπαινος με χρηματική άμοιβή πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών για την έργασία του «'Ο καημός τής Ρίζας» (Λαογραφικές μνήμες), σελ. 610.

Στόν Βασίλειο Σαρχή Β' έπαινος με χρηματικό έπαθλο διακοσίων (200.000) δραχμών για την έργασία του «Λαογραφικά βιώματα Φενεού», σελ. 139 + 92 (δακτ.).

Γιά το έτος 1996: Στόν Ζήση Τζιαμούρτα Α' έπαινος με χρηματικό έπαθλο πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών για την έργασία του «Λαογραφική Πανακοθήκη τών Καραγκούνηδων. 'Υλικός και Πνευματικός Βίος», σελ. 315 + μία βιντεοκασέτα. 'Η έργασία έχει με ύπόδειξη τής Διευθύντριας του Κέντρου κατατεθει ή και σε δισκέτα για Η/Υ.

Στόν Δημ. Γιαννόπουλο Γ' έπαινος με χρηματικό έπαθλο έκατο χιλιάδων (100.000) δραχμών για την έργασία του «Τό χωριό μου Κορφιώτισσα. 'Ιστορία-Λαογραφία-'Αναμνήσεις», σελ. 183.

Τέλος, έπαινος χωρίς χρηματικό έπαθλο άπονεμήθηκε στους: Ειρήνη Ταχατάκη, Κ. Γιαννό και Χρ. Δρεμέτσινα για τις έργασίες που κατέθεσαν στο Κέντρο.

Προγράμματα του Κ.Ε.Ε.Α.

Για τὰ έκσυγχρονιστικά προγράμματα πού διεξήγαγε τὸ Κέντρο ἔγινε ἡ κάτωθι ἀνακοίνωση τοῦ Ἐπόπτη, ἀκαδημαϊκοῦ κ. Πάνου Λιγομενίδη στὴν Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν τῆς 9-10-1997:

“Ὅπως πολλοὶ ἐκ τῶν συναδέλφων γνωρίζουν, τὸ Κέντρο Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἔχει εἰσέλθει σὲ μιὰ τριετὴ τροχιὰ ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς ὀργανώσεως καὶ προσβάσεως τῶν ἀρχείων του καὶ τῆς λειτουργίας τῶν ὑπηρεσιῶν του. Ὡς ἐπόπτης τοῦ Κέντρου καὶ συντονιστὴς τοῦ ἔργου ἐκσυγχρονισμοῦ, ἔχω τὴν χαρὰ νὰ ἀνακοινώσω στὴν Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας ὅτι ἡ πορεία τοῦ ἔργου εἶναι ἱκανοποιητικὴ καὶ ἡ ἀπορρόφηση τῶν σχετικῶν κονδυλίων ἐπίσης. Ἀπὸ τὰ 110 ἑκατομύρια δραχμὲς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ πρώτου ἔτους, ἔχει διατεθεῖ τὸ 90% σὲ πληρωμὲς καὶ δεσμεύσεις γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ ἐξοπλισμοῦ καὶ τεχνολογικῆς ὑποδομῆς, καὶ μέχρι τὸ τέλος τοῦ χρόνου θὰ ἔχει ἀπορροφηθεῖ τὸ 100%. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ κατάθεση τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ δευτέρου ἔτους ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας.

Πρὶν ἀπὸ τὸ τέλος Νοεμβρίου θὰ γίνῃ παρουσίαση τοῦ μέχρι τώρα ἐκτελεσθέντος ἔργου ἐκσυγχρονισμοῦ στὰ μέλη τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου μὲ τὴν προοπτικὴ τῆς ἐπικείμενης ἐπιθεωρήσεως ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Παρακολουθήσεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας. Ὅσοι ἐκ τῶν συναδέλφων ἐπιθυμοῦν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ Κέντρο καὶ νὰ παρακολουθήσουν τὴν παρουσίαση, παρακαλῶ νὰ τὸ δηλώσουν στὴν Κυρία Μπόνου μέχρι τὶς 10 Νοεμβρίου.

Στὸ Πρόγραμμα Ἐκσυγχρονισμοῦ ἔχουμε προγραμματίσει τὴν ἀναβάθμιση τῆς διοικήσεως καὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ Κέντρου μὲ βάση λογισμικὸ πακέτο (Management Information System) πού θὰ λειτουργεῖ σὲ προσωπικὸ ὑπολογιστὴ. Μετὰ ἀπὸ σχετικὴ ἔρευνα τῆς ἀγορᾶς, ἀποφασίσαμε τὴν κατασκευὴ εἰδικοῦ λογισμικοῦ πακέτου Πληροφοριακοῦ Συστήματος Διαχειρίσεως (MIS), σχεδιασμένου ἔτσι ὥστε ἡ ἐφαρμογὴ του νὰ εἶναι προσαρμόσιμη, μὲ μικρὸ κόστος, στὶς ἀνάγκες διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως καὶ τῶν ἄλλων Κέντρων τῆς Ἀκαδημίας, ἀλλὰ καὶ τῆς Γενικῆς Γραμματείας. Εἰδικότερα, στὴν περίπτωση τῆς Γενικῆς Γραμματείας, πιστεύουμε ὅτι θὰ ἐλαφρύνει τὸν φόρτο ἐργασίας καὶ θὰ συμβάλλει στὴν ἀντιμετώπιση διοικητικῶν καὶ διαχειριστικῶν προβλημάτων, ὅπως τὴν παρακολούθηση ἔργων καὶ προσωπικοῦ, περιουσιακῶν καὶ νομικῶν θεμάτων, καθὼς καὶ ἐπικοινωνίας μὲ τὰ Κέντρα τῆς Ἀκαδημίας. Τὸ σχεδιαζόμενο λογισμικὸ πακέτο θὰ συνοδεύεται ἀπὸ ἐκπαίδευση τῆς χρήσεώς του καὶ θὰ εἶναι διαθέσιμο γιὰ ἐφαρμογὴ τὸ 1999. Τὸ προσαρμόσιμο λογισμικὸ πακέτο διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως προσφέρεται ἀπὸ τὸ Πρόγραμμα Ἐκσυγχρονι-

σμού του Κέντρου Λαογραφίας και στα άλλα Κέντρα και την Γενική Γραμματεία τής 'Ακαδημίας.

Ο ΕΠΟΠΤΗΣ
ΠΑΝΟΣ Α. ΛΙΓΟΜΕΝΙΔΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ Κ.Ε.Ε.Λ.

Για τα Προγράμματα που διεξάγει το Κέντρο πραγματοποιήθηκε ειδική ενημερωτική εκδήλωση στο Κέντρο Λαογραφίας στις 27 Νοεμβρίου 1997, κατά την οποία, ενώπιον του Προέδρου τής 'Ακαδημίας 'Αθηνών κ. Ν. Ματσανιώτη, του αντιπροέδρου της κ. 'Αγαπητού Τσοπανάκη και Μελών τής 'Εφορευτικής 'Επιτροπής του Κέντρου παρουσιάστηκε η πορεία των προγραμμάτων. Παρατίθεται το κείμενο των σχετικών όμιλιών.

Σύντομος χαιρετισμός του Προέδρου τής 'Εφορευτικής 'Επιτροπής του Κέντρου, ακαδημαϊκού κ. Μενελάου Παλλαντίου.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριε 'Αντιπρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι,

Το Κέντρο Λαογραφίας μετά από πολλά χρόνια ταλαιπωρίας μπαίνει σε μιὰ νέα φάση αναδιοργάνωσης. Κι αυτό χάρη στον δραστήριο συνάδελφο κ. Πάνο Λιγομενίδη, 'Επόπτη του Κέντρου και την προικισμένη Διευθύντριά του κ. Καμηλάκη. Χαίρομαι για τη σύμπνοια που επικρατεί, ή οποία έχει σε τόσο λίγο χρόνο τα άποτελέσματά της. 'Η ζεστή ατμόσφαιρα που μᾶς περιβάλλει θα διαλύσει σιγά σιγά τα προηγούμενα νέφη. 'Αλλά θα παρακαλέσω τὸν ἀρμόδιο, 'Επόπτη του Κέντρου και 'Υπεύθυνο του Προγράμματος νὰ λάβει τὸ λόγο.

Προσφώνηση του 'Επόπτη του Κέντρου Λαογραφίας, ακαδημαϊκού κ. Πάνου Λιγομενίδη κατά την παρουσίαση των Προγραμμάτων του Κέντρου (27.11.1997).

'Αγαπητοὶ Κύριοι Συνάδελφοι 'Ακαδημαϊκοί, Συνεργάτες και 'Επισκέπτες:

Σᾶς καλωσορίζω σήμερα στο Κέντρο 'Ερέυνας τής 'Ελληνικῆς Λαογραφίας, στὸν 'Ετήσιο 'Απολογισμὸ τῆς τεχνολογικῆς ἀναβαθμίσεως και τῶν δραστηριοτήτων του Κέντρου.

'Η Διευθύντρια του Κέντρου, Κυρία Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, θὰ σᾶς ἐνημερώσει λεπτομερῶς για τὴν ἐσωτερικὴ ἀνασυγκρότηση του ΚΕΕΛ, τίς σχέσεις του Κέντρου με ὁμοειδῆ 'Ιδρύματα στὴν 'Ελλάδα και τὸ ἐξωτερικό, τὰ νέα προγράμματα Λαογραφικῆς 'Ερέυνας, συνεργασίας και δραστηριοτήτων, καθὼς και για τίς ἀναδυόμενες προοπτικὲς στὴ λειτουργία, τίς δραστηριότητες και τίς ἐπιστημονικὲς και πολιτιστικὲς σχέσεις του ΚΕΕΛ.

Ἐγὼ θὰ ἤθελα, μὲ πολὺ λίγα λόγια (ποὺ ἴσως περιττεύουν), νὰ περιοριστῶ στὴν διαπίστωση ὅτι στὴν λειτουργία τοῦ Κέντρου ἀναπτύσσεται ἓνα πνεῦμα ἀναγεννήσεως, ἐνθουσιασμοῦ καὶ συνεργασίας. Πρὶν κάμποσο καιρὸ, ἡ λειτουργία τοῦ Κέντρου θύμιζε λίγο-πολὺ τὴν περίφημη λιθογραφία τοῦ Martin Escher «ἀνεβαίνοντας καὶ κατεβαίνοντας», ὅπου καλόγεροι ἀνεβαίνουν μὲ κόπο ἀτέλειωτες σκάλες, καὶ ὁμοίως βρίσκονται πάντα πίσω στὸ σημεῖο ἐκκίνησής τους. Ἴσως τώρα ἀναπτύσσεται μιὰ κινητικότητα πρὸς εὐρυθμὴ λειτουργία, καὶ αὐτὸ ὀφείλεται σὲ μεγάλο βαθμὸ στὴν ἀκαταπόνητη καὶ εὐρηματικὴ νέα Διευθύντρια τοῦ Κέντρου, στὴ συνεργασία τῶν περισσοτέρων ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου, ἀλλὰ καὶ στὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴν φιλεργία τῶν νεαρῶν, κυρίως συμβασιούχων, οἱ ὁποῖοι, θὰ ἔλεγα, ὅτι ἐπελέγησαν μὲ μεγάλη ἐπιτυχία.

Τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους, ὅπως καὶ ἐσᾶς, ποὺ μᾶς τιμᾶτε μὲ τὴν παρουσία σας στὸν ἐτήσιο ἀπολογισμὸ τοῦ Κέντρου.

Παρακαλῶ τὴν Κυρία Καμηλάκη νὰ πάρει τὸν λόγο καὶ νὰ σᾶς ἐνημερώσει γιὰ τὴ δραστηριότητα τοῦ Κέντρου κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ 1997.

Ἐτήσιος Ἀπολογισμὸς (27-11-1997) **τῶν Προγραμμάτων τοῦ Κέντρου**

Τὸ Κέντρο Λαογραφίας, «Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον» μέχρι τὸ 1966, ἰδρύθηκε τὸ 1918 ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς Λαογραφίας Νικόλαο Πολίτη μὲ νόμο ποὺ ψηφίστηκε ἀπὸ τὴ Βουλὴ μὲ σκοπὸ ὅπως «δι' ὀργανωμένης μονίμου Ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην ἐποπτεῖαν εἰδικῶν ἀνδρῶν, περισυλλέγη, διασῶζον ἀπὸ τῆς ὀλοῦν ἐπεκτεινομένης καταστροφῆς, τὰ ἀνεκτίμητα ψυχικὰ κειμήλια τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν κληρονομίας».

Τὸ 1926 ὑπῆχθη στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν μαζί μὲ τὴν Ἐθνικὴ Μουσικὴ Συλλογὴ, ἰδρυμένη τὸ 1914 «πρὸς διάσωσιν καὶ περισυλλογὴν τῶν ἀσμάτων, τῶν χορῶν καὶ τῶν μουσικῶν ὀργάνων τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ» καὶ τὸ Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης.

Ἐκτοτε ἀκολουθεῖ τὴν πορεία τοῦ Ἀνωτάτου Ἰδρύματος μὲ ὅλα τὰ εὐεργετήματα ποὺ αὐτὸ συνεπάγεται.

Τὸ 1939 πρέπει νὰ θεωρηθεῖ ἓνας χρόνος σταθμὸς γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ Κέντρου ἐφ' ὅσον τότε πραγματοποιοῦνται ἢ ὑλοποιοῦνται μιὰ σειρὰ ἀπὸ σημαντικὰ πράγματα, ὅπως: Συγκροτήθηκε ἡ Μουσικὴ Συλλογὴ, ἡ ὁποία σήμερα ἀριθμεῖ 1000 περ. ἀντικείμενα. Τὸ Μουσικὸ Τμῆμα ἀπέκτησε τὸ πρῶτο φωνοληπτικὸ μηχανήμα [ποὺ

λειτούργησε μόλις τὸ 1950, ὅταν, τότε μόνο, ἀπέκτησε εἰδικὸ μουσικὸ]. Ἐκδίδεται Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς καὶ γενικότερα τίθενται οἱ βάσεις γιὰ τὴν περαιτέρω ἐπιστημονικὴ πορεία του.

Ἀπὸ τὸ 1952 ἀποκτᾶ τὶς πρῶτες μουσικὲς καταγραφές, οἱ ὁποῖες σήμερα ἀνέρχονται σὲ πάνω ἀπὸ 17.000 ὥρες καὶ ἀπὸ τὸ 1962 ἀρχίζει νὰ κινηματογραφεῖ θέματα τοῦ παραδοσιακοῦ πολιτισμοῦ. Τὸ ἀρχεῖο, ποὺ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ του μέχρι σήμερα ἔχει ὑπὸ τὴν ἐποπτεία του ὁ ἐρευνητὴς κ. Αἰκατερινίδης, διαθέτει ταινίες τῶν 16mm/m μήκους 8.000 περίπου μέτρων. Τὸ Ἀρχεῖο ἐμπλουτίζεται σήμερα μὲ βιντεοταινίες.

Ἀπὸ τὸ 1966 «συνεστήθη διὰ νόμου ἡ Ἐθνικὴ Δισκοθήκη, στὴν ὁποία κατατίθενται δίσκοι βινυλλίου καὶ σήμερα πυκνῆς ἐγγραφῆς (compact) σὲ διπλὸ ἀντίγραφο. Σήμερα ἡ Ἐθνικὴ Δισκοθήκη περιλαμβάνει 10.000 περ. δίσκους εἰς διπλοῦν.

Ἀπὸ τὴν ἴδρυσή του τὸ Κέντρο ὡς Ἀρχεῖο ἔχει ὡς ἄμεσο στόχο νὰ συγκεντρώνει μὲ ὁποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο (ἀποστολὲς ἐρευνητῶν του, προκήρυξη διαγωνισμῶν, ἀποστολὴ ἐρωτηματολογίων σὲ φορεῖς ἢ μεμονωμένα ἄτομα) ἀδημοσίευτο ὑλικὸ ἀπὸ τὴν προφορικὴ παράδοση, νὰ διατηρεῖ στὸ πρωτότυπο τὸ ὑλικὸ αὐτό, νὰ ἀποδελτιώνει τὸ δημοσιευμένο ὑλικό. Νὰ ταξινομεῖ καὶ νὰ κατατάσσει σὲ εἰδικὰ ἐπιμέρους ἀρχεῖα τὴ λαογραφικὴ ὕλη ὥστε νὰ εἶναι προσιτὴ στὴν ἐρευνα. Αὐτὸ ὁδήγησε στὴ δημοσίευση, στοὺς τόμους τῆς Ἐπετηρίδας, τῆς βιβλιογραφίας τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας, ἐργαλεῖο πολῦτιμο γιὰ τὴν ἐρευνα στὸ χῶρο τῆς Λαογραφίας.

Ὑπὸ τὸ καθεστῶς αὐτὸ τὸ Κέντρο ἔχει συγκεντρώσει ἕναν τεράστιο ὄγκο ὑλικοῦ, ὁ ὁποῖος διαρκῶς αὐξάνεται μὲ τὶς ἐπιτόπιες ἐρευνες περισσοτέρων σήμερα ἐρευνητῶν.

Γιὰ νὰ δώσω κάποια τάξη μεγέθους πρέπει νὰ σᾶς πῶ ὅτι διαθέτει ἕνα πλουσιότατο ἀρχεῖο κειμένων (4650 χειρόγραφα τῶν 500 κατὰ μέσον ὄρο σελίδων), ἠχογραφήσεων καὶ δίσκων, 250.000 περ. ἀρχειοθετημένα καὶ μὴ κείμενα παραλλαγῶν τραγουδιῶν, 10.000 παραλλαγές παραμυθιῶν, 25.000 ἠχογραφήσεις στὶς 1700 μαγνητοταινίες καὶ πολυάριθμες κασέτες.

Ὅποιος κι ἂν ἦταν ὁ προσανατολισμὸς τῶν ἐρευνητῶν κατὰ τὸ διάστημα τῶν 80 χρόνων λειτουργίας καὶ δραστηριότητος αὐτοῦ τοῦ Κέντρου τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι ἔχουν συγκεντρώσει καὶ διαφυλάξει ἕνα ἀρχεῖο ὑλικὸ ἀνυπολόγιστης ἐπιστημονικῆς καὶ ἐθνικῆς σημασίας. Ἀποτελεῖ τὴν κιβωτὸ στὴν ὁποία φυλάσσονται στοιχεῖα γιὰ ὅλες τὶς μορφές καὶ ἐκδηλώσεις τοῦ παραδοσιακοῦ πολιτισμοῦ τοῦ λαοῦ μας πολλὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἔχουν χαθεῖ ἀνεπιστρεπτί ἢ διαφοροποιηθεῖ καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ παρακολουθεῖ καὶ νὰ μελετᾶ τὴν ἐξέλιξη τοῦ πολιτισμοῦ αὐτοῦ στὸ σύγχρονο γίνεσθαι.

Αὐτὸς ὅμως ὁ ἀνεκτίμητος πλοῦτος μὲ τὸν ἐπιβλητικὸ του ὄγκο κινδύνευε νὰ

παραμείνει απλώς αρχειακό-μουσειακό είδος απρόσιτο στο μεγαλύτερο μέρος του από την έρευνα με τὰ πεπερασμένα μέσα πού διαθέτει ὁ κάθε έρευνητής. Ἐν προσθέσουμε καὶ κάποια έντονη έσωστρέφεια, ἐν πολλοῖς δικαιολογημένη, λόγω τῶν πρωτόγονων συνθηκῶν πρόσβασης στο ὑλικό, τὸ Κέντρο εἶπνε νὰ συγκεντρῶνει ὑλικό, χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ τὸ ἐπεξεργασθεῖ καὶ κυρίως νὰ τὸ ἐπιστρέψει σὲ κάποια ἐπιστημονικὰ ἐπεξεργασμένη μορφή στο ἐπιστημονικό ἀλλὰ καὶ στο εὐρύτερο κοινό.

Πέρα ἀπὸ τὴ δύσκολη πρόσβαση στο ὑλικό, οἱ συνθήκες διατήρησης τουλάχιστον τοῦ πιὸ εὐπαθοῦς μέρους ἀπὸ αὐτό, ὅπως εἶναι τὸ μουσικό καὶ μουσειακό ὀδήγησε τὸ 1994 στὴν σύνταξη Προτάσεως γιὰ τὴν πραγματοποίηση ἐνὸς προγράμματος διάσωσης, συντήρησης, ἀρχειοθέτησης με ἠλεκτρονικὴ μορφή τοῦ ὑλικοῦ τοῦ Κέντρου τὴν ὁποία εἶχαμε ὑποβάλει (Αἵκατ. Πολυμέρου-Καμηλάκη, ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Κ. Ν. Κονομῆ) στὴ ΓΓΕΤ γιὰ ἔγκριση. Τὸ Πρόγραμμα, δὲν εἶχε τὴν τύχη πού περιμέναμε. Τὸ 1995 ἐπαναφέραμε τὴν ἴδια πρόταση στὴ δράση ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ τοῦ Ἐπιχειρησιακοῦ Προγράμματος Στήριξης τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ὑπὸ τὴν Ἐποπτεία τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Πάνου Λιγομενίδη καὶ τὴν ὀμόθυμη συμπαράσταση τοῦ τότε Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας κ. Γιαγκου Πεσμαζόγλου καὶ ὄλων τῶν Μελῶν τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου. Αὐτὴ τὴ φορὰ τὸ Κέντρο ἦταν πιὸ τυχερό, γιατί οἱ κριτὲς τοῦ Προγράμματος, τοὺς ὁποίους καὶ ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ σήμερα εὐχαριστῶ ἐκ μέρους τοῦ Κέντρου, μᾶς ἐνέταξαν γιὰ τὸ ποσὸν τῶν 348 ἐκ. δραχμῶν στο παραπάνω Πρόγραμμα. Ἔτσι κατέστη δυνατὸ νὰ ὀραματιζόμαστε ἓνα νέο ξεκίνημα γιὰ τὸ Κέντρο τώρα πού συμπληρώνει 80 χρόνια ζωῆς.

Μὲ τὴν διαρκῆ συμπαράσταση τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Μελῶν τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀλλὰ καὶ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀκαδημίας καὶ κυρίως με τὴν ἀγρυπνη φροντίδα τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρευνᾶν, μέσα ἀπὸ χρονοβόρες ἀλλὰ ἀναγκαῖες διαδικασίες διαγωνισμῶν, ἐπιτροπῶν, συνεδριάσεων μπορούμε σήμερα νὰ ποῦμε ὅτι στο πλαίσιο τοῦ Προγράμματος Ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Ἀρχείου τοῦ Κέντρου ἔχει ἀγορασθεῖ καὶ ἐγκατασταθεῖ ὁ ἀναγκαῖος τεχνικός ἐξοπλισμός, ἀπαραίτητος γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ καὶ ἀνάπτυξη εἰδικοῦ λογισμικοῦ, ἔχει προχωρήσει ἱκανοποιητικὰ ἡ ἐκπαίδευση τοῦ μονίμου καὶ τοῦ νεοαποκτηθέντος ἐπὶ συμβάσει προσωπικοῦ (13 ἄτομα) στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, ἔχει ὀλοκληρωθεῖ ἡ κατασκευή τοῦ στούντιο γιὰ τὶς μουσικὲς μεταγραφές, ὁ διαγωνισμός γιὰ τὴν πρόσληψη εἰδικοῦ τεχνικοῦ ἠχολήπτη γιὰ τὴν ἀντιγραφή σὲ DAT τῶν μουσικῶν καταγραφῶν ἀπὸ τὶς εὐαίσθητες παλιὲς ταινίες καὶ στὴ συνέχεια τῶν ὑπολοίπων καὶ ἔχει ἀγορασθεῖ ὁ τεχνικός ἐξοπλισμός τοῦ στούντιο. Ἐπίσης ἔληξε χωρὶς ἀποτέλεσμα καὶ ἐπαναπροκηρύσσεται ὁ διαγωνισμός, πού διενήργησε ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν γιὰ τὴ συντήρηση τῶν ἀντικειμένων τῆς Μουσειακῆς Συλλογῆς τοῦ Κέντρου.

Με τη βοήθεια του Προγράμματος έχει αγορασθεί το μεγαλύτερο μέρος των γραφείων, έρμαριών και καθισμάτων που υπάρχουν σήμερα στους χώρους του Κέντρου για την εξυπηρέτηση των μονίμων έρευνητών και των νέων συνεργατών του.

Με όλα αυτά ή απορρόφηση των κονδυλίων από το Πρόγραμμα άγγιζει σε πραγματικές δαπάνες και συμβατικές υποχρεώσεις το 100% του ποσού, που μ'ς έχει διατεθεί και ελπίζουμε ότι το Υπουργείο θα το εκτιμήσει δεόντως. Έξ' άλλου οι εκθέσεις επί της πορείας του Προγράμματος αποστέλλονται ανελλιπώς προς τις αρμόδιες Επιτροπές Παρακολούθησης.

Ειδικότερα: Μετά από εισήγηση ειδικών Μουσικολόγων, τεχνικός ήχου συνέταξε και παρέδωσε μελέτη κατασκευής του Στούντιο. Η κατασκευή του έχει ολοκληρωθεί από τις αρχές του έτους. Καθυστέρησε ο έξοπλισμός του, επειδή έγινε δημόσιος διαγωνισμός και πολλά από τα μηχανήματα έρχονται με ειδική παραγγελία από το εξωτερικό. Έτσι το πολύτιμο υλικό του μουσικού Τμήματος θα παραδοθεί στην αίθουσα στη μορφή που βρίσκεται σήμερα χωρίς επιπλέον φθορές. Παράλληλα δημιουργείται βάση δεδομένων προκειμένου να ενοποιηθεί το Τμήμα της Μουσικής και το αντίστοιχο τμήμα των ποιητικών κειμένων των τραγουδιών με όλα τα στοιχεία που συνοδεύουν τη μουσική (έθιμα, χορός, κίνηση κλπ.). Η βάση την οποία επεξεργάζεται ή ομάδα του μουσικού και των κειμένων των τραγουδιών και που αποτελείται από τις έρευνήτριες Έλένη Ψυχογιού και Μιράντα Τερζοπούλου και τη μουσικό Μαρία Ανδρουλάκη καθώς και από τη μουσικολόγο Άννα Μαρία Γιαννακοδήμου (συμβασιούχο), και για την εισαγωγή υλικού στον Η/Υ την Έφη Μαυρίδου και τον Δημήτριο Σωτηράκη, αρχαιολόγο (συμβασιούχο) εύρίσκεται ήδη σε προχωρημένο στάδιο. Παράλληλα δημιουργείται ή βάση για αναζήτηση υλικού με τη βοήθεια πολυμέσων και εκεί θα ένταχθεί το κινηματογραφικό υλικό το οποίο επεξεργάζεται ο έρευνητής Γ. Αϊκατερινίδης.

Στόν τομέα της Μουσικολογικής Συλλογής, ή οποία συνδέεται με το ευρύτερο θέμα του υλικού βίου έχουν δημιουργηθεί μικρές βάσεις κατά τομείς και προχωρεί ή επεξεργασία τους. Την εργασία επεξεργασίας της βάσης καθώς και την προετοιμασία του Καταλόγου των αντικειμένων προκειμένου να παραδοθούν για συντήρηση έχουν κάνει οι συνεργάτριες με σύμβαση Λουίζα Καραπιδάκη, αρχαιολόγος-μουσειολόγος, Κλεοπάτρα Φατούρου, μουσειολόγος και Έλενα Κίττα, συντηρήτρια.

Στόν τομέα της κοινωνικής οργάνωσης και του κοινωνικού βίου εργάζεται ο έρευνητής κ. Έλ. Άλεξάκης και ή συνεργάτρια Άνθούλα Μπάκολη, πτυχιούχος Παιδαγ. Τμήματος (συμβασιούχος).

Τή Βάση για τα παραμύθια επεξεργάζεται ή Μαριλένα Παπαχριστοφόρου, Δι-

δάκτωρ έθνολογίας (συμβασιούχος) συνεπικουρούμενη από την έρευνήτρια Άλίκη Παληοδήμου και την Ζωή Αναγνωστοπούλου (φιλόλογο-μουσικό, συμβασιούχο).

Έχουν δημιουργηθεί οι βάσεις για τις παραδόσεις, τις παροιμίες, τα αινίγματα και δοκιμάζονται οι βάσεις εισαγωγής των χειρογράφων και των ύπολοιπων επίμερους θεμάτων. Κεντρική ιδέα του λογισμικού με βάση το όποιο θα γίνει ή εισαγωγή του ύλικου είναι ή δημιουργία επίμερους βάσεων που θα συνδεθούν στο έπόμενο στάδιο προκειμένου να είναι δυνατή ή διασταύρωση στοιχείων (λέξεις κλειδιά). Τή δημιουργία και εφαρμογή λογισμικού έχει αναλάβει μετά από σχετικό διαγωνισμό ή Έταιρεία SYSTEMA με εκπροσώπους της τούς κ. Τάσο Χαρίση και Μανώλη Γκοιμίση.

Η αναδρομική καταλογογράφηση τής βιβλιοθήκης έχει προχωρήσει περισσότερο από όλα τα άλλα τμήματα του Προγράμματος. Τή καταγραφή των βιβλίων ανέλαβε μετά από διαγωνισμό ή Έταιρεία ELIDOC, ή όποια έχει ήδη εισαγάγει 12.000 τίτλους στον Η/Υ και επεξεργάζεται λεπτομερή βάση δεδομένων για τις αúτοτελείς εκδόσεις, τα άρθρα και τις βιβλιοκρισίες τής Βιβλιοθήκης μας.

Πέραν του συγκεκριμένου προγράμματος μέσα στο 1997 το Κέντρο έχει να παρουσιάσει τις έξης δραστηριότητες:

- Συνεργάζεται με το Ίνστιτούτο Έπεξεργασίας Λόγου (ΙΕΛ) και τή ΓΓΕΤ στο Πρόγραμμα ΣΑΠΦΩ, για τή συγκέντρωση ύλικου με σκοπό τή δημιουργία οπτικοακουστικού έργου (CDROM) για τα νησιά των Κυκλάδων Άνδρο, Μύκονο, Πάρο, Νάξο, Σαντορίνη-Δήλο και τή Λέσβο.
- Έχει επιτύχει χρηματοδότηση από τον ΕΟΜΜΕΧ για τή δημιουργία ήλεκτρονικού καταλόγου ένεργών έργαστηρίων βιοτεχνίας στον έλληνικό χώρο. Το Κέντρο ανέλαβε τή δημιουργία Έρωτηματολογίου — και Βάσης δεδομένων, βάσει του όποιου έλοι οι συνεργαζόμενοι φορείς (Έθνικό Ίδρυμα Έρευνών, Παν/μιο Ίωαννίνων και Περιφέρεια Άνατ. Μακεδονίας-Θράκης) θα πραγματοποιήσουν τήν έρευνα.
- Με απόφαση τής Έφορευτικής Έπιτροπής του Κέντρου ή Διευθύντρια του Κέντρου υπέβαλε Πρόταση στο εύρωπαϊκό Πρόγραμμα RAHPAEL για τή δημιουργία «Μουσείου τής Έλιᾶς» σε παραδοσιακό έλαιοτριβεύο τής Μονής Άρκαδίου στα Καψαλιανά Ρεθύμνου. Η πρόταση έχει ήδη κριθεί θετικά από τήν εύρωπαϊκή Έπιτροπή.
- Στο Κέντρο διεξάγεται Πρόγραμμα με θέμα «Γαμήλιες στρατηγικές στις κτηνοτροφικές κοινότητες» υπό τή έποπτεία του Έρευνητή Α΄ βαθμίδας Έλευθερίου Άλεξάκη και τή συμμετοχή τής έρευνήτριας του Κέντρου Έλένης Ψυχογιού και έξωτερικών συνεργατών.

— Τὸ Κέντρο Λαογραφίας συμμετέσχε μὲ ἐπιτυχία σὲ μεγάλη Ἐκθεση πού ὀργανώθηκε στὴν Ἀθήνα μεταξύ 2-20 Δεκεμβρίου μὲ θέμα: «Ἡ Ὅδος Πειραιῶς. Οἱ μεταμορφώσεις ἑνὸς βιομηχανικοῦ τοπίου». Τὴν ἐπιμέλεια τοῦ σχετικοῦ ὑλικοῦ εἶχαν ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Κέντρου ἡ Διευθύντρια Αἰκατ. Πολυμέρου-Καμηλάκη καὶ οἱ συνεργάτριες, μὲ σύμβαση ἔργου Λουίζα Καραπιδάκη, ἀρχαιολόγος-μουσειολόγος, ἡ Κλεοπάτρα Φατούρου, μουσειολόγος καὶ Ἑλένη Κίττα, συντηρήτρια.

Σχεδιασμός γιὰ τὸ ἐπόμενο ἔτος

Ἡ μεταστέγαση τοῦ Κέντρου στὸ νεοκλασικὸ κτήριο τῆς ὁδοῦ Ἡπίτου εἶναι γιὰ τὸ πρῶτο ἔξάμηνο τοῦ 1998 τὸ κυριότερό μας μέλημα. Οἱ δυσκολίες πού ἀντιμετωπίζουμε στὸ χῶρο πού εἴμαστε σήμερα πρέπει νὰ πείσουν τὴν Διοίκηση τῆς Ἀκαδημίας ὅτι τὸ Κέντρο Λαογραφίας γιὰ νὰ ἀναπτύξει, ὅπως πρέπει καὶ ὅπως ἐπιθυμεῖ τὰ προγράμματά του, χρειάζεται κατάλληλο χῶρο. Ἡ Μουσικὴ Συλλογὴ, τὸ Στούντιο, ἡ Βιβλιοθήκη, τὸ ὀργανωμένο κινηματογραφικὸ Τμήμα, τὸ Φωτογραφικὸ Ἀρχεῖο, τὰ χειρόγραφα καὶ τὸ ὑλικὸ σὲ ἠλεκτρονικὴ μορφή ἀλλὰ κυρίως τὸ προσωπικὸ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ μιὰ ἀνάσα. Στὸ χῶρο αὐτὸ θὰ μπορεῖ τὸ Κέντρο νὰ πραγματοποιεῖ τὶς ἐκδηλώσεις του, τὰ σεμινάρια καὶ τὰ προγράμματά του. Ἐλπίζω ὅτι ἡ Ἀκαδημία θὰ μᾶς βοηθήσει νὰ στεγαστοῦμε μέχρι τὸν Ἰούνιο στὸ νέο κτήριο.

Στὸ πλαίσιο τοῦ Προγράμματος προβλέπεται ἡ ἐπέκταση τοῦ λογισμικοῦ καὶ στὰ ὑπόλοιπα θέματα τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἡ ἐφαρμογὴ του ὥστε μὲ τὴν εἰσαγωγὴ μεγάλου μέρους τοῦ ὑλικοῦ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀναζήτησή του μὲ εὐκολία. Κύριο μέλημά μας κατὰ τὸν ἐπόμενο χρόνο εἶναι ἡ εἰσαγωγὴ ὑλικοῦ στὶς βάσεις καὶ ἡ προώθηση τῆς ἀντιγραφῆς καὶ διάσωσης τοῦ μουσικοῦ ὑλικοῦ.

Πέραν τῶν βάσεων θεωροῦμε ὅτι τὸ Κέντρο ἔχει ὑποχρέωση νὰ συνεργάζεται μὲ ὁμοειδῆ ἐρευνητικὰ-ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ καὶ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση ἐργαζόμεστε, ὥστε σύντομα νὰ εἴμαστε σὲ θέση νὰ πραγματοποιοῦμε κοινὲς ἐκδηλώσεις καὶ προγράμματα. Στὸ πλαίσιο αὐτῆς τῆς συνεργασίας ἔχουμε ξεκινήσει τὸ κοινὸ Πρόγραμμα γιὰ τὸ Αἶγαῖο μὲ τὸ Ἰνστιτοῦτο Ἐπεξεργασίας λόγου καὶ τὸ Πρόγραμμα δημιουργίας τοῦ Μουσείου τῆς Ἐλιᾶς στὰ Καψαλιὰνὰ τῆς Μονῆς Ἀρκαδίου μὲ ἐταίρους τὸ Μουσεῖο τῆς Ἐλιᾶς τῆς Nyons στὴ Γαλλία καὶ τὸ Ἰνστιτοῦτο Κοινωνικῶν Ἐρευνῶν τῆς Βαρκελώνης.

Οἱ προτάσεις γιὰ συνεργασία μὲ Μουσεῖα καὶ Ἰδρύματα στὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κύπρο εἶναι ἐπίσης πολλὲς καὶ θὰ ἀνακοινωθοῦν ἐφ' ὅσον τεθοῦν ὑπ' ὄψιν καὶ ἔγκρισθον ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κέντρου.

Προγραμματίζεται ἡ παραγωγὴ πολυμέσων (multimedia) σὲ θέματα παραμυθιῶν καὶ παραδόσεων κ.ἄ. βάσει συγκεκριμένων προτάσεων πού ἔχουν ὑποβληθεῖ ἀπὸ ἐρευνητὲς καὶ συνεργάτες τοῦ Κέντρου. Τὰ θέματα ἔχουν ἐπιλεγεῖ μὲ κριτήριον νὰ ἐν-

διαφέρουν τὸ εὐρύτερο κοινό, τὴ νεολαία, τὸν Ἀπόδημο Ἑλληνισμό, τὸν Τουρισμὸ κ.ἄ.

Ἡ Διευθύντρια
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ-ΚΑΜΗΛΑΚΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«Γαμήλιες στρατηγικές καὶ σύμβολα στοὺς ποιμενικοὺς πληθυσμοὺς»

Ὡς ὑπεύθυνος τοῦ προγράμματος: «Ὁ γάμος στοὺς κτηνοτρόφους : στρατηγικές καὶ σύμβολα» ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς γνωστοποιήσω τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἔρευνας καὶ νὰ σᾶς διαδιβάσω τὶς ἐτήσιες ἐκθέσεις τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου Ἐρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας καὶ τῶν ἐξωτερικῶν συνεργατῶν κ.κ. 1) Ἐλευθερίου Π. Ἀλεξάκη, 2) Ἐλένης Ψυχογιοῦ, 3) Ἀνδρομάχης Οἰκονόμου, 4) Λαμπρινῆς Ράικου καὶ 5) Μάρκου Κοντογούρη.

Στὸ πρῶτο στάδιο ἡ ἔρευνα ἐπικεντρώθηκε στὴ συγκέντρωση τῆς ἑλληνικῆς καὶ διεθνoῦς βιβλιογραφίας γιὰ τοὺς κτηνοτρόφους, ἀκολούθως πραγματοποιήθηκε ἡ ἐπιτόπια ἔρευνα σὲ πέντε κτηνοτροφικές κοινότητες (νομάδων, ἡμινομάδων καὶ μεταβατικῶν κτηνοτρόφων) καὶ στὶς εὐρύτερες περιφέρειές τους, ἤτοι: 1) Κεφαλόβρυσο (Μετζιτιέ) Πωγωνίου Ἡπείρου, 2) Κουρτέσι ΒΔ. Ἡλείας) Βίλια Ἀττικῆς, 4) Τσουκαλάδες Βοιωτίας (Σαρακατσάνοι) καὶ 5) Κούκουρα Βοιωτίας. Ἐγιναν συνεντεύξεις μὲ μαγνητόφωνο καὶ καταγράφηκε πλουσιότατο λαογραφικὸ-ἔθνογραφικὸ καὶ ἄλλο ὕλικὸ (βιογραφίες, γενεαλογικὰ δέντρα, περιγραφὲς γάμων κλπ.). Ἐπίσης ἔχουν ληφθεῖ πολλὲς φωτογραφίες καὶ ἔγινε βιντεοσκόπηση γάμων καὶ ἄλλων δραστηριοτήτων, π.χ. κούρου ζῶων κλπ. Τὸ ὕλικὸ αὐτὸ πρόκειται νὰ κατατεθεῖ στὸ Κέντρο Ἐρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τὸ ἀργότερο ὡς τὸ τέλος Μαρτίου 1997, ὁπότε λήγει καὶ τὸ πρῶτο ἔτος τῆς ἔρευνας καὶ ἡ σύμβαση τῶν ἐξωτερικῶν συνεργατῶν.

Οἱ ἀναφερόμενοι ἐρευνητὲς καὶ συνεργάτες συνέταξαν λεπτομερεῖς ἐκθέσεις ἀπὸ 12 ἕως 17 σελίδες ἢ καθεμιά, οἱ ὁποῖες ὑποβάλλονται συνημμένως στὴν Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ στὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κέντρου Ἐρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας.

Οἱ ἐκθέσεις τῶν ἐρευνητῶν ἀποτελοῦνται οὐσιαστικὰ ἀπὸ τρία μέρη. Στὸ πρῶτο μέρος γίνεται διεξοδικὴ τοποθέτηση τοῦ οἰκισμοῦ στὸ ἱστοριογεωγραφικὸ πλαίσιο τοῦ χώρου μὲ ἐξέταση τῆς γεωγραφίας-οἰκολογίας, οἰκονομίας καὶ γενικότερης κοινωνικῆς ὀργάνωσης. Στὰ δύο ἄλλα μέρη ἐξετάζονται ἀναλυτικὰ οἱ γαμήλιες στρατηγικές, οἱ τελετουργίες καὶ τὰ σύμβολα τοῦ γάμου. Ἀπὸ τὶς ἐκθέσεις αὐτὲς προκύπτει

ὅτι τὸ πρόγραμμα ἔχει προχωρήσει ἄρκετὰ ὡς πρὸς τὴν γαμήλιες στρατηγικὲς στὰ χωριὰ Κεφαλόβρυσσο, Κουρτέσι, Κούκουρα καὶ Βίλια. Ἐλλιπὴς εἶναι ἡ ἔρευνα γιὰ τοὺς Σαρακατσάνους τῆς Βοιωτίας (χωρὶδ Τσουκαλάδες), γιὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἔχει ἀκόμα ἐπιτευχθεῖ ἡ συγκέντρωση τοῦ ἀρχαιολογικοῦ ὕλικου, λόγω τῆς διασπορᾶς τους σὲ περισσοτέρους χώρους (Δῆμος Λιβαδειᾶς, κοινότητα Ἁγίου Βλάση κ.ἄ.).

Τὸ ὕλικὸ πού ἔχει συγκεντρωθεῖ γιὰ τὴν τελετουργία καὶ τὰ σύμβολα τοῦ γάμου εἶναι μᾶλλον περιορισμένο γιὰ τὰ χωριὰ Βίλια καὶ Κούκουρα. Ἀντίθετα, εἶναι πλουσιότερο γιὰ τὰ χωριὰ Κεφαλόβρυσσο, Κουρτέσι καὶ Τσουκαλάδες. Ὑπάρχουν ἐπίσης κενὰ ὡς πρὸς τὴ μελέτη τῶν δικαιιοπρακτικῶν τοῦ γάμου, ὅπως προικοσύμφωνα, προγαμιαῖες δωρεᾶς κλπ. καὶ εἶναι ἀναγκαῖα ἡ συγκέντρωση καὶ ἐπεξεργασία καὶ αὐτοῦ τοῦ ὕλικου.

Ἀπὸ τὴ συγκριτικὴ προσέγγιση τοῦ ὕλικου στὶς παραπάνω κοινότητες ἐπιβεβαιώνεται ὁ κλειστός χαρακτήρας τοῦ γάμου, μέσα στὴν κοινότητα (Βίλια, Κούκουρα) ἢ στὴν φυλετικὴ ομάδα. Προκύπτει ἐπίσης ἡ νεότερη κατὰ κανόνα ἡλικία γάμου τῶν γυναικῶν σὲ σχέση μὲ αὐτὴ τῶν ἀνδρῶν στὰ ζευγάρια, πράγμα πού συνδέεται μὲ τὴν προτεραιότητα γάμου τῶν θυγατέρων ἔναντι τῶν γιῶν, ἐπειδὴ οἱ γυναῖκες παραδοσιακὰ ὑποαπασχολοῦνται στὴν κτηνοτροφία, ἡ ὁποία βρίσκεται οὐσιαστικὰ στὰ χέρια τῶν ἀνδρῶν. Παρατηρεῖται ἀκόμη μικρὴ ἡλικία γάμου ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν στὶς κοινότητες Κεφαλόβρυσσο, Κούκουρα, πού κυμαίνεται γιὰ τοὺς ἀνδρες μεταξύ 20-25 ἐτῶν καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες μεταξύ 18-22 ἐτῶν. Ἀντίθετα, στὶς κοινότητες Βίλια, Κουρτέσι καὶ Τσουκαλάδες οἱ ἡλικίες γάμου ἀνδρῶν-γυναικῶν εἶναι σημαντικὰ ὑψηλότερες καὶ εἰδικότερα γιὰ τοὺς ἀνδρες 25-35 ἐτῶν καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες 25-30 ἐτῶν. Αὐτὲς οἱ διαφορὲς ἡλικιῶν στὶς κοινότητες ἀπαιτοῦν κάποια ἐρμηνεία.

Ἐπίσης συνάγεται ὅτι ὀρισμένα ἔθιμα καὶ σύμβολα εἶναι κοινά, ἐνῶ ἄλλα διαφοροποιοῦνται. Φαίνεται ἀκόμη ὅτι ἡ τελετουργία τοῦ γάμου εἶναι πιὸ ἀκμαία μέχρι σήμερα στὴν Ἠπειρο (Βλάχοι), κάτι — πού παρατηρεῖται γενικότερα στὸ βορειοελλαδικὸ χῶρο.

Ἐπιβεβαιώνεται ἀκόμη ὅτι οἱ τελετουργίες καὶ τὰ σύμβολα ἐπικεντρώνονται στὴν εὐτυχία, εὐγονία, ἀρρενογονία καὶ μακροζωία τοῦ ζευγαριοῦ, καθὼς καὶ στὶς καλὲς σχέσεις τῆς νύφης μὲ τοὺς σπιτικούς τοῦ γαμπροῦ καὶ ἰδιαίτερα μὲ τὴν πεθερά της. Πολλὰ ἔθιμα ἐξ' ἄλλου δείχνουν τὴν προσπάθεια ἐνσωμάτωσης τῆς νύφης στὴν οἰκογένεια καὶ τὴν εὐρύτερη συγγενικὴ ομάδα τοῦ γαμπροῦ. Οἱ τελετουργίες αὐτὲς συνδέονται μὲ τὸν πατριαρχικὸ καὶ πατροτοπικὸ χαρακτήρα τῆς κτηνοτροφικῆς κοινότητας.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ, Ἀκαδημαϊκός,

Ἐπεύθυνος τοῦ Προγράμματος

Ἀθῆνα 14 Μαρτίου, 1997

Βιβλιοθήκη*

Κατά τη διάρκεια του 1997 συνεχίστηκε ή αναδρομική καταλογογράφηση της Βιβλιοθήκης του Κέντρου με τη βοήθεια του Προγράμματος «Ανάπτυξη και έκσυγχρονισμός της Βιβλιοθήκης του ΚΕΕΛ». Ήδη έχουν εισαχθεί από την Έταιρεία ELIDOC 12.000 καταχωρίσεις. Παράλληλα ή Βιβλιοθήκη εμπλουτίστηκε με νέο υλικό και έξυπνρήτσε μεγάλο αριθμό έρευνητών Έλλήνων και ξένων.

Έξωπηρεσιακή δραστηριότητα των Έρευνητών του ΚΕΕΛ, 1997**Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Διευθύντρια****Συνέδρια:**

α) Ανακοίνωση με θέμα: «Το Μουσείο Γεωργικών εργαλείων και Παραδοσιακής Τεχνολογίας του Βελεστίνου» στο Γ' Διεθνές Συνέδριο «Φεραϊ-Βελεστίνο - Ρήγας», 2-5 Οκτωβρίου.

β) Ανακοίνωση με θέμα: «Πηγές, ύδραγωγεία, οικισμοί. Βίοι παράλληλοι στην Ίστορία και στις Παραδόσεις, στην Έπιστημονική Ήμερίδα με θέμα: Το νερό πηγή Ζωής, Κίνηση, Καθαρισμού», Αίθουσα Παλαιάς Βουλής, 12-14 Δεκεμβρίου.

Όμιλίες:

α) Διάλεξη με θέμα: «Η λαογραφική Έρευνα στη Δυτ. Θεσσαλία». Οργανωτής ή Λέσχη Γυναικών Καρδίτσας, 17 Μαρτίου.

β) Διάλεξη-ανακοίνωση με θέμα «Ο καφές στην Ελλάδα. Ίστορία και Λαογραφία του» στο Αμφιθέατρο του Παν/μίου Θεσσαλίας στη Λάρισα. Οργανωτής το Λαογραφικό Μουσείο Λάρισας, 20 Μαΐου.

γ) Διάλεξη με θέμα «Η διατροφή των κατοίκων της πεδινής Θεσσαλίας» στην αίθουσα του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός». Οργανωτής ή Ίστορική και Λαογραφική Έταιρεία των Θεσσαλών, 25 Νοεμβρίου.

Δημοσιεύματα:

1. Πρόλογος στο θεατρικό έργο του Δημ. Κεχατίδη «Το Πανηγύρι», Αθήνα 1997.

2. «Πειραιώς-Αθηνών. "μακρά όδός άπανδόκευτος". Πέρασμα προς την Αθήνα. Στόν τόμο Όδός Πειραιώς. Μεταμορφώσεις ένός βιομηχανικού τοπίου», Αθήνα 1997, σελίδες 4.

3. Διάφορα άρθρα σε έφημερίδες και περιοδικά.

Διδασκαλία:

Διδασκαλία του Μαθήματος της Λαογραφίας στους φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

* Άλλη δραστηριότητα:

Διοργάνωση εκθέσεων και διαλέξεων με την ιδιότητα τῆς Προέδρου τοῦ Συλλόγου «Οἱ Φίλοι τοῦ Μουσείου Ἑλλην. Παιδικῆς Τέχνης».

᾽Ωριαία έκπομπή στήν ΕΤ2 γιά τὰ ἔθιμα τοῦ Δωδεκαημέρου.

᾽Ωριαία έκπομπή στήν ΕΡΑ1 γιά τίς τροφές τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων.

᾽Εκπομπές στήν τηλεόραση καί τὸ ραδιόφωνο γιά θέματα ἐπίκαιρα λαογραφικά (Πάσχα, ᾽Απόκριες, Δεκαπενταύγουστος κ.ἄ.).

* Άννα Παπαμιχαήλ-Κουτρούμπα, ᾽Ερευνήτρια Α΄*Συνέδρια: Συμμετοχή*

α) Στὸ Twelfth World Congress of Jewish Studies (Ἱερουσαλήμ, 29 Ἰουλίου - 6 Αὐγούστου) με θέμα ἀνακοινώσεως: «Hellenic toponyms related to Hebrews».

β) Στὸ 9ο Conventus Internationalis Academiae Latinitati Forendae (Juvaskyla Φινλανδίας, 7-13 Αὐγούστου) με θέμα ἀνακοινώσεως: «Textualitus Latinitatis ut componens ethnologiae et ethnographiae».

γ) Στὸ Γ΄ Διεθνὲς Πανιώνιο Συνέδριο (Ζάκυνθος 2327 Σεπτεμβρίου) με θέμα ἀνακοινώσεως: «Ἀπὸ τίς Ζακυνθινὲς παραδόσεις».

Διάλεξη:

Διάλεξη στὸ Πνευματικὸ Κέντρο Ρουμελιωτῶν με θέμα: «Ἀνθρωπολογικὴ προσέγγιση τοῦ ἔθιμου τῆς βασιλόπιττας», 23 Ἰανουαρίου.

Γεώργιος Ν. Αἰκατερινίδης, ᾽Ερευνητῆς Α΄*Συνέδρια:*

α) Συμμετοχή, με εἰσήγηση, στήν ᾽Επιστημονικὴ Ἡμερίδα «Παραδοσιακὸς χορὸς καί Λαϊκὴ δημιουργία», Πειραιάς, 11 Μαρτίου (Νομαρχία Πειραιῶς, Στάδιο Εἰρήνης καί Φιλίας).

β) ᾽Ανακοίνωση στὸ Πανελλήνιο Συνέδριο Λαϊκὴ Παράδοση καί Παιδί, Ἴωλκὸς Βόλου, 11-13 Ἀπριλίου.

γ) Εἰσήγηση στὸ Δ΄ Διεθνὲς Τσακωνικὸ Συνέδριο, Τσακωνιά, 26-28 Σεπτεμβρίου.

δ) Συμμετοχή με ἀνακοίνωση στὸ Διεθνὲς Συνέδριο Παραδοσιακῆς ᾽Αρχιτεκτονικῆς, Θεσσαλονίκη 7-10 Νοεμβρίου (Α.Π.Θ. καί Θεσσαλονίκη 1997: Πολιτιστικὴ Πρωτεύουσα Εὐρώπης).

ε) Συμμετοχή, με εἰσήγηση, στήν ᾽Επιστημονικὴ Συνάντηση «Νερό, πηγὴ ζωῆς, κίνησης, καθαρισμοῦ», Μουσεῖο Ἑλληνικῆς Λαϊκῆς Τέχνης (Προγραμματισμός: 12-14 Δεκεμβρίου).

Όμιλίες:

α) Εισήγηση σέ εκδήλωση τῆς Πανεπειρωτικῆς Συνομοσπονδίας Ἑλλάδος, 21 Μαρτίου (Παλαιά Βουλή).

β) Ὁμιλία στό Πνευματικό Κέντρο Ἐρέτριας (6 Ἀπριλίου).

Κεντρικός ὁμιλητής στό Κερατσίνι Πειραιῶς σέ εκδήλωση τοῦ τοπικοῦ Δήμου καί τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς τιμὴν τοῦ Γ. Καραϊσκάκη, 11 Μαΐου.

γ) Εισήγηση σέ Ἐπιμορφωτικό Σεμινάριο Ἐκπαιδευτικῶν Νομοῦ Δράμας γιὰ τὴν «Τοπικὴ Ἱστορία», 27 Μαΐου.

δ) Συμμετοχὴ στὴ «Συνάντηση Δημιουργῶν» τοῦ Κέντρου Λαϊκῶν Δρωμένων Κομοτηνῆς τοῦ ὁποίου εἶναι μέλος τῆς Ἐπιστημονικῆς-Καλλιτεχνικῆς Ἐπιτροπῆς, 1 Νοεμβρίου.

ε) Εἰσηγητὴς σέ εἰδικὸ Σεμινάριο τῆς Νομαρχίας Ζακύνθου γιὰ καταγραφή τῶν τοπικῶν στοιχείων τοῦ Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ 29-30 Νοεμβρίου).

Δημοσιεύματα:

1. Τραγούδια καί Μουσικά Ὀργανα στὴν Καλὴ Βρῦση Δράμας (ἔκδοση Κοινότητος).

2. Γιορτές καί Δρώμενα στό Νομὸ Δράμας (ἔκδοση Τοπικῆς Ἐνώσεως Δήμων καί Κοινοτήτων).

Ἐλευθέριος Ἀλεξάκης, Ἐρευνητὴς Α΄**Συνέδρια:**

α) Συμμετοχὴ στό Β΄ Ἀνθρωπολογικὸ Συνέδριο μὲ εἰσήγηση «Ἀπὸ τὸ Φολκλὸρ καί τὴν Ἐθνογραφία στὴν Ἐθνολογία. Μία δύσκολη πορεία στὶς Βαλκανικὲς Χῶρες» (Κομοτηνὴ 4-7 Ἀπριλίου 1997).

β) Συμμετοχὴ στό Β΄ Συνέδριο Ναυπακτικῶν Μελετῶν μὲ εἰσήγηση «Συμβολικὸς ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ κοινοτήτων στὴ Ναυπακτία. Δομικὴ προσέγγιση ἐνὸς μύθου», (Ναύπακτος 17-19 Ὀκτωβρίου 1997).

γ) Συμμετοχὴ στὴν Η΄ Ἐπιστημονικὴ Συνάντηση ΝΑ. Ἀττικῆς μὲ εἰσήγηση: «Ἐγκαταστάσεις Λακῶνων στὴ Λαυρεωτικὴ (1870-1970)», (Κερατέα 31 Ὀκτωβρίου - 2 Νοεμβρίου 1997).

δ) Συμμετοχὴ στό Διεθνὲς Συνέδριο τῆς IOV/UNESCO «Ὁ Λαϊκὸς Πολιτισμὸς καί οἱ προοπτικὲς του πρὸς τὴν 3η χιλιετία. Κάτω ἀπὸ τὴν ἑλιὰ τοῦ Πεισιστράτου» μὲ εἰσήγηση «Ἡ διατήρηση τῆς λαϊκῆς παράδοσης στὸ σύγχρονο τεχνολογικὸ κόσμος. Τὰ ἔθιμα κοινωνικῆς συνοχῆς», (Ἀθήνα, Ζάππειο 8-9 Δεκ. 1997).

Όμιλίες:

α) Ὁμιλίες στοὺς μεταπτυχιακοὺς φοιτητὲς τοῦ Ἱστορικοῦ καί Ἀρχαιολογικοῦ

Τμήματος του Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν με θέμα «Ἱστορία καὶ Ἀνθρωπολογία» (ἀμφιθέατρο Ἱατρικῆς Σχολῆς, 16 Ἀπριλίου 1997).

β) Ὁμιλία στὴν Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Ἐθνολογίας με θέμα «Μεταμοντέρνα Ἀνθρωπολογία καὶ Ἐθνοῖστορία. Μία σύγχρονη ἀνάγνωση τῶν ταξιδιωτικῶν κειμένων» (Μουσεῖο Ἑλληνικῶν Λαϊκῶν Ὁργάνων, 26η Μαΐου 1997).

γ) Διάλεξη στοὺς ξένους φοιτητὲς τοῦ προγράμματος Socrates. Τμήμα Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης με θέμα «Τὸ πάρισμα τῆς νύφης» (με προβολὴ καὶ σχετικῶν ντοκυμαντέρ) (Κομοτηνὴ, 18η Ἰουλίου 1997).

Διδασκαλία:

Ἐπισκέπτης καθηγητὴς στὸ Τμήμα Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας τοῦ Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης γιὰ τὸ χειμερινὸ ἐξάμηνο (1996-1997).

Ἄλλη δραστηριότητα:

Συμμετοχὴ ὡς συζητητὴς μαζί με τὸν Βασίλη Παναγιωτόπουλο στὴν παρουσίαση τοῦ βιβλίου τῶν P. Sant-Cassia καὶ Constantina Bada, *The Making of the Modern Greek Family*, C.U.P. (Ἐθνικὸ Ἰδρυμα Ἐρευνῶν, ΚΝΕ, 19η Μαΐου 1997).

Συμμετοχὴ στὸ Σεμινάριο τῆς Σύρου «Νέες ἔρευνες γιὰ τὴ δομὴ καὶ τὴν ὀργάνωση τῆς οἰκογένειας» με εἰσήγηση «Διτοπικὴ μεταγαμῆλια ἐγκατάσταση καὶ προϊκα στὴν Κέα (Κυκλάδες, τέλος 19ου-20ς αἰ.)» (Ἐρμούπολη 4-6 Ἰουλίου 1997).

Παρουσίαση τῶν βιβλίων τοῦ Α. Καλαϊτζάκη «Ἐνας Ἕλληνας στὴ χαμένη Ἀφρική» καὶ τοῦ Α. Σενγκόρ, «Τὰ τραγούδια τῆς Μαύρης Χώρας» (σὲ μετάφρ. Μαρίας Κουμαριανοῦ) (Αἴθουσα Τέχνης καὶ Λόγου, Στοὰ τοῦ βιβλίου 21 Νοεμβρίου 1997).

Ἑλένη Ψυχογιῶ, Ἐρευνήτρια Β'

Συνέδρια:

α) Συμμετοχὴ στὴν Ἐπιστημονικὴ Συνάντηση με θέμα «Τὸ νερὸ πηγῆ ζωῆς, κίνησης, καθαρμοῦ, 12-14 Δεκεμβρίου 1997, Αἴθουσα Παλαιᾶς Βουλῆς με θέμα: «Τὸ νερὸ ὡς καθαρτήριο, μαγικὸ καὶ συμβολικὸ στοιχεῖο στὶς τελετουργίες τοῦ κύκλου τῆς ζωῆς».

Δημοσιεύματα:

α) «Ἡ Σημειολογία τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν», Δίφωνο, τεῦχος 20, Μάιος 1997, σ. 42-46 (ἀπὸ κοινοῦ με τὴν κ. Μιράντα Τερζοπούλου).

β) «Οἱ δικοὶ μας Ἄγνωστοι: Ἀκολουθώντας τὸ κοπάδι ἀπὸ τὰ χειμαδιὰ τῆς Βουπρασίας στὴν Πίνδο», Ἀλφειός, τεῦχος 12-13, Καλοκαίρι 1997, σ. 105-118.

Διδασκαλία:

Σειρὰ 10 ὡριαίων μαθημάτων στοὺς δασκάλους παραδοσιακῶν χορῶν τοῦ Λυ-

κείου Έλληνίδων με θέμα τὸ δημοτικὸ τραγούδι καὶ τὴν λειτουργία του μέσα στὸ φυσικὸ καὶ κοινωνικὸ περιβάλλον (νανουρίσματα, παιδικὰ, γάμου, ξενιτιάς, γλεντιοῦ).

Συνέντευξη στὸ Πρῶτο Πρόγραμμα τῆς ΕΡΑ στὶς 26.4.1997 γιὰ τὰ ἔθιμα τοῦ Πάσχα.

Ἄλικη Παληοδήμου

Διδασκαλία:

Διδασκαλία με θέμα «Ἡθογραφία - Λαογραφία» σὲ φοιτητὲς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, στὸ πλαίσιο τοῦ μαθήματος Λαογραφία.

Διδασκαλία σὲ πτυχιούχους Παιδαγωγικῶν Τμημάτων σὲ Πρόγραμμα ἐξομοίωσης Πτυχίων.

Μιράντα Τερζοπούλου

Συνέδρια:

α) Συμμετοχὴ στὴν Ἡμερίδα με θέμα «Μουσικὲς τῆς Θράκης. Τραγούδια καὶ χοροὶ ἀπὸ τὸν Ἔβρο καὶ τὴ Διασπορά», ὀργανωμένη ἀπὸ τὸ Σύλλογο «Οἱ Φίλοι τῆς Μουσικῆς» στὰ πλαίσια τοῦ ἐρευνητικοῦ προγράμματος «Θράκη». Θέμα ἀνακοινώσεως: «Τὸ τραγούδι στὸν Ἔβρο», Φεβρουάριος 1997.

β) Συμμετοχὴ στὸ Συμπόσιο: «Τρεῖς καππαδοκινοὶ χοροὶ» ὀργανωμένο ἀπὸ τὴ Στέγη Πολιτισμοῦ Νέας Καρβάλης στὸ Κέντρο Παππαδοκικῶν Μελετῶν. Θέμα: «Προβλήματα καταγραφῆς καὶ παρουσίας τῶν λαογραφικῶν φαινομένων», 29-30 Μαρτίου.

γ) Συμμετοχὴ στὸ συνέδριο «Οἱ Τσιγγάνοι στὴν Ἑλλάδα» ὀργανωμένο ἀπὸ τὸν Πανελλήνιο Μορφωτικὸ Σύλλογο Ἑλλήνων Τσιγγάνων ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Δήμου Ἁγίας Βαρβάρας. Θέμα: «Ἱστορικὴ ἀναδρομὴ στὴν παρουσία τῶν Τσιγγάνων στὴν Ἑλλάδα», 9 Ἰουνίου.

Ὁμιλίες:

α) Συμμετοχὴ στὴν ἐκδήλωση με θέμα: «Τσιγγάνοι, Προκαταλήψεις καὶ στερεότυπα», ὀργανωμένη ἀπὸ τὴν Κινηματογραφικὴ Λέσχη Ἡλιουπόλεως. Προβολὴ ταινιῶν παραγωγῆς Γεν. Γραμματείας Λαϊκῆς Ἐπιμόρφωσης - Στρογγυλὸ τραπέζι, 2 Φεβρουαρίου.

β) Ὁμιλία στὸ Λύκειο Ἑλληνίδων με θέμα «Τσιγγάνοι, Μύθοι καὶ πραγματικότητα», 28 Φεβρουαρίου.

γ) Διάλεξη με θέμα: «Ἔθιμα καὶ τραγούδια τῆς Ἀποκριᾶς» στὰ πλαίσια ἐκδήλωσης με τὸ ἴδιο θέμα ὀργανωμένης ἀπὸ τὴν Χορολογικὴ Ἑταιρεία καὶ τὴν Συνομοσπονδία πολιτιστικῶν καὶ ἐπιμορφωτικῶν Συλλόγων Ν. Ἀχαΐας ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Νομαρχίας Ἀχαΐας στὸ θέατρο Πανεπιστημίου Πατρῶν, 2 Μαρτίου.

Διδασκαλία:

Μαθήματα στους καθηγητές χοροῦ τοῦ Λυκείου Ἑλληνίδων. Θέμα: Προβλήματα ἐπιτόπιας ἔρευνας, καταγραφῆς δημοτικῶν τραγουδιῶν καὶ λαϊκῶν δρωμένων.

Δημοσιεύματα:

1. Ἡ εἰκόνα τῆς φυματίωσης μέσα ἀπὸ τὴν νεοελληνικὴ λογοτεχνία στὸν τόμο Πρακτικῶν Πανελληνίου Ἰατρικοῦ Συμποσίου μὲ θέμα «Φυματίωση. Παρελθὸν παρὸν καὶ μέλλον» 5-6 Φεβρουαρίου 1994, ὀργανωμένο ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐνωση κατὰ τῆς φυματίωσης καὶ τῶν νόσων τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος, Ἀθήνα 1997, σ. 115-117.

2. Ἡ σημειολογία τῶν τραγουδιῶν στὸ Ἀφιέρωμα: Δημοτικὸ τραγούδι. Ὁ μεγάλος Ἄγνωστος [σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἑλένη Ψυχογιῶ], περ. Δίφωνο 20, Μάιος 1997, 42-46.

3. Τὸ τραγούδι στὸν Ἔβρο στὸν τόμο Μουσικὲς τῆς Θράκης, Σύλλογος «Οἱ φίλοι τῆς Μουσικῆς - Ἐρευνητικὸ πρόγραμμα Θράκης», Ἀθήνα 1997, 13-17.

4. Τὰ «Λαογραφικὰ Κοτυώρων» τοῦ Ξεν. Ἀκογλου, Ἀρχεῖον Πόντου 47, 1996-97, σ. 352-364.

Ἄλλη δραστηριότητα:

Συμμετοχὴ σὲ τηλεοπτικὲς καὶ ραδιοφωνικὲς ἐκπομπὲς μὲ λαογραφικὰ καὶ ἔθνομολογικὰ θέματα.

Παναγιώτης Ι. Καμηλάκης*Συνέδρια:*

α) Ἀνακοίνωση μὲ θέμα «Οἱ μαστόροι τῆς Καρπάθου στὴν Κρήτη» στὴν Α' Πολιτιστικὴ Συνάντηση Καρπάθου, Κάρπαθος 21-24 Αὐγούστου.

β) Ἀνακοίνωση μὲ θέμα: «Ἡ ἐμποροπανήγυρη καὶ τὸ ἑβδομαδιαῖο παζάρι τοῦ Βελεστίνου» στὸ Γ' Διεθνὲς Συνέδριο «Φεραὶ ὦ Βελεστίνο ἸΡήγας», Βελεστίνο 2-5 Ὀκτωβρίου.

γ) Ἀνακοίνωση μὲ θέμα: «Ἡ χρησιμοποίηση τοῦ νεροῦ τῶν ποταμῶν ἀπὸ τοὺς ὑλοτόμους στὴ μεταφορὰ οἰκοδομικῆς ξυλείας ἀπὸ τὴν Πίνδο (19ος-20ὸς αἰῶνας), στὴν Ἐπιστημονικὴ Συνάντηση μὲ θέμα: «Τὸ Νερὸ πηγῆ Ζωῆς, Κίνησης, Καθαροῦ», Παλαιὰ Βουλή, 12-14 Δεκεμβρίου.

Μαρία Άνδρουλάκη**Συνέδρια:**

Συμμετείχε στο ΣΤ' Διεθνές Πανιόνιο Συνέδριο (Ζάκυνθος 23-27 Σεπτεμβρίου 1997) με θέμα ανακοινώσεως: «Νυφιάτικος θρῆνος στις νησίδες Έρείκουσα και Μαθράκι (βορείων τῆς Κέρκυρας).

Δημοσιεύματα:

«Τὸ τραγούδι τῆς Νόβαινας», Ναυπακτιακά, τόμ. Η' (1997).

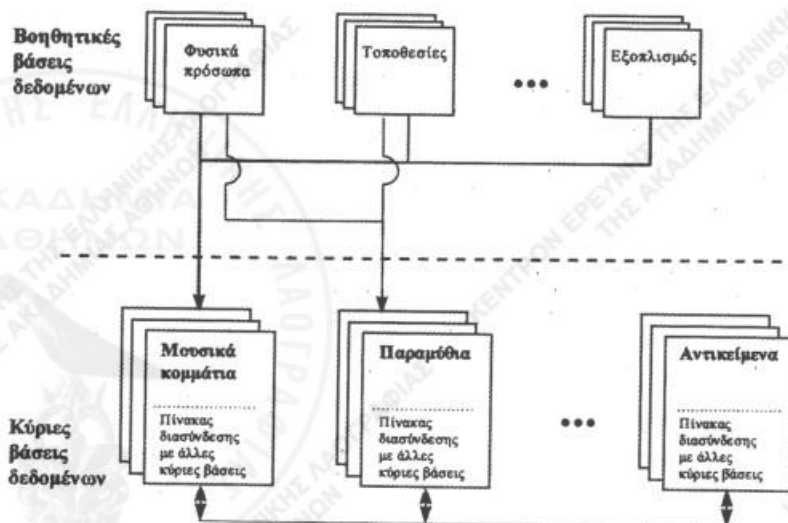
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ-ΚΑΜΗΛΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1998

**ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ
ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ (ΚΕΕΛ)**

1. Ύλικοτεχνική ύποδομή

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ 1998 πραγματοποιήθηκε ιδιαίτερα σημαντικό ἔργο ὑπο-

δομής στο Κέντρο Λαογραφίας με τη συμπλήρωση και ολοκλήρωση της ύλικοτεχνικής υποδομής του Κέντρου και τη συμπλήρωση του δικτύου των Η/Υ.

2. Δημιουργία Βάσεων δεδομένων

Η Έταιρεία SYSTEMA σε συνεργασία με έρευνητές του Κέντρου και τους επί συμβάσει συνεργάτες συντονίζει τις βάσεις δεδομένων αρχαιολογικού υλικού προκειμένου να συνδεθούν σε δίκτυο (ETHERNET) με επίμερους σταθμούς (work stations). Βλ. σχετικό πίνακα παραπάνω.

Η Έταιρεία ELIDOC έχει ολοκληρώσει την αναδρομική καταλογογράφηση του έντυπου υλικού της Βιβλιοθήκης του Κέντρου, (18.000 τίτλοι) και έπεξεργάζεται την δημιουργία CDROM με τη λαογραφική βιβλιογραφία (30.000 λήμματα), από το 1800-1986.

Ειδικότερα:

Κατά τη διάρκεια του έργου Μηχανοργάνωσης του ΚΕΕΛ υλοποιήθηκαν ως τώρα οι παρακάτω κύριες βάσεις δεδομένων:

1) Βάση δεδομένων τραγουδιών

Η βάση αυτή περιέχει ακόμη μόνο τις βασικές πληροφορίες που χαρακτηρίζουν το δημοτικό τραγούδι (στίχοι, κατηγοριοποίηση, στοιχεία καταγραφής κτλ.). Η ολοκλήρωσή της θα γίνει εντός του 1999.

2) Βάση παραμυθιών:

Δημιουργήθηκε βάση δεδομένων για την καταχώριση του κειμένου του παραμυθιού, και των στοιχείων που το συνοδεύουν, όπως κατηγορία κατά ΑΤ, σχολιασμός, σάρωση και εισαγωγή των παραλλαγών από τα χειρόγραφα του αρχείου. Κάθε παραλλαγή αντιστοιχεί σε ειδική καρτέλα, που περιέχει: 1) τα στοιχεία της σύμφωνα με τη διεθνή κατάταξη Aarne-Thompson, αλλά και τον κατάλογο του Γεωργίου Μέγα (περιορισμένο τμήμα του οποίου έχει δημοσιευθεί), 2) συνοπτική της παρουσίαση με τον τίτλο, την περίληψη, και τις λέξεις-κλειδιά, 3) το κείμενο του χειρογράφου δακτυλογραφημένο με το λεξιλόγιό του, 4) σχολιασμό της παραλλαγής από τον έρευνητή, αλλά και σχολιασμό του χειρογράφου και των δημοσιεύσεων της παραλλαγής, 5) στοιχεία που αφορούν στις συνθήκες συλλογής της κάθε παραλλαγής, 6) τα στοιχεία που αφορούν στην καταχώριση της κάθε παραλλαγής στο αρχείο του Κέντρου και 7) η σαρωμένη εικόνα του χειρογράφου καθώς και η μα-

στοιχεία (είκονα, περιγραφή, video κ.ξ.). Συνδέεται με την Βάση τῆς μουσειακῆς Συλλογῆς τοῦ Κ.Ε.Ε.Α.

6) Βάση μουσικῶν χειρογράφων

Παρέχεται ἡ δυνατότητα καταχώρησης μουσικῶν χειρογράφων δημοτικῶν τραγουδιῶν ὅπως καὶ τῶν συνοδευτικῶν τους στοιχείων. Ἀποτελεῖ μέρος τῆς Βάσης τοῦ Μουσικοῦ τμήματος.

7) Βάση κινηματογραφικῶν ταινιῶν

Ἡ βάση αὐτὴ ἔχει τὴν δυνατότητα καταχώρησης σὲ μορφή video τοῦ κινηματογραφικοῦ ὑλικοῦ.

8) Βάση μουσειακῶν ἀντικειμένων

Ἡ βάση μουσειακῶν ἀντικειμένων περιλαμβάνει στοιχεῖα γιὰ τὰ ἀντικείμενα ποὺ φυλάσσονται στὸ ΚΕΕΑ: ὀνομασία, περιγραφή, κατηγοριοποίηση, ὑλικά κατασκευῆς κτλ. ἀλλὰ καὶ τὴν φωτογραφία τους.

9) Βάση κοινωνικοῦ βίου (Κοινωνικὴ ὀργάνωση, στάδια τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου: γέννηση - γάμος - θάνατος), λ. δίκαιο κ.ο.κ.
λα φυσικὰ πρόσωπα ποὺ ἀναφέρονται στὰ διάφορα ἀρχεῖα ἀρχειοθετοῦνται ἠλεκτρονικά.

10) Βάση φωτογραφιῶν (Φωτοθήκης)

Ἡ βάση παρέχει τὴν δυνατότητα σάρωσης φωτογραφιῶν καὶ συμπλήρωσης τῶν συνοδευτικῶν τους στοιχείων.

Γιὰ τὴν υποστήριξη τῶν ἀνωτέρω κυρίων βάσεων ὑλοποιήθηκαν οἱ παρακάτω βοηθητικὲς βάσεις δεδομένων:

1) Βάση φυσικῶν προσώπων

Οἱ ἐρευνητὲς τοῦ ΚΕΕΑ, πληροφορητὲς, τραγουδιστὲς, ὀργανοπαῖκτες καὶ ἄλλα φυσικὰ πρόσωπα ποὺ ἀναφέρονται στὰ διάφορα ἀρχεῖα ἀρχειοθετοῦνται ἠλεκτρονικά..

2) Βάση τοπωνυμιῶν

Ἡ βάση αὐτὴ περιλαμβάνει ἤδη ὅλους τοὺς οἰκισμοὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους σύμφωνα με τὴν τελευταία ἐκδοση τοῦ Ὑπ. Ἐσωτερικῶν. Καταβάλλεται προσπάθεια νὰ περιλάβει καὶ τὸν ἐκτὸς Ἑλλάδος ἐλληνισμὸ (Μ. Ἀσία, Σικελία,

Πόντος κτλ., καθώς και πολιτισμικές γεωγραφικές ενότητες (Ζαγοροχώρια, Χάστα, "Αγραφα, κ.ά.) ή ομάδες (Σαρακατσάνοι, Βλάχοι, Καργκούνηδες κ.ά.).

3) Βάση χρηστών

Οί χρήστες του συστήματος, δηλ. οί έρευνητές του ΚΕΕΛ και πιθανοί έξωτ. έρευνητές.

4) Βάση εξοπλισμού

Ή διασύνδεση μεταξύ κυρίων και βοηθητικών βάσεων δεδομένων γίνεται σύμφωνα με τὸ σχῆμα τῆς σελ. 397.

Ή πρόσβαση στις κύριες βάσεις δεδομένων θά ἐλέγχεται με χρήση κωδικῶν πρόσβασης στά μηχανήματα (μέσω BIOS) ἀλλά και στις εφαρμογές, ἔτσι ὥστε νά μήν εἶναι δυνατή ἡ χωρίς ἄδεια ὅποιοιδήποτε εἶδους και βαθμοῦ πρόσβαση στις ἀποθηκευμένες πληροφορίες.

ΑΡΧΕΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

Ή δημιουργία βάσης δεδομένων ἐπιτρέπει πλέον τὴν εἰσαγωγή τοῦ μεγαλύτερου μέρους τοῦ ὕλικου σέ ἠλεκτρονική μορφή σέ ἐπιμέρους ἼΑρχεῖα, τὰ ὅποια θά ἐπικοινωνοῦν μεταξύ τους. Εἰδικότερα:

Παραμύθια

Τὸ Κέντρο στὸ πλαίσιο τῆς ἠλεκτρονικῆς καταλογογράφησης τῶν παραμυθιακῶν τύπων τοῦ ἼΑρχείου του ἀποφάσισε νά συμπεριλάβει τὸ ἼΑρχεῖο τοῦ ἀειμνήστου ἀκαδημαϊκοῦ, Καθηγητῆ τῆς Λαογραφίας και Διευθυντῆ του Γεωργίου Μέγα τὸ ὁποῖο ἀνήκει στὸν Καθηγητῆ τῆς Λαογραφίας κ. Μιχάλη Μεραικῆ.

Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἐζήτησε ἀπὸ τὸν Καθηγητῆ Μιχ. Μεραικῆ τὸν δανεισμὸ τῶν καρτελῶν. Μετὴν εὐγενική συναίνεσή του και τὴν φροντίδα τῆς συμβασιούχου ἐρευνητριάς, παραμυθιολόγου, Μαριλένας Παπαχριστοφόρου οἱ 23.000 καρτέλες, ἔχουν εἰσαχθεῖ στὸ ἠλεκτρονικὸ ἀρχεῖο τοῦ Κέντρου.

Στὸν τομέα ἠλεκτρονικῆς ἀρχειοθέτησης τῶν παραμυθιῶν πραγματοποιήθηκε:

1. Μεταφορά, φωτοαντιγραφή ἢ σάρωση τῶν δελτίων τοῦ ἀνεκδότου καταλόγου τοῦ ἑλληνικοῦ παραμυθιοῦ τοῦ Γ. Α. Μέγα (20.000 δελτία) ἀπὸ τὴν συνεργάτρια τοῦ Κέντρου με σύμβαση ἔργου Μαριλένα Παπαχριστοφόρου, (σέ συνεργασία μετὴν ἐπίσης συμβασιούχου φιλόλογου Νεκτάριο Καλαϊτζῆ).

3. Διαμόρφωση βάσης δεδομένων για τὰ ανέκδοτα δελτία τοῦ Γ. Α. Μέγα. ὅπου εἰσῆχθησαν 1.499 δελτία.
4. Μελέτη καὶ ταξινόμηση χειρογράφων συλλογῶν τοῦ Κέντρου καὶ τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ γιὰ τὸν ἐντοπισμὸ καὶ ἀντιγραφή τῶν «Παραμυθιῶν» καὶ κατάταξή τους. Ἀποδελτίωση 570 χειρογράφων, πού περιέχουν 6.000 παραμύθια, μύθους καὶ εὐτράπεζες διηγήσεις, ἀπὸ τὴν συνεργάτρια μὲ σύμβαση ἔργου τοῦ Κέντρου, ἀρχαιολόγο Ἀγγελικὴ Σαλάπα.
5. Εἰσαγωγή στὴ βάση δεδομένων 360 παραλλαγῶν παραμυθιῶν (Μαριλένα Παπαχριστοφῶρου).
6. Ἐνημέρωση ἐπισκεπτῶν σχετικὰ μὲ τὴν βάση δεδομένων γιὰ τὰ παραμύθια.

Κατὰ τὴν ἀντιγραφή καὶ ἀντιβολὴ τοῦ ὕλικου τῶν παραμυθιῶν, τὴν ἔρευνα καὶ καταγραφή τῶν τοπωνυμιῶν γιὰ τὴν συμπλήρωση τῆς ἠλεκτρονικῆς βάσης, καθὼς καὶ τὴν σάρωση (scanning) δελτίων τοῦ ἀνεκδότου Καταλόγου τοῦ Γ. Α. Μέγα ἐπικούρησε ἡ συμβασιούχος φιλόλογος-μουσικός Ζωὴ Ἀναγνωστοπούλου.

Ἄσματα

Τὰ κείμενα τῶν ἀποδελτιωμένων τραγουδιῶν τοῦ Ἀρχείου μεταφέρθηκαν ἀπὸ τὶς ἐρευνήτριες Ἑλένη Ψυχογιῶ καὶ Μιράντα Τερζοπούλου καὶ τοποθετήθηκαν στὰ εἰδικὰ νέα ἐρμάρια ἐντὸς φακέλων προκειμένου νὰ μὴ φθειρόνται καὶ νὰ εἶναι εὐχερῆς ἡ ἀναζήτησή τους.

Ἐχει εἰσαχθεῖ στὸν Η/Υ τὸ σύνολο τοῦ δακτυλογράφου Καταλόγου τῶν τραγουδιῶν καὶ 900 κείμενα τραγουδιῶν. Ἡ ἠλεκτρονικὴ ἀντιγραφή τοῦ Καταλόγου καὶ τοῦ Ἀρχείου δημοτικῶν τραγουδιῶν πραγματοποιεῖται ἀπὸ τοὺς συμβασιούχους συνεργάτες τοῦ Κέντρου Δημήτριο Σωτηράκη καὶ Ζωὴ Ἀναγνωστοπούλου ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ἀσκούμενους φοιτητὲς Περικλῆ Σχινᾶ καὶ Κυριάκο Καραμπερόπουλο ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τῆς ἐρευνήτριας Ἑλένης Ψυχογιῶ.

Συγκεκριμένα ὁ Δημήτριος Σωτηράκης, ἀρχαιολόγος, κάτοχος Master, ἀντέγραψε 520 κείμενα τραγουδιῶν σὲ πολυτονικὸ σύστημα ἀπὸ τὴν ἐνότητα «Ἐρωτικά».

Ὁ ἴδιος ἐπικούρησε στὴν ἀρχειοθέτηση καὶ τοποθέτηση τῶν φακέλων τραγουδιῶν στὰ νέα εἰδικὰ ἐρμάρια καθὼς καὶ στὴν ἐπεξεργασία τοῦ «Δέντρου τῶν Τραγουδιῶν» τοῦ μουσικοῦ τμήματος σὲ συνεργασία μὲ τὶς ἐρευνήτριες Ἑλένη Ψυχογιῶ καὶ Μιράντα Τερζοπούλου.

Ἀρχισε καὶ συνεχίζεται ἀπὸ τὴν Ἐρευνήτρια Ἑλένη Ψυχογιῶ ἡ ἠλεκτρονικὴ ἀντιγραφή τοῦ εὐρετηρίου λέξεων, μοτίβων, θεμάτων, ἐννοιῶν, ὀνομάτων, τόπων κ.λπ. (Α- καὶ ἐξῆς) τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν μὲ ταυτόχρονο ἐμπλουτισμὸ τῶν λημμάτων, κατηγοριοποίηση καὶ προετοιμασία γιὰ τὴν ὑπαγωγή τους πρὸς ἠλεκτρο-

νική βάση-δέντρο. Έχουν καταγραφεί εκατόν δέκα (110) λήμματα σε έκταση 35 ηλεκτρονικών σελίδων. Η βάση σχεδιάζεται να συνδυαστεί με το σύνολο των θεματικών κατηγοριών του λαϊκού πολιτισμού του Κέντρου.

Μουσική

Συνεχίστηκε από την ερευνήτρια μουσικό Μαρία Άνδρουλάκη η εργασία της εισαγωγής στα οικεία βιβλία εισαγωγής μουσικής και λαογραφικής ύλης του περιεχομένου ταινιών (1642-1661) και κατάταξη των εισαχθέντων ασμάτων ως προς το είδος και το ρυθμό.

Έγινε η μουσική καταγραφή και επεξεργασία 42 μελωδιών.

Έγινε το γύρισμα 52 ταινιών για τη συντήρησή τους.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός της Βιβλιοθήκης του ΚΕΕΛ» προσελήφθη η μουσικολόγος Άννα Μαρία Γιαννακοδήμου, η οποία εργάστηκε σε συνεργασία με την ερευνήτρια μουσικό Μαρία Άνδρουλάκη και τις ερευνήτριες Έλενη Ψυχογιού και Μιράντα Τερζοπούλου καθώς και την εταιρεία Systema για τη δημιουργία βάσης δεδομένων για το μουσικό υλικό του Κέντρου.

Συγκεκριμένα η κ. Γιαννακοδήμου ασχολήθηκε με την επιλογή όρολογίας για το δελτίο βάσης δεδομένων της καταγραμμένης μονάδας του μουσικού αρχείου, τη δημιουργία και διαμόρφωση σχεδιαγράμματος για το δελτίο της βάσης δεδομένων της ίδιας μονάδας, και την εισαγωγή στοιχείων σε ειδικό πρόγραμμα του Η/Υ για την δημιουργία δέντρου πληροφοριών (κατηγοριοποίηση) και την μετατροπή του σε βάση δεδομένων (με δελτία και πεδία αναζήτησης υλικού).

Παράλληλα συνέταξε πρόταση για τον εξοπλισμό του Studio με μηχανήματα επεξεργασίας ήχου μέσω Η/Υ σε σύστημα Macintosh και ειδικά προγράμματα μουσικής μεταγραφής και επεξεργασίας ήχου και εγκατάσταση συστήματος βελτίωσης-σταθεροποίησης συνθηκών στο Studio.

Πραγματοποίησε δοκιμαστική εισαγωγή στοιχείων στη νέα βάση δεδομένων για δίσκους βινυλίου και πυκνής έγγραφης (CD).

Έρευνσε σε συνεργασία με ειδικούς τεχνολογικής υποστήριξης προγράμματα επεξεργασίας εικόνας (σάρωση) και ήχου (κάρτα ήχου) απαραίτητων για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος αρχειοθέτησης υλικού στο μουσικό τμήμα.

Στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος εργάστηκε στο μουσικό τμήμα η φιλόλογος-μουσικός Ζωή Αναγνωστοπούλου η οποία εισήγαγε στον Η/Υ κείμενα τραγουδιών από χειρόγραφα του Μουσικού τμήματος. Παράλληλα βοήθησε στη διευθέτηση του χώρου και στον καθαρισμό δελτίων, χειρογράφων και φυλλαδίων του αρχείου του Μουσικού τμήματος.

Παραδόσεις

Υπό την έποπτεία του συνταξιοδοτηθέντος έρευνητή του Κέντρου Άγγέλου Δευτεραίου ή συμβασιούχος συνεργάτρια, φιλόλογος Άλεξάνδρα Φιλίππου εισήγαγε στη διαμορφωμένη τελικώς βάση δεδομένων τó σύνολο τών Παραδόσεων του Νικολάου Πολίτου. Η έν λόγω συνεργάτρια άποχώρησε για μεταπτυχιακές σπουδές στη Γερμανία με ύποτροφία του Σαριπολείου Ίδρύματος.

Κοινωνικός Βίος

Υπό την έποπτεία του έρευνητή Έλευθερίου Άλεξάκη άρχισε ή εισαγωγή ύλικού στη δημιουργούμενη βάση τής κοινωνικής όργανώσεως άπό την συμβασιούχο Άνθούλα Μπάκολη και την φοιτήτρια του Παντείου Πανεπιστημίου Άννα Άποστολίδου. Η βάση δέν έχει ολοκληρωθεί.

Επίσης ή Άνθούλα Μπάκολη υπό την έποπτεία τής Διευθύντριας Αϊκατερίνης Πολυμέρου-Καμηλάκη κατέταξε και εισήγαγε στην ήλεκτρονική βάση ύλικό σχετικό με τή λαϊκή λατρεία και τó παιδικό παιχνίδι.

Παράλληλα:

Συνεχίστηκε ή ληματοθέτηση και κατάταξη παροιμιών άπό τόν Έρευνητή Γεώργιο Αϊκατερινίδη.

Η έρευνητρια Άλίκη Παληοδήμου άποδελτίωσε λαογραφικό ύλικό άπό τόν τρίτο τόμο τών Άπάντων του Άλεξάνδρου Παπαδιαμάντη.

Η έπιστ. Συνεργάτρια του Κέντρου Βασιλική Φάτση άποδελτίωσε άπό την έκδοση του Κέντρου Μεσαιωνικού και Νέου Έλληνισμού «Χειρόγραφα Μετεώρων» (Μονή Μεταμορφώσεως) ύλικό που άφορά σέ θέματα χρησμών, θαυμάτων, προφητειών, μαντικής, μαγείας, δεισιδαιμονίας κ.ά.

Έγινε άντιγραφή σέ Η/Υ τής χειρόγραφης συλλογής λαογραφικού ύλικού του Καθηγητή τής Λαογραφίας και Προέδρου τής Έλληνικής Λαογραφικής Έταιρείας Δημ. Λουκάτου άπό την άποστολή του στους Παξούς (χειρόγραφο, άρ. 2250) άπό τούς έξωτερικούς συνεργάτες του Κέντρου Έλένη Μπαζίνη και Νικόλαο Σιγάλα, προκειμένου νά γίνει ή έπεξεργασία του ύλικού για τήν έκδόσή του σέ βιβλίο με δαπάνη του Ίδρύματος Παξών. Η άντιγραφή έγινε επίσης με δαπάνη του ίδιου Ίδρύματος.

Η γραφέας του Κέντρου Έφη Μαυρίδου εκπαιδεύτηκε στη χρήση ήλεκτρονικού ύπολογιστή και εισάγει πλέον σέ ήλεκτρονική μορφή ύλικό του Κέντρου (χειρόγραφα ύπ' άριθμ. 3805, 2343).

Τακτικές αποστολές του Κέντρου

‘Ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε σε δισκέτα και δύο αντίτυπα απ’ την αποσπασμένη στο Κέντρο μέχρι τον Αύγουστο του 1996 Κυριακή Χρυσού-Καρατζά, ο αναλυτικός κατάλογος των λαογραφικών αποστολών των έρευνητών του Κέντρου. ‘Επεξεργασμένη μορφή του θα δημοσιευθεί στην ‘Επετηρίδα του Κέντρου συνοδευόμενη από σχετικό Χάρτη. ‘Η δημιουργία του έν λόγω καταλόγου υπήρξε αναγκαία προκειμένου να γίνεται πιό εύχερης ο προγραμματισμός των αποστολών του Κέντρου.

‘Αποφασίστηκε επίσης στο έξι να δημοσιεύονται έκτενεις εκθέσεις των λαογραφικών αποστολών των έρευνητών στην ‘Επετηρίδα του Κέντρου.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος «Δημιουργία ηλεκτρονικού Καταλόγου εργαστηρίων παραδοσιακής χειροτεχνίας» σε συνεργασία με τον ΕΟΜΜΕΧ τὸ ἀρχεῖο τοῦ Κέντρου ἐμπλουτίστηκε με 250 συμπληρωμένα με ἐπιτόπια ἔρευνα πολυσέλιδα ἐρωτηματολόγια γιὰ ἐργαστήρια καὶ τεχνικὲς παραδοσιακῆς βιοτεχνίας. ‘Η ὀλοκλήρωση τοῦ Προγράμματος θὰ ἀποδώσει στὸ Κέντρο λαογραφικὸ ὑλικὸ γιὰ 550 τουλάχιστον ἐργαστήρια με πολὺτιμες πληροφορίες, φωτογραφίες, πίνακες κλπ.

‘Απὸ τὸ 1975 τὸ Κέντρο, μετὰ ἀπὸ πρόταση τῆς Διευθύντριας Αἰκ. Πολυμέρου - Καμηλάκη καὶ ὁμόφωνη ἀπόφαση τῆς ‘Εφορευτικῆς ‘Επιτροπῆς, πραγματοποιεῖ ἐπ’ εὐκαιρία ἀποστολές, γιὰ τὴ συγκέντρωση ὑλικοῦ ἐπ’ εὐκαιρία λαογραφικῶν γεγονότων τὰ ὅποια δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καλυφθοῦν ἀπὸ τίς ἐντεταλμένες λαογραφικὲς ἀποστολές. Οἱ ἔρευνες αὐτὲς πρὸς τὸ παρὸν καλύπτονται με ἔξοδα τῶν ἐρευνητῶν.

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἔτους ἐκτελέστηκαν οἱ ἑξῆς ἐντεταλμένες ἀποστολές:

‘Αννα Παπαμιχαήλ-Κουτρούμπα

Λαογραφικὴ ἀποστολὴ στὸ νομὸ Δωδεκανήσου (3-25 Αὐγούστου, Ρόδος)

‘Ελευθέριος ‘Αλεξάκης

Λαογραφικὴ ἀποστολὴ στὸ Νομὸ Λακωνίας (19 Αὐγ. - 8 Σεπτ.).

‘Ελένη Ψυχογιῶ

Λαογραφικὴ ἀποστολὴ στὸ νομὸ ‘Ηλείας (10-29 Αὐγούστου, Πύργος, ὄρεινὴ

‘Ολυμπία, ‘Ανδρίτσαινα, Φανάρι, ‘Αμυγδαλιές, Μονὴ Σεπετοῦ, ‘Αλίγειρα).

Μιράντα Τερζοπούλου

Λαογραφικὴ ἀποστολὴ στὸ νομὸ ‘Εβρου.

Παναγιώτης Καμηλάκης

Λαογραφικὴ ἀποστολὴ στὸ νομὸ Φλώρινας (22 Αὐγ. - 11 Σεπτεμβρίου)

‘Αλίκη Παληοδήμου

Λαογραφικὴ ἀποστολὴ στὸ νομὸ Κερκύρας (10 ἕως 30 Αὐγούστου).

Μαρία ‘Ανδρουλάκη

Λαογραφική αποστολή στο νομό Δωδεκανήσου (4-26 Αυγούστου, Ρόδος, Κάρπαθος).

Βασιλική Φάτση

Λαογραφική αποστολή στο νομό Μαγνησίας.

Έπ' ευκαιρία αποστολές

Έλευθέριος Αλεξάκης

1. Πενθήμερη έρευνητική αποστολή στη Λέσβο για την παρακολούθηση - βιντεοσκόπηση τής θυσίας του ταύρου στο Μανταμάδο και συγκέντρωση σχετικού πληροφοριακού υλικού με συνεντεύξεις (4-8 Μαΐου 1998).
2. Πενθήμερη έρευνητική άδεια στο Παγώνι (χωριό Κεφαλόβρυσο) για τη συγκέντρωση - συμπλήρωση λαογραφικών - έθνογραφικών πληροφοριών σχετικών με το πολυφωνικό τραγούδι (29 Ιουλίου - 4 Αυγούστου 1998).

Έλένη Ψυχογιού

1. Τριήμερη έρευνητική έπ' ευκαιρία αποστολή στα χωριά Μάχου και Βρανά του νομού Ήλείας. Στη διάρκεια τής ως άνω αποστολής, συμμετείχε, παρακολούθησε και κατέγραψε σε μαγνητοφωνημένες συνεντεύξεις και φωτογραφίες τη γιορτή του Αγίου Γεωργίου σε δύο οικογένειες κτηνοτρόφων, πρώην νομάδων και ήμινομάδων και σήμερα μόνιμα εγκαταστημένων στα παραπάνω χωριά. Το υλικό που κατέγραψε (έθιμα, συνεντεύξεις, τραγούδια) περιλαμβάνεται σε τέσσερις 90άλεπτης διάρκειας κασέτες μαγνητοφώνου και ένενήντα περίπου έγχρωμες φωτογραφίες. Το υλικό συμπλήρωσε με δύο επισκέψεις κατά τη διάρκεια δύο Σαββατοκύριακων σε 7 κασέτες τών 90 λεπτών και 600 φωτογραφίες. Έκτός έρευνητικής άδειας, κατά τις ημέρες τών άργιων του Πάσχα, βιντεοσκόπησε τα έθιμα τής Μεγάλης Παρασκευής στα Λεχαινά του ίδιου νομού (επίσκεψη γυναικών στο νεκροταφείο, ακολουθία έπιταφίου και έγκώμια, λιτάνευση έπιταφίου στην πόλη και το νεκροταφείο, πυρά στην πύλη του ίδιου νεκροταφείου) σε μία βιντεοταινία 90'.
2. Κατά το διήμερο (23-24/6/1998) πραγματοποίησε έπιτόπια έρευνα στο Λαύριο Αττικής όπου παρακολούθησε και κατέγραψε έθιμα και τραγούδια σχετικά με τον Κλήδονα, με τη συνεργασία τής μουσικολόγου συμβασιούχου συνεργάτριας του Κέντρου Άννας Μαρίας Γιαννακοδήμου). Το υλικό που συγκεντρώθηκε περιέχεται σε δύο 90άλεπτης διάρκειας κασέτες μαγνητοφώνου, 150 φωτογραφίες και μία 90άλεπτης διάρκειας ταινία video.

3. Κατά τη διάρκεια τῆς πενθήμερης ἐρευνητικῆς ἄδειας ἀπὸ 20/7/98 πραγματοποίησε «ἐπ' εὐκαιρίᾳ» ἀποστολὴ στὸ χωριὸ Φανάρι Ἀνδρίτσαινας τοῦ ἴδιου νομοῦ, προκειμένου νὰ παρακολουθήσει καὶ νὰ καταγράψει τὸ ἡλιολατρικὸ πανηγύρι τοῦ Προφήτη Ἡλία. Τὸ ὕλικὸ πού συγκέντρωσε κατέγραψε σὲ δέκα 90άλεπτες κασέτες μὲ ἠχογραφεμένες συνεντεύξεις, τὴ θεία λειτουργία καὶ τὸ γλέντι καὶ 150 περίπου φωτογραφίες. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς τριήμερης ἄδειας ἀπὸ 19/11/1998 πραγματοποίησε «ἐπ' εὐκαιρίᾳ» ἀποστολὴ στὴ νῆσο Ἀμοργὸ τοῦ νομοῦ Κυκλάδων προκειμένου νὰ συμμετάσχει καὶ νὰ καταγράψει τὸ πανηγύρι τῆς «Παναγίας τῆς Κοζοβιώτισσας».

Τὸ ὕλικὸ πού συγκεντρώθηκε περιέχεται σὲ τέσσερις κασέτες 90άλεπτης διάρκειας, 155 φωτογραφίες (ὕπομνηματισμένες μὲ λεπτομερεῖς λεζάντες) καθὼς καὶ σὲ προσωπικὸ ἡμερολόγιό ἔρευνας 50 περίπου σελίδων.

Παν. Καμηλάκης

Πραγματοποίησε: Ἐπιτόπια ἔρευνα στὸ νομὸ Χανίων γιὰ τὴ συμπλήρωση σαράντα Ἐρωτηματολογίων στὸ πλαίσιο τοῦ Προγράμματος «Κατάλογος παραδοσιακῶν ἐργαστηρίων παραδοσιακῆς χειροτεχνίας, πού διεξάγει τὸ Κέντρο.

Πενθήμερη ἄδεια ἐρεύνης στὴ Σίφνο γιὰ τὴν συγκέντρωση ὕλικου γιὰ τὶς ἐπαγγελματικὲς δραστηριότητες καὶ ἀσχολίες τῶν κατοίκων.

Ἄλίκη Παληοδήμου

Κατὰ τὴ διάρκεια ἐρευνητικῆς ἄδειας ἀσχολήθηκε μὲ τὴ συγκέντρωση καὶ μελέτη τῆς βιβλιογραφίας σχετικὰ μὲ τὴν ἠθογραφία τοῦ 19ου καὶ 20οῦ αἰώνα.

Αἰτήσεις ἐρευνητῶν γιὰ χρῆση ὕλικου τοῦ Κέντρου

Μὲ εἰσήγηση τῆς Διευθύντριας καὶ ἔγκριση τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἔτους δόθηκε ἡ ἄδεια γιὰ τὴν περιορισμένη χρησιμοποίηση ἀνεκδότου ὕλικου γιὰ τὴ σύνταξη διδακτορικῶν διατριβῶν καὶ εἰδικῶν μελετῶν σὲ 20 ἐρευνητές, οἱ ὅποιοι ἐργάσθηκαν στὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου ὑπὸ τὴν ἐποπτεία ἐντεταλμένων ἐρευνητῶν.

Ἄρχειακὸ ἔργο

Τὸ ὕλικὸ μὲ τὸ ὁποῖο ἐμπλουτίστηκε τὸ Ἄρχειο τοῦ Κέντρου εἶναι ἰδιαίτερα σημαντικὸ σὲ θέματα κυρίως ὕλικου βίου (διατροφῆς, κατοικίας, ἐνδυμασίας), στὸν ὁποῖο καὶ ὕστερεϊ. Ἐπίσης ἔχει κατατεθεῖ ὀπτικοακουστικὸ ὕλικὸ (κασέτες καὶ βιντεοταινίες).

Παράλληλα πραγματοποιήθηκε:

- Ἐνημέρωση εὔρεθρίων-καταλόγων ὀνομάτων συλλογῶν λαογραφικῆς ὕλης καὶ τόπων προέλευσῆς τῆς.
- Ἀπομαγνητοφώνηση καὶ καταγραφή στὸν Η/Υ ὕλικου παλαιότερων ἀποστολῶν (Αἰκ. Πολυμέρου-Καμηλάκη).
- Κατάρτιση δύο χειρογράφων (Α.Ε. 4603 καὶ 4646) ἀπὸ τὶς περιοχὲς Δράμας καὶ Εὐβοίας, στὸ πλαίσιο ἐπιτοπίων ἐρευνῶν (Γ. Ν. Αἰκατερινίδης).
- Ἀπομαγνητοφώνηση συνεντεύξεων παλαιότερων λαογραφικῶν ἀποστολῶν (Ἐ. Ἀλεξάκης).
- Ὁλοκλήρωση χειρογράφων προηγουμένων λαογραφικῶν ἀποστολῶν (Β. Φάτση).

Χειρόγραφες Συλλογές 1998

Κατὰ τὸ 1998 εἰσῆχθησαν στὸ Κέντρο Λαογραφίας 55 συλλογές ποικίλου λαογραφικοῦ ὕλικου. Ἀπὸ αὐτὲς 28 ἔχουν κατατεθεῖ ἀπὸ τὴ Διευθύντρια Αἰκατερινὴ Πολυμέρου-Καμηλάκη καὶ προέρχονται ἀπὸ ἐπιτόπιες ἐρευνες φοιτητῶν τῆς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὅπου διδάσκει τὸ μάθημα τῆς Λαογραφίας, ἑπτὰ ἔχουν κατατεθεῖ ἀπὸ τὴν ἐπίκ. Καθηγήτρια τῆς Λαογραφίας κ. Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη καὶ ἀποτελοῦν ἐργασίες φοιτητῶν τῆς, τρεῖς ἔχουν κατατεθεῖ ἀπὸ τὸν ἐρευνητὴ Α' τοῦ Κέντρου Ἐλευθ. Ἀλεξάκη, ὑπεύθυνο τοῦ Προγράμματος «Στρατηγικὲς τοῦ γάμου στοὺς κτηνοτρόφους» καὶ προέρχονται ἀπὸ ἐπιτόπια ἐρευνα συνεργατῶν τοῦ Προγράμματος. Οἱ ὑπόλοιπες προέρχονται ἀπὸ τὶς λαογραφικὲς ἀποστολὲς ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου ἢ διαφόρους ἐρασιτέχνες συλλογεῖς.

1. 4603, Γ ε ὠ ρ γ ι ο ς Ν. Α ἰ κ α τ ε ρ ι ν ἰ δ ῆ ς, Δρώμενα Θεοφανείων στὸ Μοναστηράκι Δράμας, Ἐπιτόπια ἐρευνα, Ἰαν. 1998, σχ. 8ο, σελ. 38.

Περιεχόμενα: Περιγραφές, καταγραφές γιὰ δρώμενα καὶ φωτογραφικὸ ὕλικὸ.

2. 4604, Π η ν ε λ ὄ π η - Χ ρ υ σ ο β α λ ἄ ν τ ο υ - Τ σ α λ ἰ κ ο υ σ ο υ, Ὁ γά-

μος στην Ίμβρο 1994-1995, 8ο, σελ. 39. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Γενικά. Προξενεία και μνηστεία. Έθιμα πρό τῆς τελετῆς. Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου. Τὰ μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ γάμου. Φωτ. 8.

3. 4605, Ἡ ρ α κ λ ῆ ς Φ ω τ ι ἄ δ η ς, Συλλογὴ στοιχείων γιὰ τὸν γάμο τῶν Ποντίων (Δυτικὸ Γιαννιτσῶν, πρ. Κονίκοβο ἢ Στίβα Πέλλης), 1994, 8ο, σελ. 79. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Ἐθιμολογικὰ τοῦ γάμου, μέχρι τὰ μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ '60.

4. 4606, Κ ω ν σ τ α ν τ ῖ ν α Χ ρ υ σ ῖ ν α, Ἐθιμα γάμου ἀπὸ τὸ Παλαιοζάρι Φωκίδας 1995, 8ο, σελ. 79. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Γαμήλια ἑθιμολογικὰ, περιγραφὲς σὲ τοπικὸ ἰδίωμα, τραγούδια, φωτογραφίες 5.

5. 4607, Ἴ ω ἄ ν ν α Π ρ ο δ ρ ο μ ῖ δ ο υ, Συγκέντρωση λαογραφικοῦ ὕλικου γιὰ τὴ διατροφή ἀπὸ τὸ Ὁμόλιο Λαρίσης 1997, 8ο, σελ. 101. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Τροφές, τρόποι παρασκευῆς, ἔθιμα, λεξιλόγιο, φωτογραφίες 15.

6. 4608, Γ ε ω ρ γ ῖ α Τ σ ο χ ἄ κ η, Τροφές καὶ ποτὰ στὴν Κρήτη (Γαβαλοχώρι Χανίων), 1997, 8ο, σελ. 138. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Γενικὲς πληροφορίες, συνεντεύξεις γύρω ἀπὸ τροφές, σχετικὲς ἀντιλήψεις, εὐχές, δεισιδαιμονίες, τρόποι παρασκευῆς, ποτὰ, ψωμιὰ σὲ ἑορτές, γλυκίσματα κ.ἄ., φωτογραφίες καὶ φωτοτυπίες, διακοσμητικὰ ἀπὸ ἔντυπα, σκίτσα 113 συνολικά.

7. 4609, Ἀ ρ χ ὄ ν τ ω Κ α ρ α τ σ ὀ λ ι α, Συλλογὴ λαογραφικῆς ὕλης γιὰ τροφές καὶ ποτὰ (Γιάλτρα Εὐβοίας). 1997, 8ο, σελ. 88. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Γεύματα, βασικὲς τροφές, τροφές λαϊκοῦ ἑορτολογίου, τροφές σὲ εἰδικὲς περιπτώσεις, συντήρηση τροφῶν, ποτὰ.

8. 4610, Σ π. Τ ζ ῆ λ ι ο ς Ἰ α τ ρ ὸ ς, Συλλογὴ δημοτικῶν καὶ δημοτικοφανῶν τραγουδιῶν «Γύρου» ΒΔ. Κερκύρας. 1998, 4ο, σελ. 191.

Περιεχόμενα: Φωτοτυπίες 110 τραγουδιῶν καὶ βιβλιογραφικὸ κτῆλογο.

9. 4611, Ἴ ω ἄ ν ν η ς Ἡ λ ι ὀ π ο υ λ ο ς, συνταξ. δάσκαλος, Τὸ δημοτικὸ ἐργατικὸ τραγούδι στὴ Δωρίδα. 1997, 4ο, σελ. 21.

Περιεχόμενα: Εἰσαγωγή, εἰδικὴ ἀναφορά, ἐπὶ μέρους ἀνάλυση, τὰ ἐργατικὰ δημοτικὰ τραγούδια σὲ συνδυασμὸ ρυθμὸ καὶ κίνηση, ἐργατικὰ τραγούδια (συλλογὴ), παρατηρήσεις κ.ἄ., συμπεράσματα, βιβλιογραφία.

10. 4612, Ἴω ἀ ν ν η ς Ἡ λ ι ό π ο υ λ ο ς, συνταξ. δάσκαλος, Λαογραφική ἀναφορὰ τοῦ Γιάννη Μακρυγιάννη. 1998, 4ο, σελ. 61.

Περιεχόμενα: Παροιμίες, γνωμικά τοῦ ἥρωα Γιάννη Μακρυγιάννη, βγαλμένα ἀπὸ τὰ Ἀπομνημονεύματα. Λαογραφική ἀναφορά, (σύνολο 398). Εἰσαγωγή, Βιβλιογραφία - Εὐρετήριο.

11. 4613, Ἴω ἀ ν ν η ς Ἡ λ ι ό π ο υ λ ο ς, συνταξ. δάσκαλος, Ὁ Δωρικός κεφαλόδεσμος. Λαογραφική προσέγγιση. 1998, 4ο, σελ. 5.

Περιεχόμενα: Περιγραφές, ὀνοματολόγια, σχεδιαγράμματα, τραγούδια.

12. 4616, Β α σ ί λ ε ι ο ς Π. Σ α ρ λ ῆ ς, Λαογραφικά βιώματα περιοχῆς Φενεοῦ Κορινθίας. Σχῆμα 4ο, σελ. 228 + 448 + 248 (σύνολο: σελίδες 924).

Περιεχόμενα. Μέρους Α': Ἐθμικά καὶ δοξαστικά, προλογικά - γενικά, λαϊκὴ πίστη καὶ λατρεία (δοξασίες, παραδόσεις, πίστη σὲ στοιχεῖα κ.ά.), λαϊκὸ ἑορτολόγιο καὶ ἔθιμα, μαγεία, δεισιδαιμονία, εὐχές - ἄρες, ἀστρολογία - μετεωρολογία, λέξεις καὶ ὀνόματα, φυσιγνωμίες καὶ τύποι Φενεοῦ, φωτοτυπίες, πίνακες, λεξιλόγιο.

Μέρους Β': Λαϊκὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ ζωὴ. Κατοικία (οἰκισμός, βοηθητικοὶ χώροι, οἰκοσκευὴ), ἔνδυμασία, ὑπόδεση, κόμμωση, καλλωπισμὸς, τροφές καὶ ποτά, ποιμενικὴ ζωὴ, γεωργικὴ ζωὴ, (δημητριακὰ, ἀμπελοურγία, κηπουρικὴ, δενδροκαλλιέργεια, λινοκαλλιέργεια, χασισοκαλλιέργεια, βαμβάκο-ρίζοκαλλιέργεια, μεταξοσκωληκτοτροφία), κυνήγι, μελισσοκομία, λαϊκὴ βιοτεχνία καὶ ἐπαγγέλματα (20 συνολικά), σχεδιαγράμματα, εἰκόνες, πίνακες, λεξιλόγιο κ.ά.

Μέρους Γ': Φιλολογικὴ Λαογραφία, μῦθοι - παραμῦθοι - εὐτράπελες διηγήσεις (106), παραμῦθοι 70, εὐτράπελες διηγήσεις (72), παραδόσεις (82), παροιμίες (366), παροιμιόμυθοι (111), αἰνίγματα (142), γλωσσοδέτες (32), λογοπαίγνια (5), λαϊκὰ προβλήματα (9) - τραγούδια (528), μουσικὴ καὶ χοροὶ, μεταγενέστερα - σύγχρονα λαογραφικά (τραγούδια, χοροὶ) κ.ά.

13. 4615, Ὁ λ γ α Κ ω σ τ ῖ δ ο υ - Γ ε ω ρ γ ῖ α Τ σ α λ α β ρ έ τ α, Ὁ γάμος, στὴν πόλη τοῦ Βόλου 1993, 4ο, σελ. 10. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφή σύγχρονου ἀστικοῦ γάμου καὶ φωτοτυπίες 5 φωτογραφίες.

14. 4616, Ε ὑ ἀ γ γ ε λ ῖ α Μ α κ ρ ῆ, Ὁ γάμος στὴν πόλη τοῦ Ἀλμυροῦ, 1993, σχ. 4ο, σελ. 92. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Ποικίλες πληροφορίες γιὰ τὸν γάμο μὲ μορφή συνεντεύξεων.

15. 4617, Ἀ π ο σ τ ο λ ῖ α Ἀ θ. Τ ρ α γ α ν ῖ τ η, Ὁ γάμος στὸ Φλαμούλι Τρικάλων, 1993, σχ. 4ο, σελ. 35. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφές καὶ ποικίλες πληροφορίες περὶ γάμου μὲ μορφή συνεντεύξεων.

16. 4618, Σ ε β α σ τ ῆ Ζ ῆ κ ο υ, Ὁ γάμος στὸ χωριὸ Συγκρέλο Εὐρυτανίας καὶ στὴν πόλη, 1993, σχ. 4ο, σελ. 11. (Καταθέτης: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια τοῦ ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφές γάμου.

17. 4619, Κωνστ. Καραχάλιας - Βασιλική Βασιλειάδου, Οί τελετές του γάμου στην περιοχή της Θεσσαλίας (Ρευματικά Φαρσάλων, Κοιλιάδα Λαρίσης), 1992, σχ. 4ο, σελ. 8. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/τρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφές του γάμου.

18. 4620, Βαλσάμη Τσικρική, Ζητήματα σχετικά με το γάμο Αιγάνη Λαρίσης, 1993, σχ. 4ο, σελ. 53. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/τρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφή του γάμου με μορφή ερωτήσεων - απαντήσεων.

19. 4621, Δ. Σιαμούρης, Τά ξθη και τὰ ἔθιμα του γάμου στον Παλιό Πλάοταν Μαγνησίας 1993, σχ. 4ο, σελ. 13. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/τρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφή του γάμου με παράθεση τραγουδιών, προλήψεων κ.ά.

10. 4622, Α+Β, Κυριακή Χρυσού - Καρατζά, 'Επιτόπια έρευνα στη Σαντορίνη σχετικά με την ένδυμασία. Καλοκαίρι, σχ. 4ο, σελ. 28.

Περιεχόμενα: 'Απομακρυνόμενες συνεντεύξεις γύρω από την ένδυμασία της Σαντορίνης και 26 έγχρωμες φωτογραφίες. Β' βλ. παρατηρήσεις.

21. 4623, Κατερίνα Κεραμᾶ, 'Ο γάμος στον "Άγιο Παντελεήμονα, 1993, σχ. 4ο, σελ. 41 + 4 κασέτες ήχογραφήσεις. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου - Καμηλάκη, Δ/τρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: 'Ιστορική άποψη του χωριού, ἔθιμα γάμου, περιγραφές με συνεντεύξεις βάσει ερωτηματολογίου, 3 φωτοτυπίες φωτογραφιών.

22. 4624, 'Αθανασία 'Αδαμοπούλου, Συγκέντρωση λαογραφικού υλικού για τη διατροφή (Μεξιάτες Φθιώτιδας), 1992, σχ. 4ο, σελ. 38. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/τρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Ειδήσεις περί διατροφής (γεύματα, βασικές τροφές, τροφές κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, τροφές λαϊκού έορτολογίου, τροφές σε ειδικές περιπτώσεις της κοινωνικής ζωής, συντήρηση τροφών, ποτά.

23. 4625, Ζωή Κόφφα, Διατροφή (τροφές και ποτά) Κερασιά Καρδίτσας, 1992, σχ. 4ο, σελ. 25. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/τρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Πληροφορίες για γεύματα, συνήθη και έορταστικά, δοξασίες, βασικές τροφές, γλυκά, τροφές λαϊκού έορτολογίου, γενικές ειδήσεις για τὸ χωριό.

24. 4626, Μαρία Δημητρίου, 'Ο γάμος στο χωριό μου 'Ακάκι Λευκωσίας,

1993, σχ. 4ο, σελ. 24. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του Κέντρου).

Περιεχόμενα: Έθιμα και περιγραφές.

25. 4627, Έ λ έ ν η Τ σ ι α μ π ο ύ λ α, Τά έθιμα του Πάσχα και τά έθιμα του γάμου στο χωριό Άηδόνα Καλαμπάκας, 1992, σχ. 4ο, σελ. 43. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του Κέντρου).

Περιεχόμενα: Έθιμα λαϊκής λατρείας από την Κυριακή τής Άποκριάς έως την Άνάληψη και έθιμα γάμου, με παράθεση και τραγουδιών (λατρευτικών και γαμηλιών).

26. 4628, Σ ο φ ί α Σ π υ ρ ο π ο ύ λ ο υ, Έ Κοινωνική όργάνωση τής Ρεντίνας, 1992, σχ. 4ο, σελ. 25. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Ειδήσεις με τή διοίκηση τής Κοινότητας, τούς κοινοτικούς άρχοντες και ύπαλλήλους, διάκριση κοινωνικών τάξεων, άλληλοβοήθεια - συνεργασία, θέση γυναίκας, φιλοξενία, ξενιτιά, συντεχνίες - έπαγγέλματα.

27. 4629, Ε ύ θ υ μ ί α Ά τ μ α τ ζ ί δ ο υ, Συλλογή στοιχείων για τή ζωή τής γυναίκας στον Πόντο, 1992, σχ. 4ο, σελ. 16. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου - Καμηλάκη, Δ/ντρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Ειδήσεις για τή ζωή τών γυναικών στον Πόντο και τή θέση τους, καθώς και για ένδυμασία και καλλωπισμό· επίσης μιá έγχρωμη παραστατική εικόνα τής γυναικείας ένδυμασίας.

28. 4630, Β α σ ι λ ι κ ή Φ ο ύ ν τ α, Έπιτόπια έρευνα για τό γάμο στο Σουφλί, 0000 σχ. 4ο, σελ. 36. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του Κέντρου).

Περιεχόμενα: Περιγραφές, τραγούδια, έθιμα, προικοσύμφων κ.ά. στοιχεία σχετικά με τόν γάμο, από μαρτυρίες παλαιότερων.

29. 4631, Ά γ γ ε λ ο ς Π α π ά γ γ ε λ ο ς, Τό έθιμο του γάμου στην Ματσούκα (Πόντος) 1996, σχ. 4ο, σελ. 9. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του Κέντρου).

Περιεχόμενα: Περιγραφή τοπικού γάμου

30. 4632, Κ ω ν σ τ α ν τ ί ν α Δ ά λ λ α, Ό γάμος στη Στράτο Άγρινίου, 1993, σχ. 4ο, σελ. 12. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Περιγραφή του τοπικού γάμου.

31. 4633, Μ α ρ ί α Χ ρ ι σ τ ο δ ο ύ λ ο υ, Κυπριακές Παροιμίες, 19 , σχ. 4ο, σελ. 50. (Καταθέτης: Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: ΆΤζυπριώτικες παροιμίες, πρακτικές και φιλολογικές χωρισμένες σε κεφάλαια κκτά τó θέμα τους» (πρόλογος, γνωμικές παροιμίες, βιοσοφικό περιεχόμενο, κοινωνικό περιεχόμενο, οικο-

νομικό περιεχόμενο, ήθικό περιεχόμενο, οίκογενειακό περιεχόμενο, φυσικό περιεχόμενο, παροιμίες αλληγορικές, γλωσσάριον). Σύνολο παροιμιών: 448.

32. 4634, Σ ο φ ί α 'Α ρ μ ε λ ι ν ι ο ũ, Συλλογή παραδόσεων από τή Σίφνο, 1997, σχ. 4ο, σελ. 34. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του Κέντρου).

Περιεχόμενα: Γενικές πληροφορίες, σύντομη ιστορική επισκόπηση τής Σίφνου, καί συλλογή παραδόσεων σχετικῶν με ζωά, δαιμονικά όντα, θαυματουργές εικόνες, χτίσιμο έκκλησιῶν, θαύματα καί με ιστορίες αρχαιότητας· επίσης ένα χάρτη, 5 φωτοτυπίες καί 6 έγχρωμες φωτογραφίες.

33. 4635, Ρ ο δ ά ν θ η Π α π α μ ι χ ε λ ά κ η, Παραδόσεις καί παραμύθια, Μέλαμπες, Όρθές Ρεθύμνης, 1997, σχ. 4ο. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του Κέντρου).

Περιεχόμενα: 6 παραμύθια καί 12 πκρδόσεις.

34. 4636, Ά ν ν α Κ ο υ κ ο υ β έ τ σ ο υ, Λαογραφικά στοιχεΐα τής περιοχής μου. (Έξαρχος, Άταλάντη, Δραχμάνιο (;) Λοκρίδας, Γοργοπόταμος Φθιώτιδας), 1995, σχ. 4ο, σελ. 38. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Ειδήσεις για διατροφή, ένδυμα, οίκοσκευή, λ. λατρεία, ασχολίες κατοίκων· επίσης τραγούδια καί διηγήσεις.

35. 4637, Ν ι κ ό λ α ο ς Τ ζ ι α φ έ τ α ς, Λαογραφικά καί ιστορικά στοιχεΐα τής Δεσκάτης καί τής περιοχής της, 1997, σχ. 4ο, σελ. 22. (Καταθέτης: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δ/ντρια του ΚΕΕΛ).

Περιεχόμενα: Κυρίως τοπωνύμια καί τραγούδια.

36. 4638, Ε ũ θ ũ μ ι ο ς Κ α ρ α χ ά λ ι ο ς, δάσκαλος, Άπό τή λαϊκή μας παράδοση στο Κουτσοπόδι. 1995, σχ. 4ο, σελ. 36 + 18.

Περιεχόμενα: «Λαογραφική έργασία τής Γ2 τάξης του Δημοτικού Σχολείου Κουτσοποδίου», με ειδήσεις γύρω από τήν Ιστορία - κοινωνική καί πολιτιστική ζωή του Κουτσοποδίου, τις βασικές ασχολίες τών κατοίκων, ήθη καί έθιμα από τή θρησκευτική καί κοινωνική ζωή του τόπου (λ. λατρεία - γάμος - τελευτή, τραγούδια κ.ά.), καθώς καί 18 έγχρωμες φωτοτυπίες με 35 φωτογραφίες.

37. 4639, Κ ώ σ τ α ς Ζ α χ . Γ ι α ν ν ι ό ς, καθηγητής, Τό ξυλόκαρρο καί τó ξυλαλύτρι στην Κωμόπολη Κυθρέας Κύπρου. 1998, σχ. 4ο, σελ. 79.

Περιεχόμενα: Άνκλυτικές περιγραφές με φωτογραφίες καί σχέδια.

38. 4640, Β α σ . Π . Σ α ρ λ ή ς, 'Η πρós τήν Παναγία λατρευτική συμπεριφορά τών Μουσουλμάνων Έλλήνων πολιτῶν. 1998, σχ. 4ο, σελ. 32.

Περιεχόμενα: Ποικίλες ειδήσεις περί Πομάκων (κκτγωγή, δικβίωση, γλώσσ, Ιστορικά στοιχεΐα κ.ά.), λ. λατρείας καί δεισιδαιμονίας, επίσης τραγούδια καί φωτοτ. φωτογραφιών.

39. 4641, Γ ε ώ ρ γ . Ά ν τ . Μ π α κ ά λ η ς, εκπαιδευτικός. Λαογραφία του τόπου

μου (Άράχωβα του Παρνασσού). "Ηθη και έθιμα. 1998, σχ. 8ο, σελ. 159 + 1 δι-σκέτα.

Περιεχόμενα: Είσαγωγή, ό κύκλος τής ζωής, έορτές, ασχολίες τών κατοίκων, παλιά έθιμα (άναμνή-σεις εϋθυμων συμβάντων), παλιοί τύποι του χωριού, συνοικίες και βρύσες, παραμύθια και Ιστορίες, παραδοσιακές έργασίες, τοπικά διάφορα (πολιτιστικά γεγονότα κλπ. V.

40. 4642, "Α ν ν α Π α π α μ ι χ α ή λ - Κ ο υ τ ρ ο ύ μ π α. 'Επιτόπια έρευνα στη Σύμη Δωδεκανήσου. 'Ιούλιος 1998, σχ. 8ο, σελ. 66.

Περιεχόμενα: 'Ιστορικά και άλλα στοιχεία. 'Υλικός βίος (τροφές, οικοδομήματα). Κοινωνικός βίος (κοιν. όργάνωση, δίκαιο, γάμος, τελευτή, παιδί, γέννηση). Πνευματικός βίος (θρησκεία, λ. πίστη και λατρεία), λ. λατρική, μουσικά όργανα και χοροί, άσματα, παραδόσεις (8), παροιμίες (3). 'Εκ του γλωσσικού θησαυρού (τοπωνύμια), φωτογραφίες 38, χάρτης 1, φωτοτ. 2.

41. 4643, "Α ν ν α Π α π α μ ι χ α ή λ - Κ ο υ τ ρ ο ύ μ π α. Συλλογή λαογραφικής ύλης και έρευνα στη νήσο Ρόδο (Καλυθιές, Φαληράκι, Κρεμαστή, 'Ιάλυσος, Σορωνή, Ρόδος Φάνες), από 3 Αύγ. έως και 25 Αύγ. 1998, σχ. 8ο, σελ. + 2 κασέτες με ήχο-γραφήσεις.

Περιεχόμενα: I. 'Υλικός βίος: Κατοικία, κλπ., σκεύη, ρουχισμός κλπ., ένδυμα, καλλωπισμός, τρο- 'Επαγγελματικός βίος (γεωργία, κτηνοτροφία, άλιεία, βιοτεχνία, κεντητική, άγγειοπλαστική, ξυ- λογλυπτική, άρτοποιία, βαφική, κ.ά.). Φυτά, Ζώα. II. Κοινωνικός βίος: Γέννηση, γάμος, τελευτή, κοινωνική όργάνωση και λαϊκό δίκαιο. III. Πνευματικός βίος: Λαϊκή λατρεία, μαγεία και δεισιδ. συνήθειες, λ. λατρική, άστρολογία, μετεωρολογία, μαντική, δημ. ποίηση (220), διάφορες διηγήσεις (3), παραδόσεις (164), παροιμίες και παροιμ. φράσεις (16), αίνιγματα (10), παιδιές (22), εύχες (14), όνόματα κλπ. (108), ήχογραφήσεις 118, φωτογραφίες 319, σχέδια, χάρτες 13. Γενικά.

42. 4644, Π α ν α γ ι ώ τ α Π ο λ ί τ η, 'Επιτόπια έρευνα στο χωριό Κούκουρα Βοιωτίας. 'Ιούλιος 1997, σχ. 8ο, σελ. 92. (Καταθέτης: 'Ελευθ. 'Αλεξάκης, 'Ερευ- νητήα ΚΕΕΛ, ύπεύθυνος προγράμματος).

Περιεχόμενα: 'Απομαρνητοφωνημένες συνεντεύξεις γύρω από τó γάμο στους κτηνοτρόφους, που είναι στο θέμα του σχετικού έρευνητικού προγράμματος, καθώς και 36 φωτοτυπίες με προικο- σύμφωνα.

43. 4645, 'Α ν δ ρ ο μ ά χ η Ο ί κ ο ν ό μ ο υ, 'Επιτόπια έρευνα στα χωριά Πύλη Βοιωτίας και Βίλια 'Αττικής, 1996-97, σχήμα 8ο, σελ. 189. (Καταθέτης: 'Ελευθ. 'Αλεξάκης, 'Ερευνητής ΚΕΕΛ, ύπεύθυνος προγράμματος).

Περιεχόμενα: 'Απομαρνητοφωνημένες συνεντεύξεις γύρω από τó θέμα «'Ο γάμος στους κτηνοτρό- φους: στρατηγικές και σύμβολα», στο πλαίσιο ειδικού έρευνητικού προγράμματος, καθώς και 34 φωτογραφίες.

44. 4646, Γ ε ώ ρ γ. Ν. Α ί κ α τ ε ρ ι ν ί δ η ς, 'Ερευνητής ΚΕΕΛ, Δύο λατρευτικά έθιμα από τήν Εϋβοια, 1998, σχ. 8ο.

Περιεχόμενα: α) Τó «κεσάσι» στα Πάνω Μάμουλα Γυμνοϋ· β) Τó «ρεβιθόρζο» στο Βασιλικό, (ειδήσεις λαϊκής λατρείας, 1 άφισα, 17 φωτογραφίες).

45. 4647, Λ α μ π ρ ι ν ή Ρ ά ι κ ο υ, 'Επιτόπια έρευνα για τούς Σαρακατσάνους τής Βοιωτίας (Τσουκαλάδες, Χαιρώνεια, "Άγιος Βλάσης), 1998, σχ. 8ο, σελ. 256. (Καταθέτης: 'Ελευθ. 'Αλεξάκης, 'Ερευνητής ΚΕΕΛ, ύπεύθυνος προγράμματος).

Περιεχόμενα: Ληξιαρχικές πράξεις γάμου, όνοματεπώνυμα από δημοτολόγιο, βιογραφίες, άπομαγνητοφωνημένες συζητήσεις, γύρω από τó θέμα τού γάμου, ειδήσεις για τó «άντάμωμα Σαρακατσανικών Φθιώτιδας» τó 1998, τραγούδια, 32 φωτογραφίες.

46. 4648, 'Ε λ ε υ θ. Π. 'Α λ ε ξ ά κ η ς, 'Ερευνητής ΚΕΕΛ, Λαογραφική άποστολή στην "Ηπειρο (ν. 'Ιωαννίνων, Κεφαλόβρυσο, Κάτω Μερόπη Πωγωνίου) από 8 Αύγ. έως 1 Σεπτ. 1996, σχ. 8ο, σελ. 477.

Περιεχόμενα: Ειδήσεις σχετικά με κτηνοτροφία, τσελιγκάτα, γεωργία, κηπουρική, λ. δίκαιο, παιδί, βάπτιση, κουμπιάρια, γάμο, λ. λατρεία, θάνατο, βοτανική, βιοτεχνία, ένδυμασία, φαγητά - τροφές, τατουάζ, κατοικία - καλύβες, αύτοδικία - βεντέτα, αδελφότητες· περιέχει επίσης βιογραφίες και γενεολογικά δέντρα, παραδόσεις, εϋτράπεζες διηγήσεις, λεξιλόγιο, παροιμίες, επώνυμα, ήχογραφήσεις 48, φωτογραφίες 146.

47. 4649, Μ α ρ ί α Ζ α φ ε ι ρ ο π ο ύ λ ο υ, Συλλογή λαογραφικού ύλικού από τά Μέγαρα 'Αττικής, 1993-1997, σχ. 8ο, σελ. 1565. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου - Μαρχαντώνη, 'Επίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Εισαγωγικά* - 'Υλικός βίος (κατοικίες, ένδυμα, ύπόδεση, κόμμωση - καλλωπισμός, τροφές, επαγγελματικός βίος, γεωργία, άμπελουργία, ελαιοκομία, άλλες γεωργικές καλλιέργειες και άσχολίες, έθιμα τών γεωργών, φυτικός κόσμος, ποιμενικός βίος, μελισσοκομία, κυνήγι, άλιεία, ζωικός κόσμος, βιοτεχνία: ύφαντική, βαφική, πλεκτική, κεντητική, ραπτική, ξυλοτεχνία - ξυλογλυπτική, κεραμική, μεταλλουργία, σαγκάρης, σαμαράς, καλαθοπλέκτης, ράπτης, βυρσοδέψης). *Κοινωνικός βίος*: (γέννηση: παιδοποία, έγκυμοσύνη, τοκετός, λεχώνα, βρέφος, βάπτιση και παιδικός βίος, παιχνίδια· γάμος, γενικά, προξενία - μνηστεία, έθιμα πρό τής τελετής, τελετή τούγάμου, τά μετά την έορτή τού γάμου: τευτή: γενικά, δοξασίες, προμηνύματα, τά πρό τής τελευτής, έθιμα μετά την τελευτή, ταφή, έθιμα μετά την ταφή· κοινωνική όργάνωση: κοινότητα, οικογένεια, συνεργασία - άλληλοβοήθεια, έθιμο δίκαιο· χαριετισμός, προπόσεις, εύχές, άρες κλπ. *Πνευματικός βίος* (θρησκεία - λαϊκή πίστη και λατρεία, έθιμα λαϊκού έορτολογίου, μαγεία - δεισιδαμονία, λαϊκή ιατρική, άστρολογία - μετεωρολογία, δημώδης ποίηση, μουσική και χοροί, μύθοι - παραμύθια κ.ά. διηγήσεις, παραδόσεις, παροιμίες, παροιμ. φράσεις, αίνιγματα - λογοπαίγνια, διηγήματα διάφορα, τοπωνύμια. Αυτόβιογραφίες πληροφορητών, φωτογραφίες 465, χάρτες, φωτοτυπίες.

48. 4650, 'Α θ η ν ᾶ Κ α ρ α μ π ο γ ι ά, Συλλογή πρωτογενοϋς λαογραφικού ύλικού από τά χωριά Πρόδρομος - Σαράντι Βοιωτίας, 1997-98, σχ. 8ο, σελ. 1023. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου-Μαρχαντώνη, 'Επίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Γενικά. Προλογικά, Εισαγωγικά στοιχεία*. 'Υλικός βίος (κατοικία, ένδυμασία, ύπόδεση, κόμμωση, καλλωπισμός, τροφές). 'Επαγγελματικός βίος (γεωργία, άμπελουργία, ελαιοκομία, ποιμενικός βίος, μελισσοκομία, άλιεία, βιοτεχνία, ύφαντική κ.ά., ξυλοτεχνία - ξυλογλυπτική, κεραμική, μεταλλουργία· έπαγγέλματα: πεταλωτής, ιατρός ζώων). *Κοινωνικός βίος* (γέννηση, λεχώ, δοξασίες και συνήθειες, βάπτιση, σχολική ζωή, παιχνίδια· χαμός: γενικά, έθιμο πρό τής τελετής

καί μετά θάνατος: ἐνέργειες - δοξασίες, πένθος κ.ἄ. κοινωνική ὀργάνωση, λαϊκό δίκαιο, χαριτισμοί, προδόσεις, ὕβρεις. *Πνευματικός βίος* (λαϊκή πίστη καί λατρεία: δοξασίες, δεισιδαιμονίες, ἔθιμα λαϊκοῦ ἑορτολογίου, λαϊκή λατρική. Τοπωνύμια, παρωνύμια, παροιμίες ἀρβαντικές, ὄνειροκρισία, λεξιλόγιο, βιογραφίες, φυτολόγιο, φωτογραφίες 425.

49. 4651, Ἄ δ α μ α ν τ ῖ α Π. Σ τ ᾶ θ η, Συλλογή πρωτογενοῦς λαογραφικοῦ ὕλικου ἀπό τήν Κεφαλληνία (Ληξούρι, Μαντουκάτα, Κουτογενάδα, Δαμουλιανάτα - περριοχή Γεραστές Μονοπωλάτη δήμου Πάλικης ν. Κεφαλληνίας), 1998, σχ. 8ο, σελ. 000. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη, Ἐπίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας). Περιεχόμενα: *Γενικά*. Ὑλικός βίος (κατοικία, ἔνδυμα - ὑπόδεσις, κόμμωσις - καλλωπισμός, τροφές, ἐπαγγελματικός βίος, γεωργία, ἀμπελοργία, ἐλαιοκομία, φυτικός κόσμος, κτηνοτροφία, μελισσοκομία, κυνήγι, αἰλιεία, βιοτεχνία, ὑφαντική, βαφική, πλεκτική, κεντητική, ξυλοτεχνία, κεραμική, μεταλλουργία, κοινωνικός βίος). *Κοινωνικός βίος* (γέννηση, γάμος, τελευτή, κοινωνική ὀργάνωση: κοινότης, οἰκογένεια, συνεργασία - ἀλληλοβοήθεια, λαϊκό δίκαιο, χαριτισμοί, προδόσεις, εὐχές - ἀποτροπές, κατάρτες καί ἀφορισμοί, βλασφημίες - ὕβρεις. *Πνευματικός βίος* (λαϊκή πίστη καί λατρεία, δοξασίες, δεισιδαιμονία, ἔθιμα λ. ἑορτολογίου, μαγεία - ἀστρολογία - μετεωρολογία, προλήψεις, μαντική, δημῶδες ποίηση, μουσική - χοροί: τραγούδια ποικίλα, παραμύθια κ.ἄ. διηγήσεις, ὀνόματα - τοπωνύμια, λεξιλόγιο, βιογραφίες, φωτογραφίες, ἔγγραφα, χάρτες 5.

50. 4652, Δ ἦ μ η τ ρ α Ἀ γ γ ε λ ο π ο ὕ λ ο υ, Συλλογή πρωτογενοῦς λαογραφικοῦ ὕλικου ἀπό τὸ χωριὸ Δημητσάνα Γορτυνίας 1998, σχ. 8ο, σελ. 1169. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου-Καρκαντώνη, Ἐπίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Γενικά*. Α' Ὑλικός βίος: κατοικία, οἰκιακά σκεύη καί ἄλλα ἀντικείμενα, παραδοσιακές ἐνδυμασίες Δημητσάνας, καλλωπισμός, τροφές, ἀγροτική ζωή, ποιμενικός βίος, μελισσοκομία, κυνήγι, ὕφανση, κέντημα - πλέξιμο, ἐπαγγελματικός βίος. Β'. *Κοινωνικός βίος*: παιδοποιία, γέννηση, ἀνατροφή παιδιοῦ, γάμος, θάνατος, κοινωνική ὀργάνωση, οἰκογένεια, οἰκογενειακὸ δίκαιο. Γ'. *Πνευματικός βίος*: οἱ ἅγιοι ἀπὸ τὴ Δημητσάνα, τὰ μοναστήρια, οἱ ἐκκλησίες, μικρὲς ἐκκλησίες, ἐξωκλήσια, τὸ κατηχητικὸ σχολεῖο, τὰ τάματα, τὰ θαύματα, ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός, λαϊκὰ ἑορταστικά ἔθιμα, γατροσόφια, ξόρια, προβλέψεις, τὸ μάτι - τὸ ξεμάτιασμα, προλήψεις, μάγια, ὄνειρα, μέθοδοι γιὰ τὴν πρόβλεψη γαμπροῦ, πνεύματα, διηγήσεις, μῦθοι, τραγούδια, ποιήματα, οἱ δώδεκα μῆνες καί οἱ παροιμίες τους προσωπιές, γυμνάσιο καί ἰδρύματα, δημοτικὸ, τὸ ὥρολογοστάσιο, λεξιλόγιο, βιογραφικά σημεῖωματα, φωτογραφίες 227.

51. 4653, Μ α ρ ῖ ν α Λ ι α κ ο π ο ὕ λ ο υ, Συλλογή πρωτογενοῦς λαογραφικοῦ ὕλικου ἀπὸ τὸ χωριὸ Καλλιθέα Φωκίδος, 1994-95, σχ. 4ο, σελ. 1345. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη, Ἐπίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Γενικά*, ἱστορικά, τοπωνυμικά, παραδόσεις γιὰ χωριὸ κ.ἄ. Ὑλικός βίος: κατοικία (χώροι σπιτιοῦ, σκεύη, βοηθητικοὶ χώροι, δρόμοι, ἐθιμολογικά), ἔνδυμα, ὑπόδεσις, καλλωπισμός, ἔνδυμα, τροφές, (γενικὰ σὲ εἰδικὲς περιστάσεις), ἐπαγγελματικός βίος (γεωργία, ἀμπελοργία, ἐλαιοκομία, φυτικός κόσμος, ποιμενικός βίος (— σχετικὰ ἔθιμα, δοξασίες κ.ἄ.), βιοτεχνία (ὑφαντική, πλεκτική - κεντητική, ξυλοτεχνία, κεραμική, μεταλλουργία κ.ἄ.). *Κοινωνικός βίος*: (γέννησις, παιδικός βίος, πεινιδία, βάρπτιση, γάμος, τελευτή), κοινωνική ὀργάνωση (κοινότητα, οἰκογένεια,

έθιμικό δίκαιο). *Πνευματικός βίος*: θρησκεία (λιτανείες, τάματα, έθιμα λαϊκού έορτολογίου), μαγεία και δεισιδαιμονία, λ. ιατρική, άστρολογία και μετεωρολογία, παραδόσεις, άλλες διηγήσεις, παροιμίες, όνόματα, τοπωνύμια, τραγούδια, βιογραφίες, φωτοτυπίες εγγράφων 92, φωτογραφίες 275.

52. 4654, Παναγιώτα Βατσικάλου, Συλλογή λαογραφικού ύλικού από την Σκόπελο Μαγνησίας, 1994, σχ. 8ο, σελ. 576. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου - Μαρκαντώνη, Έπίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Γενικά* (τοπωνυμικά, μυθολογικά κ.ά.). *Υλικός βίος*: κατοικία (έσωτετικοί χώροι, έπιπλα, ρουχισμός κ.ά.), ένδυμα, ύπόδεσις, κόμμωσις, καλλωπισμός, τροφές, έπαγγελματικός βίος (γεωργία, άμπελοργία, έλαιοκομία, δειδροκαλλιέργεια, ποιμενικός βίος, άλιεία, κεντητική, κεραμεική, λ. ζωγραφική, μαχαιροποιία. *Κοινωνικός βίος*: γέννησις (παιδοποιία, τοκετός, βρέφος, κ.ά., βάπτισις, παιδικός βίος, παιγνίδια), γάμος, τελευτή, κοινωνική όργάνωση (λ. δίκαιο, χαιρετισμοί, προπόσεις, άραί, βλασφημία κλπ.). *Πνευματικός βίος*: έθιμα λ. έορτολογίου, μαγεία και δεισιδαιμονία, λ. ιατρική, άστρολογία και μετεωρολογία, έντικη, δημόδης ποίηση (τραγούδια), μουσική και χοροί, μύθοι, παραμύθια, εϋτράπελοι διηγήσεις, ανέκδοτα, παροιμίες - παροιμιώδεις φράσεις - γνωμικά, αινίγματα, λογοπαίγνια κ.ά., όνόματα, λεξιλόγιο.

53. 4655, Εύπραξία Πολάτου, Συλλογή λαογραφικής από τó χωριό Φαρακλάτα Κεφαλληνίας, 1995-96, σχ. 4ο, σελ. 1209. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου - Μαρκαντώνη, Έπίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Εισαγωγικά - Γενικά*. *Υλικός βίος*: κατοικία, ένδυμασία, καλλωπισμός, τροφές, γεωργία, άμπελοργία, έλαιοκομία, γεωργικές έργασίες, φυτικός κόσμος, έθιμα γεωργών, ποιμενικός βίος, μελισσοκομία, κυνήγιον, άλιεία, ζωικός κόσμος, βιοτεχνία, ύφαντική. *Κοινωνικός βίος*: γέννηση, γάμος, τελευτή, κοινοτική όργάνωση, χαιρετισμός, όρκοι, εύχές, άρες, έθιμα λ. έορτολογίου, μαγεία, φίλτρα, λ. ιατρική. *Πνευματικός βίος*: άστρολογία, μετεωρολογία, τραγούδια (00), χοροί, μύθοι, παραμύθια, εϋτράπελες διηγήσεις, παροιμίες και γνωμικά, αινίγματα, τοπωνύμια, παρωνύμια, λεξιλόγιο. Φωτοτυπίες διάφορες 48, φωτογραφίες 364, έγγραφο πρωτότυπο 7, Φυτολόγιο με 22 δείγματα διάφορων φυτών.

54. 4656, Νίκος Χατζούδης, Συλλογή πρωτογενοϋς λαογραφικού ύλικού, 1994-96, σχ. 8ο, σελ. 1059. (Καταθέτης: Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη, Έπίκ. Καθηγήτρια Λαογραφίας).

Περιεχόμενα: *Εισαγωγικά Γενικά*. *Υλικός βίος*: κατοικία (τρόπος κατασκευής, χώροι, οίκοσκη κλπ.), ένδυμασία, ύπόδεση, κόμμωση, καλλωπισμός, πλύση ρούχων, τροφές, τροφές (συνήθειες και σέ ειδικές περιστάσεις), γεωργία, άμπελοργία, έλαιοκομία, κηπευτικά - όσπρια, έθιμα γεωργών, ποιμενικός βίος, άλιεία, βιοτεχνία (ύφαντική, βαφική, πλεκτά - κεντήματα, ξυλοτεχνία, κεραμεική, μεταλλουργία, άλλα έπαγγέλματα: ύποδηματοποιός, σαγματοποιός, μυλωνάς, σμιριδεργάτες). *Κοινωνικός βίος*: γέννηση (παιδοποιία, έγκυμοσύνη, τοκετός, λεχώ, παιδί, βάπτισις, σχολική ζωή, παιγνίδια), γάμος, θάνατος και συναφής έθιμολογία. *Πνευματικός βίος*: θρησκεία (παραδόσεις, δοξασίες), μουσική και χοροί, τραγούδια (292), εϋτράπελες διηγήσεις (3), όνόματα διάφορα (βαπτιστικά, παρωνύμιο κ.ά.), βιογραφικά σημειώματα πληροφορητών, λεξιλόγιο, πίνακας τοπωνυμίων, φωτογραφίες 257.

55. 4657, Γεώργιος Δ. Παναγιώτου, Λαογραφική βιβλιογραφία του Βορειοηπειρωτικού χώρου (1948-1991), σχ. 4ο, σελ. 140.

Περιεχόμενα: 364 βιβλιογραφικά λήμματα.

Έπαινοι Συλλογών Λαογραφικού ύλικού (1998)

Με εισήγηση τής Διευθύντριας του Κέντρου Αικατερίνης Πολυμέρου-Καμηλάκη και όμόφωνη απόφαση τής Έφορευτικής Έπιτροπής του Κέντρου έπαινοῦνται οί έξής Συλλογείς λαογραφικού ύλικού του έτους 1997.

Μαρία Δ. Μπομποτά, πτυχιούχος τής Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου 'Αθηνών: Χειρ/φο άρ. 4531. Καταγραφή πρωτογενοῦς λαογραφικού ύλικού από τό δῆμο Μεσολογγίου, σχ. 4ο, σελ. 801, 1995-96.

Περιέχει: Ειδήσεις για την κατοικία, την ένδυμασία, τή διατροφή, τή γεωργία, τή άμπελοργία, τήν έλαιοκομία, άλλες γεωργικές καλλιέργειες, έθιμα γεωργών, πληροφορίες για τόν ποιμενικό βίο, τή μελισσοκομία, τό κυνήγι, τήν άλιεία, τόν ζωικό και φυτικό κόσμο, τή βιοτεχνία-οικοτεχνία, τή γέννηση, τή βάπτιση, τόν παιδικό βίο, τό γάμο, τήν τελευτή, τή λαϊκή λατρεία, τή μαγεία, τή μαντική κλπ. Περιέχει επίσης χαιρετισμούς, εύχές, κατάρες, μύθους, παραμύθια, διηγήσεις, παραδόσεις, παροιμίες, αινίγματα, λογοπαίγνια, πληροφορίες για τό μεσολογγίτικο ιδίωμα και γλωσσάριο. Τό ύλικό έμπλουτίζεται και συμπληρώνεται με 246 φωτογραφίες, 35 σχεδιαγράμματα, 3 κασέτες μαγνητοφώνου με τραγούδια και μουσική από τό πανηγύρι του "Αι-Συμιού και δύο βιντεοταινίες με θέματα: Γιορτές έξόδου 1993 και Πανηγύρι του "Αι-Συμιού 1993. Προηγούνται τής συλλογής Ιστορικές και άλλες διηγήσεις. Τό ύλικό παρατίθεται στο τοπικό ιδίωμα.

Α' έπαινος με χρηματική άμοιβή 300.000 δραχμών.

Παναγιώτα Σταμέλου, φοιτήτρια Φιλοσοφικής Σχολής Παν/μίου 'Αθηνών, Χειρ/φο άρ. 4538. Έργασία Λαογραφίας από τή Βάγια Βοιωτίας, 1995-96, σχ. 8ο, σ. 977.

Περιέχει: Γενικά στοιχεία για τό χωριό, ειδήσεις για την κατοικία, την ένδυμασία, τήν ύπόθεση, τόν κάλλωπισμό, τις τροφές, τή γεωργία, τήν άμπελοργία, τις γεωργικές άσχολίες, τόν κοινωνικό βίο, τόν ποιμενικό βίο, τή βιοτεχνία, τόν πνευματικό βίο, τή θρησκεία - λατρεία, έθιμα του λαϊκού έορτολογίου, τή μαγεία, τή λαϊκή λατρική, τήν άστρολογία, τή μετεωρολογία, τή δημοτική ποίηση, τή μουσική, τούς χορούς, τά παραμύθια, τις παραδόσεις, τά λογοπαίγνια, τις εύχές, τό λεξιλόγιο, τις βιογραφίες πληροφοριοδοτών, και 133 φωτογραφίες.

Πρόκειται για πλούσια συλλογή, ή όποία έχει γίνει με συγκεκριμένες όδηγίες και ιδιαίτερη προσοχή. Τό ύλικό της άναφέρεται στο σύνολο τής καθημερινής παραδοσιακής ζωής.

Α' έπαινος με χρηματική άμοιβή 300.000 δραχμών.

Κωστ. Καραβίτης, φοιτητής Φιλοσοφικής Σχολής 'Αθηνών. Χειρ/φο άρ. 4539. Συλλογή πρωτογενοῦς λαογραφικής ύλης εκ τής νήσου Θηρασίας, έν Θήρα Κυκλάδων, 1993, σχ. 8ο, σελ. 576.

Περιέχει: Γενικά Ιστορικά-γεωγραφικά στοιχεία, ειδήσεις για τόν ύλικό βίο, τήν κατοικία, τήν έν-

δυμασία, τις τροφές, τη γεωργία, τόν ποιμενικό βίο, τὸ κινῆγι, τὴν ἀλιεία, τὴ βιοτεχνία, τὸν κοινω-
νικὸ βίο, τὴ γέννηση, τὸ γάμο, τὸ θάνατο, τοὺς χαιρετισμούς, τις εὐχές, τὴν κοινωνικὴ ὀργάνωση, τὴ
θρησκεία, τὴ μαγεία, τὴ λαϊκὴ ἰατρικὴ, τὴ δημῶδη ποίηση, τοὺς χορούς, τις εὐτράπελες διηγήσεις,
τὰ αἰνίγματα, τὸ γλωσσικὸ θησαυρὸ. Ἡ συλλογὴ πληρῶνεται μὲ 114 φωτογραφίες, χάρτη καὶ δειγ-
ματα τῆς χλωρίδας τοῦ τόπου.

Πρόκειται γιὰ πλούσια συλλογὴ ὑλικοῦ ἀπὸ ἓνα νησί ποὺ ἔχει παραδοθεῖ στὸν τουρισμὸ. Ἡ ἔρευνα
μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἡλικιωμένων διασῶζει πολὺτιμα στοιχεῖα τῆς παραδοσιακῆς ζωῆς ποὺ ὑποχωρεῖ
διαρκῶς στὸ νησί.

Α' Ἐπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 300.000 δραχμῶν.

Νίκος Β. Καλτσᾶς, ἀρχιτέκτων μηχανικός, Καραγκούνικο χωριό, Χειρ/φο ἀρ. 4533
Λάρισα 1996, σχ. 4ο, σελ. 74 καὶ Εἰκονοστάσια τῆς ὑπαίθρου, Λάρισα 1996, σχ. 4ο,
σελ. 52.

Πρόκειται γιὰ ἀξιόλογη προσπάθεια ἀπεικόνισης τῆς παραδοσιακῆς ζωῆς σ' ἓνα χωριὸ στὸν κάμπο
τῆς Θεσσαλίας καὶ τῶν εἰκονοστασιῶν, ποὺ σηματοδοτοῦν τὸ χῶρο στὴν Ἑλληνικὴ ὑπαίθρο μὲ σχέ-
δια. Ἐπειδὴ, προφανῶς, ὁ συντάκτης τοῦ χειρογράφου σκοπεύει νὰ περιλάβει τὸ ὑλικὸ αὐτὸ σὲ
κάποια ἔκδοση καὶ ἐπειδὴ πρόκειται γιὰ ἐπεξεργασμένη μορφή λαογραφικοῦ ὑλικοῦ καὶ δὲν ἀπο-
τελεῖ ἀρχαιολογικὸ ὑλικό, εἶχε προταθεῖ νὰ ἀπονεμηθεῖ στὸν Κ. Ν. Καλτσᾶ ἔπαινος, χωρὶς χρηματικὴ
ἀμοιβὴ γιὰ τὴ μεγάλῃ καὶ ἀξιόλογη προσπάθειά του.

Γιάννης Ἡλιόπουλος Χειρ/φο ἀρ. 4544. Στοιχεῖα ἀπὸ τὴ Μουσικὴ Λαογραφία τῆς
ἐπαρχίας Δωριδᾶς. Ἐρευνα στὴν τοπικὴ παράδοση καὶ τὰ κείμενα γύρω ἀπὸ τὴ
μουσικὴ τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν τοῦ χωριοῦ Κούκουρα Δωριδᾶς, 1997, σχ. 4ο,
σελ. 61 + 8 φωτογρ. + 3 κασέτες μαγνητοφώνου.

Πρόκειται γιὰ συλλογὴ, ἐπεξεργασία-μελέτη τοῦ μουσικοῦ ὑλικοῦ τῆς περιοχῆς Δωριδᾶς. Ἐπειδὴ
δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ πρωτογενὲς ὑλικό γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ τοῦ ἀρχείου προτείνεται ἡ ἀπονομὴ
Α' ἔπαινου χωρὶς χρηματικὴ ἀμοιβή.

Μαρία Σωτηροπούλου, Χειρ/φο ἀρ. 4549. Συλλογὴ λαογραφικῆς ὕλης μὲ θέμα: Δια-
τροφή ἀπ' τὸ χωριὸ Κυννηγὸς Πυλίας Μεσσηνίας, 1977, σχ. 8ο, σελ. 244.

Περιέχει: εἰδήσεις γιὰ τὴ διατροφή (ψωμί, ζυμαρικά, κρέας, ἐλιές, γλυκίσματα κ.ἄ.), τὰ γεύματα,
τὰ μαγειρικὰ σκεύη, τοὺς τρόπους παρασκευῆς, τὰ φαγητὰ τῶν ἑορτῶν, τις προλήψεις, τὰ ἔθιμα
κ.ἄ. Τὸ ὑλικό ἐμπλουτίζεται καὶ τεκμηριώνεται μὲ φωτογραφίες (49). Πρόκειται γιὰ συλλογὴ ὑλι-
κοῦ ἐνὸς ὀρισμένου θέματος τὸ ὁποῖο καταγράφει ἐξαντλητικὰ.

Β' ἔπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 200.000 δραχμῶν.

Γ. Ὑφαντῆς, καθηγητῆς. Χειρ/φο ἀρ. 4543. Ἡ λαϊκὴ ζυλογλυπτικὴ στὴν Αἰτωλο-
ακαρνανία, σχ. 4ο, σελ. 4.

Τὸ κείμενο συνοδεύει ὁμότιτλο ντοκιμανταῖρ σὲ κασέτα βίντεο. Τὸ ὑλικό ποὺ περιέχει ἡ βιντεοται-
νία εἶναι ἀξιόλογο. Β' ἔπαινος χωρὶς χρηματικὴ ἀμοιβή.

Φωτεινὴ Διαμάντη, Χειρ/φο ἀρ. 4565. Λαογραφικὴ ἔρευνα μὲ θέμα: Ἡ κατοικία
στὸ χωριὸ Ἀπιδιά, 1993, σχ. 4ο, σελ. 58.

Περιέχει: 'Ιστορικά-γεωγραφικά στοιχεία του χωριού, γενικά στοιχεία του σπιτιού, την οικοδομική, τὰ μέρη του σπιτιού, τὴν αὐλή, τοὺς βοηθητικούς χώρους, τὴ μορφή του σπιτιού, ἔθιμα καὶ προλήψεις γιὰ τὸ σπίτι, γενικὲς παρατηρήσεις.

Πρόκειται γιὰ μιὰ μονογραφία γιὰ τὸ σπίτι στὸ χωριὸ Ἄπιδιὰ. Τὸ ὕλικό στηρίζεται σὲ ἐπιτόπια ἔρευνα μὲ ἐρωτηματολόγιο καὶ ἔχει συγκεντρωθεῖ μὲ προσοχή.

Γ' ἔπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 150.000 δραχμῶν.

Βασ. Π. Σαρλῆς, Χειρ/φο ἀρ. 4550. Λαογραφικὰ βιώματα περιοχῆς Φενεοῦ Κορινθίας, 1997, σχ. 4ο, σελ.

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ τὴν κατοικία, τὴν ἐνδυμασία, τὶς τροφές, τὰ ποτά, τὴν ποιμενικὴ ζωὴ, τὴ γεωργικὴ ζωὴ, τὴ μελισσοκομία, τὸ κυνήγι, τὴν βιοτεχνία, τὴν ὕφαντική, τὴν κεντητική, τοὺς νερόμυλους, τὰ ἐπαγγέλματα (κουρέας, ράπτης, τσαγκάρης, σιδεράς, καλαντζῆς, σαμαράς, οἰκοδόμος, ξυλουργός, ὑλοτόμος, βαρελάς, κεραμιδὰς, ἀσβεστὰς) κ.ἄ.

Ὁ Β. Σαρλῆς, συνταξιούχος δάσκαλος, ἔχει στείλει ἐπανελημμένα ὕλικό στὸ Κέντρο. Διατηρεῖ πάντοτε ἐπικοινωνία μὲ τὸ Κέντρο καὶ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ τοῦ Ἀρχείου του.

Γ' ἔπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 150.000 δραχμῶν.

Χαράλαμπος Στυλιάδης, Χειρ/φο ἀρ. 4542. Λαογραφικὰ τοῦ χωριοῦ Φλάμπουρο Φλωρίνης, Θεσσαλονίκη 1993, σχ. 4ο, σελ. 118 (δακτυλογρ.).

Περιέχει: Εἰδήσεις γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ χωριοῦ, τὶς λατρευτικὲς καὶ μαγικὲς συνήθειες τῶν κατοίκων, τοὺς οἰωνούς, τὰ ἀπαντήματα, τὴ δημόδιη ἰατρική, τὶς ἐορτές, τὰ πανηγύρια, τὰ παιχνίδια, τὰ τοπικὰ ἔθιμα πρὸς τιμὴν τῶν ἁγίων κ.ἄ.

Ὁ Χ. Στυλιάδης ἔχει ἐπανελημμένα ἀποστέλλει στὸ Κέντρο ἀξιόλογο ὕλικό.

Γ' ἔπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 150.000 δραχμῶν.

Νικόλαος Μπαρμπαγιάννης, Χειρ/φο ἀρ. 4546. Μακρινοὶ ἀντίλαλοι (λαογραφικὰ διηγήματα), 1997, σχ. 4ο, σελ. 68.

Περιέχει 22 διηγήματα λαογραφικοῦ περιεχομένου.

Γ' ἔπαινος χωρὶς χρηματικὴ ἀμοιβή.

Ἰθαν. Καλμπασάνης, Χειρ/φο ἀρ. 4545. Ἱστορίες σὰν παραμύθια τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Ἀγχιάλου, 1997, σχ. 4ο, σελ. 75 + 2 κασέτες μαγνητοφώνου.

Περιέχει: 27 διηγήσεις, ἰδιωματικὲς φράσεις καὶ γλωσσάριο.

Δ' ἔπαινος μὲ χρηματικὴ ἀμοιβὴ 100.000 δραχμῶν.

Κινηματογραφικὸ τμήμα

Συνεχίστηκε ἡ προετοιμασία ταινιῶν τοῦ κινηματογραφικοῦ ἀρχείου τοῦ Κέντρου γιὰ περαιτέρω τεχνικὴ ἐπεξεργασία τοὺς ἀπὸ τὸν ὑπεύθυνο τοῦ τμήματος Ἐρευνητὴ Γεώργιο Αἰκατερινίδη προκειμένου νὰ πραγματοποιηθεῖ σχετικὴ ἔκδοση.

Βιβλιοθήκη

Στό πλαίσιο του Προγράμματος «'Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός της Βιβλιοθήκης του ΚΕΕΛ» κατά τη διάρκεια του έτους η Βιβλιοθήκη του Κέντρου λειτούργησε με άναδρομικό ηλεκτρονικό κατάλογο για 18.000 λήμματα. Την άναδρομική καταλογογράφηση ανέλαβε, κατόπιν διαγωνισμού, η 'Εταιρεία ELIDOC, η οποία παρέδωσε τὸ ἔργο τὸν Ἰούλιο τοῦ 1998. Κατὰ τὴν διεξαγωγή τῆς άναδρομικῆς καταλογογράφησης ἡ συμβολή τοῦ ἔρευνητῆ Παν. Καμηλάκη καὶ τῆς συμβασιούχου Βιβλιοθηκονόμου 'Αφροδ. Σαμαρά ἦταν ιδιαίτερα σημαντική.

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἔτους ἡ Βιβλιοθήκη ἐμπλουτίστηκε μὲ 1700 περ. νέα βιβλία, ἑλληνικά καὶ ξενόγλωσσα καὶ ἀπέκτησε φωτοτυπικὸ μηχανήμα μὲ καρτοδέκτη καὶ ἐκθετήριο γιὰ τὴν τοποθέτηση τῶν νέων βιβλίων γιὰ τὴν ἐνημέρωση τῶν ἔρευνητῶν καὶ τῶν ἀναγνωστῶν. 'Η ἔγκαιρη προετοιμασία καὶ σύνταξη καταλόγων ἀγορᾶς βιβλίων, ἡ παραγγελία καὶ παραλαβὴ τους, καθὼς καὶ καταγραφή τους στὸ βιβλίο εἰσαγωγῆς τῆς Βιβλιοθήκης, ἡ σύνταξη εὔρετηρίων συγγραφέων, ἀπαντητικῶν δελταρίων πὲ φορεῖς καὶ συγγραφεῖς πού προσέφεραν δωρεάν τὰ βιβλία τους συνέβαλαν στὴν ἄρτια λειτουργία της καὶ στὸν ἐμπλουτισμὸ της μὲ νέες ἀλλὰ καὶ παλιές ἐκδόσεις.

"Ἐγινε καταγραφή βιβλίων, περιοδικῶν, ἀνατύπων πού προσέφεραν οἱ συγγραφεῖς τους, ταχτοποίησή τους καθὼς καὶ κατάταξη σκόρπιων φύλλων τοπικῶν ἐφημερίδων.

Περισσότεροι ἀπὸ 100 ἔρευνητὲς ἐξυπηρετήθηκαν ἀπὸ τὸν Ὑπεύθυνο τῆς Βιβλιοθήκης Παν. Καμηλάκη ἐπικουρούμενο ἀπὸ τὴν 'Αφρ. Σαμαρά μὲ τὴν παροχὴ βιβλίων, χειρογράφων, βιβλιογραφικῶν πληροφοριῶν κλπ.

Παράλληλα ἔγινε εἰσαγωγή στοιχείων στὸ πληροφοριακὸ σύστημα τοῦ ΚΕΕΛ, προσθήκες καὶ διορθώσεις στὶς ἤδη καταχωρημένες ἐγγραφές στὸν ἠλεκτρονικὸ κατάλογο τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ ΚΕΕΛ, ἀποδελτίωση καὶ καταγραφή τῶν βιβλίων καὶ περιοδικῶν πού δωρήθηκαν ἢ ἀγοράστηκαν ἀπὸ τὴ Βιβλιοθήκη στὴ διάρκεια τοῦ τρέχοντος ἔτους (2000 καταγραφές). "Ἐγινε ἐπίσης ἀπὸ τὴν 'Αφροδίτη Σαμαρά:

1. Ταχτοποίηση τοῦ καταλόγου τῆς Βιβλιοθήκης.
2. Τοποθέτηση νέων δελτίων στὸν κατάλογο τῆς Βιβλιοθήκης.
3. 'Εκπαίδευση τοῦ προσωπικοῦ στὴ χρῆση τοῦ Προγράμματος Advance.

Προκηρύξεις θέσεων έρευνητών του Κέντρου

1. Προκηρύχθηκε μία θέση Μουσικολόγου-Έρευνητή στη Δ' βαθμίδα.
2. Με απόφαση της Έφορευτικής Έπιτροπής ζητήθηκε από το Έπουργείο Παιδείας ή Έδρυση τριών νέων θέσεων Έρευνητή του Κέντρου. Το Έπουργείο Έθνικης Παιδείας ένεκρινε μία θέση.

Συνεργασία με εκπαιδευτικά Έδρύματα

Η συνεργασία του Κέντρου με τα Άνώτατα Εκπαιδευτικά Έδρύματα εγκαινιάστηκε με την ύποδοχή για πρώτη φορά φοιτητών στο πλαίσιο Προγραμμάτων Έξάσκησης και Άπασχόλησης. Έτσι από 1ης Οκτωβρίου 1998 στο πλαίσιο του Προγράμματος τρίμηνης πρακτικής άσκησης του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Άνθρωπολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, υπό την έποπτεία της έπικ. Καθηγήτριας κ. Σίβυλλας Κοτσώνη-Δημητρίου, εργάστηκαν και ασκήθηκαν στο Κέντρο υπό την έποπτεία των έρευνητών Έλευθερίου Άλεξάκη και Παναγιώτη Καμηλάκη οι τεταρτοετείς φοιτήτριες Άννα Άποστολίδου και Έλευθερία Άνδρεαδάκη.

Η Έλευθερία Άνδρεαδάκη έπεξεργάστηκε και εισήγαγε στοιχεία στη βάση δεδομένων του Προγράμματος «Κατάλογος εργαστηρίων παραδοσιακής χειροτεχνίας». Κατέγραψε 20 έρωτηματολόγια και συνέταξε συγκεντρωτικούς καταλόγους των καταγεγραμμένων εργαστηρίων.

Η Άννα Άποστολίδου άσχολήθηκε με την έπεξεργασία και ταξινόμηση υλικού του άρχείου του ΚΕΕΛ σχετικά με την Κοινωνική Όργάνωση. Ειδικότερα κατέγραψε στοιχεία στις καρτέλες του ηλεκτρονικού ύπολογιστή (108 δελτία).

Άπομαγνητοφώνησε επίσης συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια έπιτόπιας λαογραφικής άποστολής του έρευνητή Έλευθ. Άλεξάκη (δύο κασέτες συνολικής διάρκειας 180 λεπτών).

Και οι δύο έπικούρησαν στην εργασία του Κέντρου (φωτοτυπίες, δακτυλογράφηση κειμένων, καταγραφή στον ύπολογιστή της ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας κλπ.).

Παράλληλα, αξιοποιώντας τη λαογραφική Βιβλιοθήκη του Κέντρου προώθησαν την πτυχιακή τους εργασία με θέμα «Άνθρωπολογική προσέγγιση της "Φόνισσας" του Παπαδιαμάντη».

Έκδόσεις του Κέντρου

1. Τυπώνεται ή Έπετηρίδα του Κέντρου, τ. 28 (1987-1998).
2. Τυπώνεται Ένημερωτικό φυλλάδιο για τὰ Προγράμματα του Κέντρου.
3. Άνατυπώνεται ό Γ΄ τόμος τών Δημοτικών Τραγουδιών, ό όποϊος συνοδεύεται από ένα δίσκο πυκνής έγγραφής (CD), τήν εκτύπωση του όποϊου προσφέρει ή Έταιρεία Fabel Sound.

Προετοιμάζεται για έκδοση

1. Ό Β΄ τόμος τών Δημοτικών τραγουδιών.
Κείμενα, σχόλια, επιλογή: Σπυρ. Περιστέρη - Γεωργίου Άμαργιανάκη.
2. Έκδοση τόμου με τίς «Παραδόσεις τής Βορείου Ήπειρου». Άποτελεί Corpus τών παραδόσεων, με τόν άπαραίτητο επιστημονικό σχολιασμό, του Βορειοηπειρωτικού πληθυσμού κατά τó πρότυπο τών «Παραδόσεων» του Ν. Γ. Πολίτου. Τόν τόμο προετοιμάζει ό Καθηγητής τής Λαογραφίας Γεώργιος Παναγιώτου, ό όποϊος ύπηρετεί με σύμβαση έργου στο Κέντρο Λαογραφίας. Άποτελεί συμβολή στην έρευνα και μελέτη του έλληνικού πληθυσμού τής Β. Ήπειρου για τόν όποϊο τó Κ.Ε.Ε.Λ. έχει ιδιαίτερο ένδιαφέρον.
3. Έκδοση του χειρογράφου του Όμοτ. Καθηγητή τής Λαογραφίας και Προέδρου τής Έλλην. Λαογραφικής Έταιρείας Δημητρίου Σ. Λουκάτου από τήν άποστολή του στους Παξούς με δαπάνες του Κοινοφελούς Ίδρύματος Παξών.

Έσωτερικός Κανονισμός του Κέντρου

Άνετέθη στον δικηγόρο κ. Δημ. Κεράνη ή σύνταξη σχεδίου Έσωτερικού Κανονισμού. Τό Σχέδιο αυτό με εκτενές εισαγωγικό σημείωμα περι τής σχετικής νομοθεσίας διανεμήθηκε στους Έρευνητές για μελέτη και παρατηρήσεις και στη συνέχεια στα μέλη τής Έφορευτικής Έπιτροπής του Κέντρου με κοινοποίηση προς τόν Γενικό Γραμματέα τής Άκαδημίας Άθηνών. Με έντολή του Γεν. Γραμματέως τó σχέδιο του Έσωτερικού Κανονισμού θά συζητηθεί από τήν Έφορευτική Έπιτροπή με τήν επίλυση όρισμένων επίμαχων θεμάτων που άφορούν στους έσωτερικούς Κανονισμούς όλων τών Κέντρων.

Κτίριο

Κατά τή διάρκεια του έτους προχώρησαν, χωρίς νά τελειώσουν, οι διαδικασίες για τήν προκήρυξη διαγωνισμού για τήν άποκατάσταση του κτιρίου τής όδοϋ Ήπίτου 3, τó όποϊο θά στεγάσει τίς Ύπηρεσίες του Κέντρου Λαογραφίας. Με τó ένδικ-

φέρον που επέδειξε η Έφορευτική Επιτροπή του Κέντρου, ο ακαδημαϊκός κ. Γιάννης Πεσμαζόγλου και με τις προσωπικές παρεμβάσεις του Γενικού Γραμματέως κ. Ν. Ματσανιώτη ολοκληρώθηκε η οριστική μελέτη και εύρισκόμαστε στο σημείο της λήψεως άδειας από το γραφείο Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων προκειμένου να προκηρυχθεί ο σχετικός διαγωνισμός για την έπισκευή του κτιρίου.

Συμμετοχή του Κέντρου σε έκδηλώσεις

Το Κέντρο Λαογραφίας πήρε μέρος, σε συνεργασία με το Μουσείο Μπενάκη, το Ε.Α.Ι.Α., το Μουσείο Έλληνικής Παιδικής Τέχνης κ.ά. φορείς στην έπιστημονική τεκμηρίωση έκθεσης με θέμα: «Πειραιάς. Έμπορικές και ναυτιλιακές δραστηριότητες στο λιμάνι, 2-21 Ιουνίου στο πλαίσιο των Ποσειδωνίων.

Το Κέντρο με απόφαση της Έφορευτικής Επιτροπής παρουσίασε ταινία του Άρχιμου του (των 16 mm) με θέμα «Ό γάμος στά Άνώγεια Κρήτης το 1966» στο πλαίσιο των έκδηλώσεων «Άνώγεια '98», αφιερωμένων στον τραγουδιστή Νίκο Ξυλούρη. Την ταινία συνόδευσε και παρουσίασε ο Έρευνητής Α΄ βαθμίδας Γ. Αϊκατερινίδης, ο οποίος είχε πραγματοποιήσει την λήψη της το 1966.

Έξωπηρεσιακή δραστηριότητα των έρευνητών

Αϊκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη

Άνακοινώσεις - όμιλίες

1. «Η διαμόρφωση των διατροφικών συνηθειών των Έλλήνων στον αιώνα μας», έπ' ευκαιρία της παρουσιάσεως του βιβλίου της Σούλας Μπόζη, Πολιτική κουζίνα, Άθήνα 1998. Σύνδεσμος Κωνσταντινουπολιτών Άθηνών 1 Μαρτίου.
2. «Η διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Το πρόβλημα της Στεμνίτσας» στην ήμερίδα για τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Στεμνίτσας. Στοά του Βιβλίου, 12 Ιουνίου.
3. «Ό Ρήγας και η λαϊκή παράδοση» στην ήμερίδα για τον Ρήγα Βελεστινλή που όργάνωσε η Έπιστημονική Έταιρεία «Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα», Παλαιά Βουλή, 14 Ιουνίου.
4. «Άσπροποταμίτες στην περιοχή των Φαρσάλων», στο Α΄ έπιστημονικό Συνέδριο Φαρσάλων, 20-21 Ιουνίου.
5. «Νερό κι άλάτι. Συμβολισμοί και πραγματικότητα» στο Έπιστημονικό Τριήμερο με θέμα «Τό έλληνικό άλάτι» που όργάνωσε τό Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα της ΕΤΒΑ, 5-7 Νοεμβρίου στη Μυτιλήνη.
6. Στο Α΄ Διεθνές Σιφναϊκό Συνέδριο» Σίφνος 25-28 Ιουνίου, έλαβε μέρος στις

έργασίες, ὕπου καὶ προήδρευσε, καὶ παρουσίασε σὲ ὀλομέλεια τὰ συμπεράσματα τῶν λαογραφικῶν ἀνακοινώσεων.

7. Παρουσίαση στὶς 21 Δεκεμβρίου στὴ Στοὰ τοῦ Βιβλίου, τοῦ 20οῦ τόμου τοῦ περιοδικοῦ Μικρασιατικὰ Χρονικὰ ποὺ περιλαμβάνει τὶς ἀνακοινώσεις τοῦ πρώτου Πανελληνίου Συνεδρίου Μικρασιατικῆς Λαογραφίας (Ἀθήνα, Πολεμικὸ Μουσεῖο, 29/11 - 1/12/1996).

Δημοσιεύματα:

1. Ἔκδοση βιβλίου μὲ θέμα: Θεατρολογικά. Μελετήματα γιὰ τὸ λαϊκὸ θέατρο. Ἀπὸ τὴν Ἐρωφίλη στὴ Γκόλφω, Ἀθήνα 1998, (ἐκδόσεις Τροχαλία). Κριτικὴ παρουσίαση ἀπὸ τὸν ἀκαδημαϊκὸ κ. Ν Κονομὴ (βλ. Πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἔτ. 1999).
2. Προλογικὸ σημείωμα στὸ βιβλίο τοῦ Ζήση Τζιαμούρτα, Λαογραφικὴ Πινακοθήκη τῶν Καραγκούνησων, Καρδίτσα (ἐκδ. Νομαρχίας) 1998.
5. Νεκρολογία τοῦ Χρήστου Χειμώνα, περ. Τρικαλινά, τ. 18 (1998), σ. 301-308.

Διδακτικὸ ἔργο

1. Διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς Λαογραφίας στοὺς φοιτητὲς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
2. Διδασκαλία στοὺς μεταπτυχιακοὺς φοιτητὲς τοῦ Τομέα Βυζαντινῆς Φιλολογίας καὶ Λαογραφίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν.
3. Σεμινάριο στὸ πλαίσιο Προγράμματος τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου μὲ θέμα: Λαογραφία καὶ Θέατρο (Φεβρουάριος 1998).
4. Συμμετοχὴ στὴ συζήτηση τοῦ θέματος: «Παιδιὰ καὶ ἔφηβοι στὸν τουρκοκρατούμενο χῶρο (18ος-19ος αἰ.), ποὺ ὀργάνωσε ἡ Γεν. Γραμματεία Νέας Γενιᾶς καὶ τὸ ΚΝΕ τοῦ ΕΙΕ.

Τηλεοπτικὴ συζήτηση (ὠριαία) στὴν ἐκπομπὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Τὸ ἀρχονταρίκι» (μὲ τὸν σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιο) μὲ θέμα: Ὁ Ρήγας Βελεστινλῆς, μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ ἔτους τοῦ Ρήγα.

Συμμετοχὴ σὲ τηλεοπτικὲς συζητήσεις στὴν ΕΤ1 γιὰ τὰ ἔθιμα τῆς Ἀποκριᾶς, τοῦ Πάσχα καὶ τὶς προλήψεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ σήμερα καθὼς καὶ σὲ ἐκπομπὲς στὴν τηλεόραση καὶ τὸ ραδιόφωνο γιὰ ἐπίκαιρα λαογραφικὰ θέματα.

*Ἄννα Παπαμιχαήλ-Κουτρούμπα

Ἀνακοινώσεις:

1. «Ritual of code of Cypriots living in Leeds, England». Στὸ 6th SIEF Con-

- ference «Roots and Rituals: Managing ethnicity» (Amsterdam, 20-25 'Απριλίου).
2. «Prospectus anthropologicus in docendis linguis litterisque classicis» στο «Docere» (Convegno internazionale, Montella, 24 'Απριλίου - 1 Μαΐου).
  3. «Field work in Greece». στην επιστημονική Συνάντηση «Folklore - Ethnological Meeting Greece-Finland».
  4. «Field work in folk narratives and intellectual alibity of story tellers» στο 12ο Διεθνές Συνέδριο για τις λαϊκές διηγήσεις (Göttingen Γερμανίας, 26-31 'Ιουλίου) (άποστολή ανακοινώσεως).

Γεώργιος Ν. Αϊκατερινίδης

'Ανακοινώσεις - 'Ομιλίες

1. 'Επίσημη παρουσίαση στη Δράμα του έργου «Γιορτές και Δρώμενα στο Νομό Δράμας», που εκδόθηκε από την τοπική ένωση Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΕΔΚ), σέ δική του συγγραφή (4 'Ιανουαρίου).
2. «Πασχαλινή 'Εθιμολογία». Διάλεξη στον Σύλλογο Γυθειατών 'Αττικής (8 'Απρ.).
3. Συμμετοχή στο Μοναστηράκι Δράμας στις τοπικές πολιτιστικές εκδηλώσεις (25 'Απριλίου).
4. «'Αναστενάρια: ιστορική αναδρομή και θεωρητική προσέγγιση». 'Ομιλία στη Μαυρολεύκη Δράμας (21 Μαΐου).
5. «'Η Δράμα και ή περιοχή της - 'Ιστορία και Πολιτισμός», στην Γ' 'Επιστημονική Συνάντηση (21-24 Μαΐου, «'Εθιμολογικά του γάμου από την περιοχή τής Δράμας»).
6. Συμμετοχή στις πανελληνίου έμβελείας πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου 'Ανωγείων Ρεθύμνου (13 Αύγουςτου, όμιλία και προβολή κινημ. ταινίας για τον τοπικό παραδοσιακό γάμο).
7. «'Ο άγιος Νικόλαος στη λαϊκή μας παράδοση», διάλεξη στην 'Ερέτρια Εύβοίας (Πνευματικό Κέντρο, 29 Νοεμβρίου).

Δημοσιεύματα

1. «'Αράπηδες». "Ένα εύρετηριακό Δρώμενο στο Μοναστηράκι Δράμας. ("Έκδοση Τοπικού Μορφωτικού Συλλόγου).
2. 'Η λαογραφική διάσταση στο έργο του Γεωργίου Βιζυηνού, Σερραϊκά Χρονικά 13 (1998), σελ. 177-190.
3. 'Επίκαιρα λαογραφικά και γενικότερου πολιτιστικού ενδιαφέροντος άρθρα στις εφημερίδες «Κρητικά Νέα» 'Αθηνών και «'Ηχώ» Δράμας.

Ἐπιμέλεια ἐκδόσεων: Σερραϊκὰ χρονικά, τόμος 13ος καὶ Τραγούδια - χοροὶ - ἔθιμα τῶν Σαρακατσάνων. Ἐκδοση Λαογραφικοῦ Μουσείου Σαρακατσάνων - Σέρρες.

Λοιπὴ δραστηριότητα

Ραδιοφωνικὲς συνεντεύξεις καὶ τηλεοπτικὲς ἐμφανίσεις (Ἀθήνα, Δράμα, Ἡράκλειο Κρήτης), ἐπὶ ἐπικαίρων λαογραφικῶν θεμάτων.

Τιμητικὲς Διακρίσεις

1. Τιμητικὴ πλακέτα ἀπὸ τὴν Τοπικὴ Ἑνωσιὴ Δήμων καὶ Κοινοτήτων Νομοῦ Δράμας. Γιὰ τὴ συμβολὴ του στὴ διάσωση καὶ προβολὴ τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ (4 Ἰαν.).
2. Ἀναμνηστικὴ πλακέτα ἀπὸ τὸν πολιτ. Σὺλλογο Γυθειαιτῶν Ἀττικῆς «Ἡ Κρανάη», γιὰ τὴν προσφορὰ του στὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ Συλλόγου (8 Ἀπριλ.).
3. Ἀνακήρυξη σὲ ἐπίτιμο μέλος τοῦ Μορφωτικοῦ καὶ Πολιτιστικοῦ Συλλόγου Μοναστηρακίου Δράμας.

Ἐλευθέριος Ἀλεξάκης

Ἀνακοινώσεις

1. «Ὁ κύκλος ἀνάπτυξης τῆς οἰκιακῆς ὁμάδας στὴν ὄρεινὴ Κοινότητα Καστάνιανης Κόνιτσας», στὸ Διεθνὲς Συνέδριο: «Ὁ ὄρεινὸς χῶρος τῆς Βαλκανικῆς» ποὺ πραγματοποιήθηκε στὴν Κόνιτσα (28-31 Μαΐου 1998).
2. «Προφορικὴ ποίηση καὶ ἱστορικὴ μνήμη στοὺς Ἕλληνες Βλάχους τοῦ Κεφαλόβρυσου (Μετζιτιέ) Πωγωνίου», στὸ Συνέδριο «εἰς μνήμην Ἀλκης Κυριακίδου», ποὺ πραγματοποιήθηκε στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μὲ τὸ γενικὸ τίτλο: «Λαογραφία - Ἱστορία».
3. Συμμετοχὴ σὲ συζήτηση κατὰ τὴν παρουσίαση τῆς ἔρευνας τῆς κ. Μαρίας Παπαθανασίου: «Καθημερινὴ ζωὴ καὶ κοινωνικοποίηση τῶν παιδιῶν σὲ ἓνα ὄρεινὸ χωριὸ τῆς Δωρίδας (1900-1940), ποὺ πραγματοποιήθηκε στὸ Ἐθνικὸ Ἴδρυμα Ἑρευνῶν (ΚΝΕ), 18 Μαρτίου.

Ἄλλη δραστηριότητα:

- Ἐκλογή ὡς Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ἐθνολογίας.
- Συμμετοχὴ στὴ Συντακτικὴ Ἐπιστημονικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ περιοδικοῦ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ.

Ἐλένη Ψυχογιοῦ

Ἀνακοινώσεις - Ὁμιλίες

1. «Οἱ δρόμοι τῶν νερῶν καὶ τῶν κοπαδιῶν. Ἀπὸ τὰ βουνὰ στοὺς κάμπους στὴ βόρεια Πελοπόννησο», στὸ Διεθνὲς Συνέδριο «Ὁ ὄρεινὸς Χῶρος τῆς Βαλκανικῆς», Κόνιτσα 29 - 31/5/98.

2. «'Η ειδυλλιακή Φιγαλεία στην 'Ηθογραφία του 'Αγησίλαου Τσέλαλη», στην ημερίδα για τὰ τριάντα χρόνια από τὸν θάνατο τοῦ 'Ηλείου ἱστορικοῦ καὶ λαογράφου, στὴν 'Ανδρίτσαινα 'Ολυμπίας τὴν 1/8/98.
3. Συμμετοχή, χωρὶς ἀνακοίνωση, στὸ Συνέδριο «εἰς μνήμην "Αλκης Κυριακίδου» ποὺ πραγματοποιήθηκε στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ 'Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μὲ τὸ γενικὸ τίτλο: «Λαογραφία - 'Ιστορία» (Θεσσαλονίκη 6-9/11/98).

*Άλλες δραστηριότητες:

- 'Εκλογή ὡς Γεν. Γραμματέας τῆς 'Ελληνικῆς 'Εταιρείας 'Εθνολογίας.
- 'Ορισμὸς γιὰ δεύτερη τριετὴ θητεία ἀπὸ τὸ ΥΠΠΟ ὡς ἀμίσθου μέλους τοῦ 'Επιστημονικοῦ Συμβουλίου τοῦ Μουσείου Λαϊκῆς Τέχνης.
- Συνεντεύξεις στὸ Πρῶτο Πρόγραμμα τῆς ΕΡΑ γιὰ ἔθιμα τῆς 'Αποκριᾶς καὶ τοῦ Πάσχα.

Μιράντα Τερζοπούλου

1. Συμμετοχὴ (ἀπὸ τὸ 1995) ὡς κύρια ἐρευνήτρια στὸ διεπιστημονικὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν «Καταγραφή, μελέτη καὶ προβολὴ τῆς μουσικοχορευτικῆς παράδοσης τῆς Θράκης» ποὺ χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὸ Σύλλογο «Οἱ Φίλοι τῆς Μουσικῆς» γιὰ κάλυψη τοῦ τομέα παραδοσιακῆς μουσικῆς τῆς Μεγάλης Βιβλιοθήκης Λίλιαν Βουδούρη.
2. Συμμετοχὴ (ἀπὸ τὸ 1995) στὸ διεπιστημονικὸ σεμινάριο γιὰ θέματα ταυτότητας φύλου ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τῆς Χρυσῆς 'Ιγγλέση, καθηγήτριας Κλινικῆς Ψυχολογίας στὸ Πανεπιστήμιο 'Αθηνῶν.
3. 'Επιμέλεια ἔκδοσης, συγγραφὴ εἰσαγωγικῶν κειμένων καὶ σχολιασμὸς τραγουδιῶν στὸ συνοδευτικὸ τόμο τοῦ διπλοῦ CD μὲ τίτλο «Πασχαλιάτικα, 'Ανοιξιιάτικα, τραγούδια τοῦ Θανάτου καὶ τῆς 'Ανάστασης», ποὺ ἐξέδωσε ὁ «Καλλιτεχνικὸς Σύλλογος Δημοτικῆς Μουσικῆς Δόμνα Σαμίου» στὴ σειρά «Τραγούδια στὸν Κύκλο τοῦ Χρόνου». Κυκλοφόρησε τὸ Μάρτιο τοῦ 1998.
4. Συνεργασία γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ ἀφιερώματος «'Αποκριά, 'Αγροτικὰ δρώμενα» τοῦ ἔνθετου «'Επτὰ 'Ημέρες» τῆς ἐφημερίδας Καθημερινὴ καὶ συμμετοχὴ σ' αὐτὸ μὲ ἄρθρο «'Αγροτικὴ 'Αποκριά» (1/3/98).
5. Εἰσήγηση στὸ πλαίσιο τοῦ Γ' κύκλου μαθημάτων μὲ θέμα «Λαϊκὰ Δρώμενα» τοῦ 'Ανοικτοῦ Πανεπιστημίου Κομοτηνῆς, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸν ἑορτασμὸ τῆς 'Ημέρας τῆς Γυναίκας, Κομοτηνὴ 9/3/98. Τίτλος τῆς εἰσῆγησης «Οἱ Λαζαρίνες τοῦ Λαζάρου: ὅταν ὁ κύκλος τῆς ζωῆς συναντᾷ τὸν κύκλο τοῦ χρόνου».

6. 'Ομιλία στο πλαίσιο του οργανωμένου από την 'Ελληνική 'Εταιρεία 'Εθνολογίας κύκλου με θέμα «Μεθοδολογία και προβλήματα επιτόπιας έρευνας», στις 6/4/98. Τίτλος: «'Ο έρευνητής σε όριακές περιοχές: μιá μειονότητα μέσα στις μειονότητες».
7. Διάλεξη στην 'Ελληνική Δημοκρατική Κοινότητα Βερολίνου με θέμα «Μοιρολόγια, μιá συλλογική γυναικεία δημιουργία». Βερολίνο 8/5/98.
8. 'Ομιλία στο πλαίσιο του Κύκλου «Θράκη: ιστορικές και γεωγραφικές προσεγγίσεις» τών ειδικών μορφωτικών έκδηλώσεων του 'Εθνικού 'Ιδρύματος 'Ερευνών. Τίτλος: «Τραγουδισμένη μνήμη». Διαπραγμάτευση τής τοπικής ταυτότητας μέσα από τά τελετουργικά τραγούδια στις κοινότητες του 'Εβρου, ΕΙΕ 9/6/98.
9. Συμμετοχή στο Διεθνές Συνέδριο «'Ο όρεινός χώρος τής Βαλκανικής» Κόνιτσα 29-31/5/98. Τίτλος ανακοίνωσης «'Ιερό και πολιτική. 'Η άθεατη πλευρά ενός μουσουλμανικού πανηγυριού στη Ροδόπη». 'Η ανακοίνωση συνοδεύεται από σχολιασμένη προβολή ταινίας βίντεο από τά πανηγύρια τών ετών 1996 και 1997, γυρισμένης από τήν υπογράφουσα κατά τή διάρκεια αντίστοιχων έρευνητικών αποστολών.
10. Συμμετοχή χωρίς ανακοίνωση στο Α' Εύρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών «'Ο 'Ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην 'Ανατολή και τή Δύση 1453-1981», Βερολίνο 2-4/10/98.
11. 'Επίσκεψη στο 'Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών και έπαφές με τόν καθηγητή κ. Δημάδη με σκοπό τήν έναρξη ανταλλαγών και εύρτερης συνεργασίας του 'Ινστιτούτου με τó ΚΕΕΛ και τούς ενδιαφερόμενους έρευνητές. 'Επιτυχής παρέμβαση τής υπογράφουσας στην 'Ακαδημία 'Αθηνών, τήν 'Ελληνική Λαογραφική 'Εταιρεία, τήν 'Ελληνική 'Εταιρεία 'Εθνολογίας και τήν 'Επιτροπή Λογιστικών Μελετών με σκοπό τήν κινητοποίησή τους για συνεργασία με τó 'Ινστιτούτο και δωρεάν αποστολή τών εκδόσεών τους στη βιβλιοθήκη του.
12. Συμμετοχή χωρίς ανακοίνωση στο Συνέδριο «Λαογραφία και 'Ιστορία», οργανωμένο από τó τμήμα 'Ιστορίας και 'Αρχαιολογίας του 'Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στη μνήμη τής 'Αλκης Κυριακίδου-Νέστορος, Θεσ/νίκη 6-8/11/98.
13. Συμμετοχή στις προκαταρκτικές συναντήσεις και συνεργασία με εκπροσώπους του 'Ελληνικού 'Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) έν όψει τής ανάθεσης συγγραφής διδακτικού ύλικού για τίς ανάγκες του τμήματος παραδοσιακής μουσικής. Φθινόπωρο '98.
14. Συμμετοχή σε Interactive του 'Ελληνικού περιπτέρου τής έκθεσης EXPO 98

- στη Λισσαβόνα αφιερωμένης στους Ώκεανούς με φωτογραφίες ναυπηγικών έργων γαλιών της συλλογής της, που αποτελούν μέρος της έκθεσης «Ναυτική και Ναυπηγική παράδοση στο Αιγαίο».
15. Συγγραφή κειμένου για το αφιέρωμα στη Δόμνα Σαμίου, έκδηλώσεως του Μεγάλου Μουσικής Ἐθνικῶν στὶς 29/10/98 με τίτλο «Εἶναι οἱ καρδιές μου ἕνας ὄρμαθός, τὶς ἄπλωσα στὸν ἥλιο».
  16. Πολλές τηλεοπτικές, ραδιοφωνικές καὶ διὰ τοῦ τύπου παρουσιάσεις τοῦ ἔργου τῆς ὑπογράφουσας, συνεντεύξεις καὶ συμμετοχὴ σὲ ἐκπομπές με θέματα τοῦ γνωστικοῦ καὶ ἐρευνητικοῦ τῆς πεδίου.

Παναγιώτης Καμηλάκης

Ἀνακοινώσεις σὲ συνέδρια:

1. «Ἐπαγγελματικές καὶ βιοτεχνικές δραστηριότητες στὰ Φάρσαλα στὴν προβιομηχανική περίοδο» στὸ πρῶτο ἐπιστημονικὸ Συνέδριο Φαρσαλινῶν Σπουδῶν (Φάρσαλα, 20-21 Ἰουνίου).
2. «Παρατηρήσεις στὸν ἐπαγγελματικὸ βίο τῶν Σιφνίων» στὸ πρῶτο Διεθνὲς Σιφναϊκὸ Συμπόσιο (Σίφνος, 25-28 Ἰουνίου).
3. «Τοπωνύμια τῆς Κρήτης σὲ πηγές τοῦ 18ου αἰώνα» στὸ Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο «Τὰ Κρητικὰ Τοπωνύμια» (Ρέθυμνο, 6-7 Νοεμβρίου).

Ὁμιλίες:

- «Τὸ συγγραφικὸ καὶ κυρίως λαογραφικὸ ἔργο τοῦ Σταματῆ Ἀποστολάκη».
- Ὁμιλία στὰ Χανιά Κρήτης στὸ πλαίσιο πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Δήμου Χανίων καὶ ἐκθέσεως βιβλίου (13 Ἰουνίου).

Δημοσιεύματα:

1. Συντεχνίες καὶ ἐπαγγέλματα στὴ Σμύρνη πρὶν ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 19ου αἰώνα με βάση ἀρχαίαιες πηγές, *Μικρασιατικὰ Χρονικά*, τ. 20 (1998), σ. 185-195.
2. Ἡ πόλη τοῦ Ρεθύμνου καὶ ἡ περιοχή της. Σχέσεις ἀστικοῦ καὶ ἀγροτικοῦ χώρου (τέλος 19ου - ἀρχὲς 20οῦ αἰώνα), στὸν τόμο «Ρέθυμνο 1898-1913: Ἀπὸ τὴν Ἀυτονομία στὴν Ἐνωσι», ἐπετειακὴ ἔκδοση 1898-1998, Ρέθυμνο, ἔκδ. Δήμου Ρεθύμνης, 1998, σ. 25-35.

Ἀλίκη Παλαιοδήμου

1. Συμμετοχὴ στὸ Πρόγραμμα Ἐξομοίωσης τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἐκπαιδευτικῶν στοιχείωδους ἐκπαίδευσης πρὸς τοὺς πτυχιούχους τῶν πανεπιστημιακῶν Παιδαγωγι-

κῶν Τμημάτων, πὸν πραγματοποιεῖ τὸ Παιδαγωγικὸ Τμῆμα τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

2. Ὁργάνωση ἐκδήλωσης τοῦ Δήμου Ἀθηναίων γιὰ τὸ λογοτεχνικὸ καὶ μεταφραστικὸ ἔργο τῆς Δανάης Στρατηγοπούλου, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε τὸν Ἰούνιο τοῦ 1998 στὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο «Μελίνα Μερκούρη».

Λουίζα Καραπιδάκη

Ἀνακοινώσεις:

— «Δημιουργία ἐκπαιδευτικῶν προγραμμάτων γιὰ τὴν καλύτερη γνωριμία τῶν Λαογραφικῶν μουσειῶν» στὸ Συνέδριο μὲ θεματικὸ πλαίσιο: «Πολιτιστικὰ ἐκπαιδευτικὰ προγράμματα» τῆς Δημόσιας Πρωτοβάθμιας Ἐκπαίδευσης Ρεθύμνου.

Δημοσιεύματα:

1. «Le symbolisme du décor brodé des tuniques en Crete, du XVIIe au XIXe siècles», in «Ethnography og European Tradition Cultures. Arts, Crafts, Technics of Heritage», European Seminar III - Proceedings, Athens, 1998, σ. 227-239.
2. Ἐντυπο μὲ ἐκπαιδευτικὸ πρόγραμμα γιὰ τὸ Ἱστορικὸ καὶ Λαογραφικὸ Μουσεῖο Ρεθύμνης σὲ συνεργασία μὲ τὴν λαογράφο Ροδούλα Σταθάκη, μὲ θέμα: «Ἡ διακόσμηση καὶ τὰ σύμβολα στὰ ὕφαντὰ τῆς Κρήτης», Ἀθήνα 1998.
3. Ὁργάνωση καὶ ἐπιμέλεια ἐκθεσης στὸ Ἱστορικὸ καὶ Λαογραφικὸ Μουσεῖο Ρεθύμνης μὲ θέμα «Ρέθυμνο 1898-1913, Ἀπὸ τὴν Αὐτονομία στὴν Ἐνωση». Ἐπιμέλεια καταλόγου καὶ κείμενα τοῦ CD ROM.

Διδασκαλία στὸ Πολιτιστικὸ Σεμινάριο τοῦ Ἰνστιτούτου Πολιτιστικῶν Μελετῶν Εὐρώπης καὶ Μεσογείου. Θέμα: Οἱ ἐκπαιδευτικὲς δραστηριότητες τῶν Ἑλληνικῶν Λαογραφικῶν Μουσείων.

Μαριλένα Παπαχριστοφόρου, δρ. Κοιν. Ἀνθρ. (συνεργάτρια ἐπὶ συμβάσει)

Διάλεξη:

1. «Τὸ παραμῦθι καὶ ἡ διαμόρφωση τῆς ταυτότητας κατὰ φύλα» — ὁμιλία στὴν Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Ἐθνολογίας (14 Δεκεμβρίου).

Δημοσιεύματα:

1. «Τὸ παραμῦθι τῆς Νεράιδας (AT 400): ἀναπαραστάσεις τῶν φύλων μέσα ἀπὸ τὴν ἔλξη/ἄκπωση τοῦ ὑπερφυσικοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπινου στοιχείου» (Ἐθνολογία: 5).
2. Διδασκαλία τοῦ μαθήματος «παραμῦθι καὶ δημιουργικότητα» στὸ Διδασκαλεῖο Νηπιαγωγῶν τοῦ ΕΚΠΑ (β' ἐξάμηνο 97-98, α' ἐξάμηνο 98-99).

Κλεοπάτρα Φατούρου

— Παρακολούθησε Σεμινάριο Πολιτιστικής Διαχείρισης, που ὀργάνωσε τὸ Ἴνστι-
τούτο Πολιτιστικῶν Μελετῶν Εὐρώπης καὶ Μεσογείου.

Προγραμματισμός

Μὲ ἀπόφαση τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου:

1. Προκηρύχθηκε ἀνοιχτὸς διαγωνισμὸς γιὰ:

- Τὴν Ἀνάπτυξη σελίδας Web στὸ Internet. Ἀνάπτυξη ἐπιστημονικῆς - ἐκπαιδευ-
τικῆς ἐφαρμογῆς (multimedia).
- Ἀνάπτυξη εἰδικῆς ἐφαρμογῆς παρουσίασης τοῦ ὕλικου καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς
Βιβλιοθήκης.

2. Προγραμματίζεται ἡ παραγωγή πολυμεσικῶν ἐκδόσεων⁹.

Ἡ προπαρασκευὴ τῶν πολυμεσικῶν ἐκδόσεων (CDROM) στηρίζεται στὶς
ἀκόλουθες δυνατότητες μὲ τὴ βοήθεια τῆς τεχνολογίας:

- Ἀφήγηση τῶν κειμένων (τοῦ προλόγου καὶ ἐπιλεγμένων ἀποσπασμάτων ἀνέκδο-
του ἀρχαικοῦ ὕλικου)
- Μουσικὴ ἐπένδυση.
- Προβολὴ τοῦ περιεχομένου.
- Ἀναζήτησις θεματικῶν ἐνοτήτων, εἰκόνων, χρονολογιῶν, τόπων, βιβλιογραφίας κλπ.
- Μεγέθυνση εἰκόνων, χειρογράφων κλπ.
- Ἐναλλαγὴ τῆς γλώσσας (Ἑλληνικά, Ἀγγλικά) σὲ ὅποιοδήποτε σημεῖο.
- Ἐκτύπωση ὀρισμένων εἰκόνων ἢ μεγεθυμένου μέρους των καὶ κειμένων σὲ ποιό-
τητα ἀποδεκτὴ γιὰ ἐπιστημονικὴ ἐργασία ἀλλὰ ὄχι γιὰ ἐμπορικὴ ἐκμετάλλευση ἢ
ἐπανεκδόση.

Ἡ ἐκδοσις CDROM θὰ συνοδεύεται ἀπὸ ἐκτενὴ μελέτη μὲ αὐτοτέλεια περιε-
χομένου.

Εἰδικότερα θέματα τὰ ὁποῖα ἐπεξεργάζεται τὸ ΚΕΕΛ:

9. Ἡ δημιουργία πολυμέσων ἀποτελεῖ προτεραιότητα τοῦ Κέντρου. Τὸ ὕλικό τους μὲ κατάλ-
ληλη διαχείριση (ἐπίπεδα πρόσβασης) θὰ γίνῃ προσιτὸ ἀπὸ ἓνα εὐρύτερο κοινὸ ἢ θὰ μπορεῖ νὰ κα-
λύψει ἀνάγκες εἰδικῶν χρηστῶν (ἐρευνητῶν, ἐπιστημόνων). Γιὰ παράδειγμα θὰ ὑπάρχει βιβλιογρα-
φία καὶ ἐπιστημονικὰ σχόλια ἀπαραίτητα γιὰ τὸν ἐρευνητὴ ἀλλὰ ὄχι ἀπαραίτητα γιὰ τὸν ἀπλὸ χρή-
στη ἢ τὰ παιδιὰ.

α) Ἡ γυναίκα στή λαϊκή παράδοση

Εἰσαγωγικά

Ὁ ρόλος τῆς γυναίκας στό παραμῦθι ἀπασχόλησε πολλοὺς ἐρευνητὲς μὲ ἀποτέλεσμα νὰ δοῦν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας ἄρθρα καὶ μελέτες πού ἐπιχειροῦν νὰ προσεγγίσουν τὸ θέμα ἀπὸ ποικίλες ὀπτικές γωνίες. Δὲν ὑπάρχει, ὡστόσο, μιὰ ὀλοκληρωμένη παρουσίαση τοῦ θέματος, τουλάχιστον στὰ ἑλληνικά, παρὰ τὸ ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον του. Τὸ κενὸ αὐτὸ ἔρχεται νὰ καλύψει ἡ παραγωγή τοῦ συγκεκριμένου CD ROM πού θὰ καλύψει τὸ θέμα Γυναικεῖα ὁμορφιά (ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ), συμπεριφορά, ρόλος στό παραμῦθι.

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

Κείμενα: Γενικά γιὰ τὸ παραμῦθι [καταγωγή, γένεση, διάδοση, χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα, φορεῖς δημιουργίας του].

Μελέτη τοῦ παραμυθιοῦ: Θεωρίες, προσεγγίσεις ἐρμηνεῖες, κατάταξη.

Ἀφήγηση παραμυθιῶν: παραμυθιάς, ἀκροατήριο, χῶρος.

Τὸ ἑλληνικὸ παραμῦθι: πρῶτες συλλογές, μελέτη, χαρακτηριστικὰ.

Πρόσωπα: οἱ ρόλοι,

1. Ἡ γυναίκα ὡς ἐρωμένη.

1.1. Ἡ ὥραία.

1.1.1. Ἡ πεντάμορφη: Ἐξωτερικὴ ἐμφάνιση, κατοικία, φυλάκιση, μαγικοὶ σύντροφοι. Διεκδίκηση τῆς πεντάμορφης, ἥρωισμοί, διαγωνισμοί, σημασία τῆς ἐπιτυχίας ἢ ἀβεβαιότητας τῆς κατάκτησης. Λαογραφικὰ παράλληλα. Κοινωνικοϊστορικὲς προεκτάσεις.

1.1.2. Οἱ ἄλλες ὥραιες

Χαρακτηριστικὰ τῆς ἐμφάνισης, ἰδιαιτερότητες, κατοικία, φυλάκιση, συμπεριφορά, καταγωγή, σχέση με τὸν ἥρωα, μαγικὰ στοιχεῖα. Παραδείγματα.

2. Ἡ καλὴ

Οἰκογένεια, μαγικὲς ιδιότητες, σχέση με ἄλλα ὄντα, ιδιαίτερα γνωρίσματα, συμπεριφορά. Πρότυπα τῆς ἐπιθυμητῆς γυναικεῖας συμπεριφορᾶς. Παρουσίαση συγκεκριμένων παραμυθιακῶν τύπων.

3. Ἡ ἔξυπνη καὶ δραστήρια.

Χαρακτηριστικὰ τῆς ἡρώιδας, οἰκογένεια, συμπεριφορά, μαγικὲς ιδιότητες. Ἀντιπροσωπευτικοὶ τύποι. Προεκτάσεις κοινωνικῆς-ψυχολογικῆς. Κοινωνικὰ πρότυπα.

4. Ἡ γυναίκα ὡς σύζυγος ἀγαπημένη.

Ἡ παρεξηγημένη ἢ καταδιωγμένη.

Οἰκογενειακὲς σχέσεις, συμπεριφορά, συνάντηση μὲ τὸν ἥρωα, ἱκανότητες, ἀντίπαλοι, βοηθοὶ τῆς, ἀποκατάσταση. Ἱστορικότητα τοῦ μύθου, λογοτεχνικὲς προεκτάσεις, προσεγγίσεις. Συγκεκριμένοι παραμυθιακοὶ τύποι.

5. Ἡ γυναίκα ὡς μητέρα.

Καλὴ ἢ κακιὰ: Χαρακτηριστικά, οἰκογενειακὲς σχέσεις, συμπεριφορά, ἱκανότητες, μαγικὲς ιδιότητες, βοηθοὶ, ἀντίπαλοι, σχέσεις. Συγκεκριμένα παραδείγματα. Σχολιασμός, προεκτάσεις.

6. Ἡ γυναίκα ὡς μητριὰ.

Κακιὰ: Ἐξωτερικὰ χαρακτηριστικά, οἰκογενειακὲς σχέσεις, συμπεριφορά, ἱκανότητες, μαγικὲς ιδιότητες, βοηθοὶ, ἀντίπαλοι, σχέσεις μὲ τὸν ἥρωα - ἡρώιδα μέσα ἀπὸ συγκεκριμένα παραδείγματα. Σχολιασμός. Προεκτάσεις.

7. Ἡ γυναίκα ὡς ἀδελφὴ (πρὸς ἀδελφὸ, πρὸς ἀδελφὴ-ἑτεροθαλὴ ἀδελφὴ).

Καλὴ ἢ κακιὰ: Οἰκογενειακὲς σχέσεις, συμπεριφορά, ἱκανότητες, ἰδιαιτερότητες, σχέση μὲ ἄλλα ὄντα. Συμβολισμοί.

8. Ἄλλες γυναικεῖες μορφὲς ὡς ἀρνητικὲς ἢ βλαπτικὲς δυνάμεις ἢ ὡς βοηθοὶ. Ἡ γοργόνα, ἡ Λάμια-Λάμιες, ἡ Στρίγγλα, οἱ Νεραίδες, οἱ Γριές. Οἱ συνθηκὲς ἐμφάνισης, ἡ σχέση τῆς μὲ τὸν/τὴν ἥρωα/ἡρώιδα, συμπεριφορά, μαγικὲς ιδιότητες. Συμβολισμοί, σχόλια.

Συμπεράσματα.

Ἑπεύθυνοι: Μαριλένα Παπαχριστοφόρου Δρ. Κοιν. Ἀνθρωπολογίας, ἐπιστ. συνεργ. τοῦ ΚΕΕΛ (μὲ σύμβαση), Δέσποινα Δαμιανοῦ, Δρ. Λαογραφίας (Παραμυθολόγος).

β) Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος στὴ λαϊκὴ παράδοση

A. Κείμενα

1. Εἰσαγωγικά - Σύντομη ἀναφορὰ σὲ ἱστορικὰ στοιχεῖα (βίος, ἐκστρατεῖες, πολιτιστικὴ σημασία κ.ἄ.).
2. Ἀναφορὰ σὲ παραδόσεις: Πατήματα τοῦ ἀλόγου τοῦ Βουκεφάλα, Ἀρχαῖα κτίρια, Ἀθάνατο Νερό - Γοργόνες, Τοπανύμια.
3. «Ἡ Φυλλάδα τοῦ Μεγαλέξανδρου». Σχέση τῆς μὲ τὴ νεότερη λαϊκὴ παράδοση.
4. Ἔργα τέχνης: Ζωγραφικὴ, Κεντητικὴ, Γλυπτικὴ κ.ἄ.
5. Ἰδιαίτερη ἀναφορὰ στὸ Θεόφιλο.
6. Λογοτεχνικὴ δημιουργία ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὸν Μεγαλέξανδρο.
7. Ἐπιλογικά - Μνεῖα ἀρχαίων πηγῶν καὶ συσχετισμὸς μὲ τὴ λαϊκὴ παράδοση.

B. Εἰκονογράφηση

1. Σελίδες από τή «Φυλλάδα».
2. Φωτογραφίες τόπων πού συνδέονται με σχετικές παραδόσεις (πατήματα, κτίρια κ.ά.).
3. Φωτογραφίες από σχετικά δρώμενα (π. χ. 'Αράπηδες του Παγγαίου).
4. Ζωγραφίες του Θεόφιλου, έργα κεντητικής με γοργόνες, βοτσαλωτές αύλες, γοργόνες σε τέμπλα εκκλησιών, φιγούρες από τὸ Θέατρο Σκιῶν.
5. Τοιχογραφία 'Αγίου Σισώη στὰ Μετέωρα (Μονὴ Βαρλαάμ).
6. Ἔργα Φ. Κόντογλου, Χαλεπᾶ, Ἐγγονόπουλου κ.ά.

Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ παραπάνω ἀναφερόμενα στοιχεῖα (κείμενα - εἰκονογράφηση) περιλαμβάνονται στὴν ἐργασία: Γεωργ. Ν. Αἰκατερινίδη, 'Ο Μέγας Ἄλέξανδρος στὴ λαϊκὴ παράδοση, Ἄθῆνα 1996 (ἀνατύπωση ἀπὸ τὰ «Σερραϊκὰ Χρονικά», τ. 12).

Ἑπεύθυνος: Γεώργιος Αἰκατερινίδης, Ἐρευνητὴς Α' τοῦ Κέντρου.

γ) Ἡ Παναγία στὴ λαϊκὴ Παράδοση

Α. Εἰσαγωγή: Ἡ μορφή τῆς Παναγίας στὴν Ὁρθοδοξία, ὡς Μητέρας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Σύντομη ἀναφορὰ στὶς θεομητορικὲς ἑορτὲς καὶ στὸν ἑορτασμὸ τους ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Ἀπόκρυφα Εὐαγγέλια.

1. Παραδόσεις γιὰ τὴν Παναγία: Ἐμφάνιση εἰκόνων τῆς Παναγίας. Θαύματα τῆς Παναγίας.
2. Ἡ Παναγία στὰ Παραμύθια.
3. Ἡ Παναγία στὴ λαϊκὴ λατρεία: Γέννηση τῆς Παναγίας: Γελαδίτσα, Λαμπηδόνα κ.ά. Εἰσόδεια τῆς Παναγίας (Μεσοσπορίτισσα). Εὐαγγελισμός. Χριστούγεννα. Δεκαπενταύγουστος (Κοίμηση).
4. Ἡ Παναγία στὶς παροιμίες.
5. Ἡ Παναγία στὰ τραγούδια, τὰ κάλαντα, τὰ νανουρίσματα.
6. Τὸ Μοιρολόγι τῆς Παναγίας.
7. Ἐπίθετα τῆς Παναγίας.

Ὀπτικοακουστικὸ ὕλικό

1. Ἡ Παναγία στὴν εἰκονογραφία. Εἰκόνες βυζαντινὲς καὶ λαϊκότροπες.
2. Μοιρολόγι τῆς Παναγίας (μαγνητοφωνημένες παραλλαγές).
3. Ἐπιτάφιος τῆς Παναγίας (Περιγραφές - φωτογραφίες).
4. Πανηγύρια τῆς Παναγίας (Μεσοσπορίτισσας - Δαδί: πολυσπόρια. Δεκαπενταύγουστου στὴν Τήνο, τὴν Ἄμοργό, τὴν Παναγία Σουμελᾶ κ.ά.

5. Ἡ Παναγία στὰ παιδικὰ παιχνίδια, τὶς προσευχὲς τὶς ἐπωδὲς κ.ά.

Ἑπίθυνη: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Διευθύντρια τοῦ Κέντρου σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν.

στ) Παραδοσιακὸ Παιδικὸ Παιχνίδι

Εἰσαγωγὴ: Ἱστορία τῶν παιχνιδιῶν. Σημασία τοῦ παραδοσιακοῦ παιχνιδιοῦ.

Ἐπιτραπέζιο - Κινητικὸ.

Ἀγοριῶν - Κοριτσιῶν.

Μικτὰ. Ἐνηλίκων.

Ὀπτικὸ ὄλικό: Φωτογραφίες παιχνιδιῶν, σκίτσα, βιντεοσκοπήσεις παιχνιδιῶν, περιγραφή παιχνιδιῶν.

Τραγούδια ποὺ λέγονται κατὰ τὴ διάρκεια παιχνιδιῶν.

Ἀρχὴ - τέλος παιχνιδιοῦ.

Κανόνες παιχνιδιοῦ.

Μετρήματα παιχνιδιοῦ.

Ἐμμετρα κείμενα ποὺ λέγονται κατὰ τὴ διάρκεια παιχνιδιῶν.

Ἑπίθυνη: Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη. Συνεργασία: Ἀνθούλα Μπάκολη.

ζ) Ἐκδόση τῆς βιβλιογραφίας τοῦ Κέντρου τῶν ἐτῶν 1800-1986 σὲ διαδραστικὸ δίσκο (CD ROM)

Τὸ Κέντρο συντάσσει καὶ δημοσιεύει, ὅπως εἶναι γνωστό, λαογραφικὴ βιβλιογραφία, ἡ ὁποία περιλαμβάνει ὅ,τι ἔχει δημοσιευθεῖ ἀπὸ τὸ 1800 μέχρι τὸ 1986. Ἡ βιβλιογραφία, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ βασικὸ βοήθημα γιὰ τὶς λαογραφικὲς ἐρευνες μὲ τὴν δημοσίευσή της στοὺς τόμους περιοδικοῦ τοῦ Κέντρου, Ἐπετηρίδ τοῦ Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας, εἶναι δύσχρηστη. Προγραμματίζεται ἡ ἐκδόση της σὲ διαδραστικὸ δίσκο (CD ROM), ὁ ὁποῖος θὰ περιλαμβάνει 30.000 λήμματα λαογραφικῶν αὐτοτελῶν ἐκδόσεων, ἀρθρῶν καὶ δημοσιευμάτων γενικῶς μὲ λαογραφικὸ - ἔθνογραφικὸ περιεχόμενο.

Ἐπιμέλεια: Παναγιώτης Καμηλάκης, Ἐρευνητὴς Β' τοῦ Κέντρου, σὲ συνεργασία μὲ τὴν φιλόλογο βιβλιοθηκονόμο (μὲ σύμβαση) Ἀφροδίτη Σαμαρᾶ.